

Vtáctvo Trenčína

Radovan JAMBOR

INTERREG V-A
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SPOLOČNE BEZ HRANÍC

Materiál vydala Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko
v rámci projektu „Živé brehy - spoločná ochrana riečnych ekosystémov“,
č. 304021D168, podporeného v rámci operačného programu
Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika 2014-2020

Vtáctvo Trenčína
Birds of the Trenčín city
2020

Autor textu: Radovan Jambor

Autori fotografií: Andrej Chudý, Štefan Benko, Radovan Jambor, Ján Svetlík,
Rudolf Jureček, Bohuš Čičel, Michal Šúr, Ján Gúgh, Robert Fredagsvik

Fotografia na obálke: Andrej Chudý

Grafická úprava: Ján Svetlík – DUDOK

Vydavateľ: Slovenská ornitologická spoločnosť/ BirdLife Slovensko

Náklad: 400 ks

ISBN: 978-80-89526-21-5

Odporúčaná citácia:

Jambor, R. 2020: *Vtáctvo Trenčína*. Bratislava: SOS/BirdLife Slovensko, 2020

Obsah

ÚVOD	5
1 DOTERAJŠÍ ORNITOLOGICKÝ VÝSKUM NA ÚZEMÍ	6
2 CHARAKTERISTIKA ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA	7
3 POUŽITÉ METÓDY	19
4 PREHLAD DRUHOV	21
Vývoj hniezdnej početnosti na jednotlivých plochách	114
5 VÝZNAM VÝSLEDKOV PRE OCHRANU PRÍRODY	118
6 KRAJINNOEKOLOGICKÁ PERSPEKTÍVA	124
ZHRNUTIE A ZÁVER	130
RESUME	131
ZOZNAM CITOVANÝCH PRAMEŇOV	132
Príloha 1: Početnosť vtáctva zisteného na výskumných plochách počas hniezdneho obdobia	133
Príloha 2: Počet hniezdných párov zistených v rokoch 2009 až 2019 na ploche VÁH	136
Príloha 3: Počet hniezdných párov zistených v rokoch 2009 až 2019 na ploche BRZ	138
Príloha 4: Počet hniezdných párov zistených v rokoch 2009 až 2019 na ploche JUH	139
Príloha 5: Početnosť a frekvencia výskytu vtáctva na výskumných plochách počas migrácie	140
Príloha 6: Početnosť a frekvencia výskytu vtáctva na výskumných plochách počas zimovania	143
Príloha 7: Zoznam vtáčích druhov zistených na území Trenčína (1996-2019)	145
INDEX SLOVENSKÝCH NÁZVOV VTÁKOV	150
INDEX VEDECKÝCH NÁZVOV VTÁKOV	151

Úvod

Vtáky sú ako živočíšna skupina veľmi vhodným indikátorom zmien v životnom prostredí. Je to tak vďaka ich pohyblivosti a bezproblémovej optickej a akustickej zistiteľnosti. Nemenej významnou vlastnosťou, využiteľnou v bioindikácii krajinoekologických zmien, je aj užšia alebo naopak širšia väzba k určitým biotopom. Vďaka tomu vieme posúdiť či sa na určitom území deje niečo v prospech prírody alebo proti nej. A presne toto je aj cieľom publikácie Vtáctvo Trenčína, ako aj samotného dlhodobého monitoringu vtáctva na území. Posúdiť, čo sa v uplynulých 11 rokoch na území Trenčína zmenilo. Vyhodnotenie zberu údajov o výskyte vtáctva a náležité posúdenie nám umožňujú efektívnejšie chrániť ohrozené druhy vtákov a ich biotopy, ako i usmerňovať ľudské aktivity v prírodnom prostredí v bezprostrednom kontakte s mestom.

Monografických prác venovaných vtáctvu určitej oblasti alebo regiónu, či už mesta, alebo prírodného celku, vzniklo na Slovensku za posledné roky viacero (napr. KAŇUŠČAK, 2007, KRISTIN, 2010, BENKO a CHUDÝ, 2011). Z územia Trenčína takéto dielo chýba a túto medzeru sme sa rozhodli v roku 2019 vyplniť. Čitateľ by v tomto prípade nemal očakávať vedeckým jazykom písaný vedecký traktát, ale naopak širokej verejnosti dostupnú publikáciu, v ktorej si každý – aj laický – záujemca o prírodu nájde presne to, čo hľadá. Veríme, že pôjde o pútavú knihu, ktorá bez ujmy na vedeckej hodnote, aj vďaka kvalitnej fotodokumentácii, zvýši záujem o ďalší monitoring vtáctva. Je viac ako potrebný, nakoľko územie podlieha silným urbanizačným tlakom, rýchlo sa mení a prírodné či prírode blízke lokality tu postupne zanikajú. Veríme tiež, že s odstupom času bude Vtáctvu Trenčína venovaná aj reedícia, ktorá porovná nami zistené údaje s aktuálnym stavom.

Od roku 2009 do roku 2019 sme nazbierali počas stoviek návštev územia tisícky údajov. V publikácii ich čitateľ nájde spracované do zoznamov hniezdčov, migrantov a zimujúcich druhov v prehľadných prílohách, ale i slovnom opise venovanom osobitne každému vtáčiemu druhu. Pri vybraných druhoch znázorňujeme meniaci sa trend hniezdnej početnosti aj graficky. Súhrnný zoznam druhov sa nachádza v závere publikácie ako posledná príloha. Pre pohodlnejšie vyhľadávanie sme na konci pridali index slovenských aj vedeckých názvov druhov. Na vzniku tejto publikácie sa podieľali svojimi údajmi a dlhodobým monitoringom na území Trenčína predovšetkým Jambor R., Orság P., Chudý A., Benko Š., Polanský J., Stankovič D. a Vašková G. a čiastočne aj pracovníci Správy CHKO Biele Karpaty.

1 Doterajší ornitologický výskum na území

História ornitológie v Trenčíne nie je v porovnaní s inými regiónmi Slovenska veľmi bohatá. Je to pravdepodobne dôsledok chýbajúcej nadregionálnej významnej lokality, kde by sa mohlo pozorovanie vtáctva stať dlhoročnou tradíciou. Aj napriek tomu tu pôsobilo intenzívnejšie niekoľko známych osobností, pracovníkov Trenčianskeho múzea, preparátorov a ornitológov amatérov. Z dávnejšej minulosti sa spomínajú často mená ako VARGA, VÍTAZ, RICHWEISS a POLANSKÝ. Okrem prvého autora svoje pozorovania publikovali len zriedkavo. Početné záznamy o výskyte vtákov Trenčína z povojnových rokov nájdeme, žiaľ, prevažne v tzv. knihách zastrelov, ktoré sú uložené v archíve múzea. Obsahujú mnohé zaujímavosti, od výskytu strakoša červenohlavého a krakle belasej až po dropa veľkého. Dokumentujú tak nepriamo vtedajšie druhové zloženie vtacej fauny Považia. Záznamov zo samotného mesta Trenčín, ktorému je venovaná publikácia, je tu iba poskromne. Niektoré údaje, často práve pozorovania J. Polanského, zmieňujú publikácie FERIANCA (1977, 1979), ŠŤASTNÉHO, HUDCA a kol. (2005, 2011a, 2011b, 2016) a HUDCA, ŠŤASTNÉHO, a kol. (2005).

Prvé publikované správy týkajúce sa vtáctva Trenčína a jeho širšieho okolia nájdeme v dielach VARGU (1962a, 1962b, 1965, 1966, 1968, 1969a, 1969b, 1971a, 1971b, 1984). Veľmi okrajovo sa vtákom venujú aj neskoršie publikácie, napr. DEVÁN a MAJSKY (1985), VÍTAZ a KOSTKAN (1992), čiastočne DEVÁN (1998) a sekundárne aj HALADA a kol. (1998). Intenzívnejší ornitologický výskum a systematický monitoring vtáctva nastáva na území až v 90. rokoch. Spôsobil to všeobecný rozvoj ornitológie a jej dostupnosť, ako aj vznik Spoločnosti pre ochranu vtáctva na Slovensku (SOVS). V tomto období sa začali vtáctvu Trenčína aktívne venovať aj Š. Benko, A. Chudý a R. Jambor. Po roku 2000 pôsobilo na území a v jeho širšom okolí už niekoľko študentov a mladých vedeckých pracovníkov, ktorí publikovali výsledky svojej práce. Čiastkové výsledky z monitoringu a ornitologického výskumu menších významnejších lokalít v okolí Trenčína nachádzame v prácach JAMBORA (1999, 2000, 2002, 2003, 2005, 2006, 2008a, 2008b, 2009a, 2009b, 2009c, 2010, 2011a, 2011b), BENKA (2000), FILÍPKA (2006), MELIŠKOVEJ a kol. (2006), MELIŠKOVEJ a ORSÁGHOVEJ (2007), JAMBORA a NUHLÍKOVEJ (2006, 2008), JAMBORA a kol. (2009), CHUDÉHO (2009) a NUHLÍKOVEJ (2010).

2 Charakteristika zájmového územia

Zájmové územie, tvoriace necelú tretinu katastrálneho územia mesta Trenčín, sa nachádza v orografických celkoch Považské podolie, Biele Karpaty a Strážovské vrchy v kvadrátoch DFS 7074 a 7174. Rozloha katastrálneho územia je 81,99 km² (8199 ha) z toho zastavané územie predstavuje 14,21 km² (1421 ha). Zájmové územie má rozlohu približne 3000 ha. Dominantným krajinnoeologickým prvkom sú tu človekom vytvorené alebo pozmenené plochy, či už ako zástavba, polia, záhrady a trvalé trávnaté porasty. Nasledujú lesy tvorené najmä dubovo-hrbovým porastom s prímiesou borovice lesnej, čiernej, buku a jaseňa. Charakteristickým krajnotvorným prvkom je na území rieka Váh. Práve tá do výraznej miery ovplyvňuje aj zloženie miestnej vtácej fauny.

Krajina sa tu za posledných 70 rokov výrazne zmenila, čo sa podpísalo aj pod zmeny vo vtáčích spoločenstvách. Mesto sa rozšírilo, Váh bol zregulovaný, vznikla Hať Trenčianske Biskupice a ustúpili aj pasienky. Tradičné maloplošné poľnohospodárstvo bolo nahradené intenzívnym. V súčasnosti dochádza k zástavbe väčšej časti poľnohospodárskych plôch a k zániku posledných chovov hospodárskych zvierat. Okrem spôsobu hospodárenia v tunajšej krajine sa zmenili aj riečne procesy, k povodniam formujúcim riečnu krajinu tu už prakticky nedochádza. V dôsledku výstavby vodného diela tu naopak, paradoxne, vyrástli porasty mäkkého lužného lesa, ktoré tu predtým chýbali. Dnes je lokalita známa ako Trenčiansky luh.

To všetko sa výrazným spôsobom podpísalo pod súčasnú situáciu na území Trenčína. Vtáky tu neovplyvňujú len negatívne globálne trendy, či už v dôsledku zmeny klímy a nárastu tlaku na prírodné zdroje, ale aj lokálne ústupy mnohých vtáčích druhov na miesta, kde ešte majú priestor pre nerušené hniezdenie či zimovanie. Medzi činitele ovplyvňujúce vtáctvo územia treba zaradiť aj ďalší fenomén, ktorým je tzv. synantropizácia, teda prispôbovanie sa životu v mestách. Do miest sa sťahujú vtáky, ktoré predtým žili v prírodných biotopoch.

Porovnanie zmien v krajinnoeologickej situácii demonštrujeme na Obrázkoch 1 až 4. Ide o historickú a súčasnú ortofotomapu, na ktorej je vidieť rozsah zmien krajiny štruktúry, resp. rozšírenie samotného mesta a zánik malých poľnohospodárskych poličok. Fotografie poukazujú na zmenu krajinného rázu v okolí Váhu a absenciu brehových porastov v 50. rokoch.

Obrázok 1: Letecká snímka územia z roku 1949

Zdroj: Historická ortofotomapa © GEODIS SLOVAKIA, s.r.o., © EUROSENSE ,s.r.o. , a Historické LMS
© Topografický ústav Banská Bystrica

Obrázok 2: Letecká snímka územia z roku 2017, rozdiel 68 rokov

Zdroj: Ortofotomapa © Eurosense 2017

Obrázok 3: Pohľad na Váh ešte bez brehových porastov. Divočiaca rieka neumožňovala ich trvalé uchytenie.
 Autor: Hajduch, J., 1959

Obrázok 4: Súčasný pohľad na Váh už s brehovými porastami.
 Autor: Jambor, R., 2007

Na záujmovom území sme si vyčlenili tri výskumné plochy (Obrázok 5), ktoré reprezentujú riečny, lesný a mestský ekosystém. Nižšie ich bližšie charakterizujeme. Účelom bolo 11 rokov zaznamenávať vývoj hniezdnej početnosti vtáčích druhov a tak stanoviť ich lokálne trendy. Chceli sme vedieť, či jednotlivé druhy v konkrétnom prostredí pribúdajú alebo ubúdajú.

Obrázok 5: Záujmové územie mesta Trenčín s tromi výskumnými plochami
Podklad: Ortofotomapa © Eurosense 2017

Strakoš obyčajný

VÝSKUMNÁ PLOCHA „JUH“

Je tvorená časťou sídliska Juh a ulicou Partizánska s rodinnou zástavbou a príľahlými záhradami, bytovými domami a trvalými trávnatými porastami, mestskou zeleňou, tiež komunikáciami, a to v susedstve s lesoparkom Brezina a cintorínom Juh. Plocha reprezentuje „obvyklý“ mestský ekosystém a zahŕňa všetky jeho prvky. Plocha má veľkosť 23,6 ha.

Plocha JUH reprezentuje mestský ekosystém. Ten sa na záujmovom území mení najrýchlejšie. Najstaršie písomnosti o samotnom Trenčíne pochádzajú z 11. storočia, kedy sa mesto stalo dôležitým správnym a ekonomickým strediskom Považia (MARSINA, 1993). V 50. rokoch malo ešte charakter prevažne vidieckeho osídlenia, sídlisko Juh neexistovalo. Typickým mestom s výškovými budovami a bez hospodárskych „dvorov“ sa stalo až v priebehu

povojnového obdobia. Mesto sa neustále rozširuje v procese tzv. urbanizácie. Nové štruktúry po okrajoch mesta nahrádzajú postupne poľnohospodárske plochy a trávnaté porasty. Ku zmenám dochádza aj v jeho vnútornom priestore, ubúda zelene, staré budovy sú rekonštruované, novšie sa zateplujú izolačnými materiálmi. To všetko so sebou prináša zmeny vo vtáčích spoločenstvách. Nemalý význam tu majú aj tzv. stresory, teda činitele a javy, ktoré vtáky bezprostredne rušia a zatláčajú mimo mestské prostredie. Pri vtákoch majú negatívny vplyv najmä fyzikálne činitele, a to hlavne hlukové a svetelné znečistenie. Prípadne bariéry, do ktorých pri prelete narážajú. Mesto sa tak stáva nielen novou príležitosťou a priestorom s ľahko dostupnou potravou, ale pre mnohé vtáky aj nebezpečnou pascou.

VÝSKUMNÁ
PLOCHA
„BRZ“

Ide o plochu reprezentujúcu lesopark Brezina. Zahŕňa dubovo-hrabový lesný porast lokálne striedaný bučinou a porastom borovíc a jaseňov, ktoré tu však v súčasnosti výrazne odumierajú. Plocha má rozlohu 11,9 ha.

Súčasná podoba lesoparku nie je ustálená, zloženie drevín sa tu mení najmä v kontexte lesohospodárskych záujmov, ale aj v dôsledku klimatických zmien. Výrazne suché roky sa podpísali pod nástup ochorení, a tak sa zvažuje výraznejšia selekcia, najmä u jaseňa. Prevažnú časť lesoparku tvoria porasty s prioritnou rekreačnou funkciou s výberkovým hospodárením, malú, skôr nedostupnejšiu, časť tvoria ochranné lesy.

Les na tomto území nie je pôvodný. Pahorky na mieste súčasného lesoparku Brezina boli ešte v 16.-19. storočí v dôsledku intenzívnej pastvy holé, pričom sa tu pásli najmä kozy. Vznikali na nich prvé primitívne výšinné opevnené sídliská. Neskoršie zmeny územia Breziny boli úzko spojené s vývojom hradu. Od vlády Matúša Čáka Trenčianskeho okolo roku 1300 mali okolité majetky asi 20 rôznych majiteľov, pričom tlak na prírodné prostredie územia postupne narastal (NEŠPOROVÁ, 1993). Až okolo roku 1847 sa začalo s umelým zalesňovaním pahorkov Breziny. Prvé vysadené dreviny boli najmä brezy. Ďalšia vlna výsadby začala v roku 1889, kedy boli vysadené

vo veľkom napríklad aj borovice a čerešne. Najvýraznejší dopad na vývoj lesných ekosystémov v okolí mesta mali začiatkom 20. storočia ťažobné aktivity spoločnosti Domový a lesný priemysel. Od grófký D'Harcourt odkúpili miestne lesné pozemky s cieľom vyťažiť všetku drevnú hmotu. Zámer vyťažiť drevo aj z lesoparku Brezina prekazili protesty miestnych obyvateľov (LIPTÁK, 1993). V súčasnosti zabezpečuje relatívne nemennú rozlohu lesoparku iba územný plán, mesto tu neplánuje výstavbu, ale ani chránené územie. Zachovanie lesoparku a jeho prírodného charakteru je tak prakticky výhradne v rukách vedenia mesta, lesníkov a v neposlednom rade aj miestnych obyvateľov.

VÝSKUMNÁ
PLOCHA
„VÁH“

Je tvorená mäkkým lužným lesom s prevažným zastúpením topoľa čierneho a vrbí bielej. Ide o pravostranný breh Váhu na území mesta, pozemok patrí Slovenskému vodohospodárskemu podniku a z malej časti mestu Trenčín. Územie nemá ustálený názov, najčastejšie sa stretávame s geografickým označením Trenčiansky luh. S príslušným vodným tokom je súčasťou vodného diela Hať Trenčianske Biskupice. Rozloha plochy Trenčianskeho luhu je 7,09 ha.

Vznik tohto územia úzko súvisí s vybudovaním hate v 50. rokoch 20. storočia ako súčasť tzv. Vážskej kaskády, sústavy vodných elektrární a priehrad (DAVID, 2004). Hať Trenčianske Biskupice je súčasťou tzv. II. Vážskej kaskády, trojstupňovej sústavy medzi Trenčínom a Piešťanmi s hrubým spádom 50 cm. Rádiacim objektom kaskády je práve biskupická hať (JAMBOR, 2004). Vybudovaná bola v 163,18. riečnom km. Stavba sa realizovala v rokoch 1943 až 1951 (KOŠČÁL, 2004). Jej bežný vodný prietok je 20 až 120 m³.s⁻¹. Pri prepúšťaní povodňovej vody až 1100 m³.s⁻¹ (REGULA, 2003). Prehradením Váhu došlo k spomaleniu riečneho toku a vytvoreniu hydrologických podmienok typických skôr pre vodné nádrže, zdrže či

sútoky veľkých riek. Hladina sa oproti pôvodnej rozšírila, na najširšom mieste dosahuje počas priemerného vodného stavu 230 m, na najužšom 110 m. Vytvorením hate sa výrazným spôsobom zmenili eróznio-akumulačné procesy. Pri pravom brehu došlo k nahromadeniu sedimentov, na ktorých sa uchytili tzv. náletové dreviny. Z nich rýchlo vyrástol porast vrbovo-topolového mäkkého luhu, ktorý v súčasnosti prechádza už čiastočne do štádia rozpadu s pralesovitou štruktúrou. Súčasťou výskumnej plochy sú aj súvislé po-

rasty suchomilnej krovinnej vegetácie s dominantným zastúpením trnky a hlohu. Za ich pôvod na území a rozširovanie v celej inundácii Váhu zodpovedá, podľa DEVÁNA (1998), zmena hydrologických pomerov v dôsledku výstavby Vážskej kaskády. Veľmi malú plochu tvorí na území rýchlo zarastajúca aluviálna lúka s nevýrazným zastúpením psiarky lúčnej. Súčasťou výskumnej plochy sú aj rozsiahlejšie pobrežné spoločenstvá s trstou obyčajnou a pálkou širokolistou aj úzkolistou, v ktorých hniezdia charakteristické druhy vtákov.

Územie Trenčianskeho luhu bolo v minulosti navrhnuté na vyhlásenie za chránené náleziisko, vtedy s rozlohou 4,4 ha (VARGA, 1984,

DEVÁN a MÁJSKY, 1985), dodnes mu však neprislúcha žiadny štatút chráneného územia, a to aj napriek jeho významu z hľadiska výskytu rôznych európsky významných druhov pavúkov. Na projekt jeho ochrany sa časom pozabudlo. V súčasnosti je aspoň súčasťou územného systému ekologickej stability ako regionálne významné biocentrum (HALADA a kol. 1998). S ohľadom na platné zákony sú ale aj tieto vrbovo-topoľové brehové porasty v rukách správcu vodného toku len s „oznamovacou povinnosťou“. Jedného dňa tak môže táto významná lokalita z územia Trenčína nenávratne zmiznúť ako prekážka v odtoku rieky Váh.

Pohľad na plochu od stavidiel Hate Trenčianske Biskupice. Zdroj: Internet

3 Použité metódy

Tri vyčlenené výskumné modelové plochy sme sledovali v rokoch 2009 až 2019. V tomto období sme sa zamerali aj na monitoring hniezdnej početnosti vtáctva tak, aby sme dokázali stanoviť trend jej vývoja. Počas obdobia 11 rokov sme tu uskutočnili 802 návštev (v priemere 9,5 návštevy/ 1 plochu počas hniezdnej sezóny, 8,1 n./ 1 plochu počas migrácie a 6,4 n./ 1 plochu počas zimovania).

Celé záujmové územie monitorujeme zhruba od 90. rokov (prevažná väčšina menovaných mapovateľov). Prvý citovaný údaj pochádza z roku 1996. Obdobie rokov 1996 až 2009 považujeme za „minulosť“, výskyt niektorých druhov spreď tohto obdobia spomínáme len vo výnimočných prípadoch. 80. roky a menej považujeme už za „vzdialenú minulosť“, pozorovania z tohto obdobia už do publikácie nezahŕňame, nakoľko boli uvedené v iných prameňoch (zmiňované v kapitole 1), z ktorých niektoré spomíname aj pri charakteristike druhov (ak to bolo v danom kontexte dôležité). Mnohé zo starých údajov zo vzdialenej minulosti sú neo-verené, nepresné či bez dátumu. Celý zoznam zistených druhov (Príloha 7), ako aj stanovené druhové bohatstvo vtáčej fauny územia, sa teda týka výhradne rokov 1996 až 2019.

Za hniezdnu sezónu považujeme obdobie od apríla do augusta, pri mnohých druhoch sme však charakter výskytu pre rôznu dobu hniezdenia a migrácie posudzovali individuálne. Zvláštnou kategóriou sú letovanie a zálety týkajúce sa nehniedznej zložky početnosti v hniezdom období. Za obdobie migrácie považujeme marec a potom september až november. Ako obdobie zimovania sme si vyčlenili mesiace december až február.

Za hniezdenie sme považovali, v ideálnom prípade, nález obsadeného hniezda, prípadne aspoň opakované pozorovanie teritoriálneho správania či nález vyletených mláďat. Na samotných výskumných plochách sme pracovali metódou mapovania hniezdných teritórií, tu pre nás predstavoval jeden pár či jedno teritórium zhľuk minimálne 4 záznamov. Tie sa značili do terénnych máp a následne prekrusľovali do druhových máp v zmysle metodiky JANDY a ŘEPEY (1986). Získanú početnosť sme prepočítali aj na jednotku plochy 10 ha.

Trend vývoja hniezdnej početnosti sme stanovili podľa zmien v počtoch párov na výskumných plochách na stabilný, negatívny alebo pozitívny podľa toho, či počty párov (teritórií) stúpali alebo klesali, alebo len kolísali bez väčšieho rozdielu medzi počiatočným a konečným stavom. Pri početnejších druhoch prezentujeme zistený trend aj graficky. Trend vývoja početnosti pri druhoch, ktoré hniezdili len mimo výskumných plôch sme stanovili podľa pribúdajúceho alebo ubúdajúceho počtu hniezdných párov a záznamov v databáze aves.vtaky.sk, z ktorej sme čerpali aj pri nehniedznych výskytoch. Rovnako sme čerpali aj z množstva v databáze doposiaľ neuvedených záznamov, ktoré nám poskytli jednotliví mapovatelia.

Pri druhoch sme stanovili aj frekvenciu výskytu ako percentuálny podiel návštev, počas ktorých sme druh evidovali, z počtu návštev pre každú výskumnú plochu. Na ploche VÁH to bolo celkom 315 návštev, na ploche BRZ 257 návštev a na ploche JUH 230. Ak druh dosiahol frekvenciu výskytu do 20 %, považovali sme ho na plochách za vzácného, ojedinelého, pri frekvencii do 50 % za nehojného či menej frekventovaného, pri frekvencii nad 50 % za bežného, hojného, častého či vysoko frekventovaného. Ak bola frekvencia na každej ploche 90 až 100 %, druh sme označili ako veľmi hojný (týkalo sa napr. drozda čierneho či pinky obyčajnej). Pri druhoch, ktoré sa vyskytli len mimo výskumnej plochy (to bolo len niekoľko veľmi vzácných druhov), sme frekvenciu stanovili podľa frekvencie samotných záznamov v porovnaní s bežnými druhmi.

Pokúsili sme sa tiež o odhad hniezdnej počtosti (počet párov či hniezd) pre celé

územie. Početnosť stanovenú na jednotku plochy 10 ha sme prepočítali na plochu hniezdneho biotopu na území. Pre zjednotenie išlo o päť hlavných skupín biotopov: dubovo-hrabový les (530 ha), lužný les (35 ha), mestské a vidiecke prostredie s priemyselnou zástavbou a infraštruktúrou (1350 ha), poľnohospodárske a trávnaté plochy (895 ha) a záplavové územie rieky (190 ha). Do úvahy sme brali aj špecifickosť niektorých lokalít na území a pôsobiace činitele ovplyvňujúce prítomnosť a počet vtákov (vyrušovanie, „hluché“ miesta s nižšou ponukou hniezdných príležitostí a pod.). Odhad je teda stanovený individuálne s prihliadnutím na nároky druhu.

Názvoslovie vtákov sme použili podľa KOVALÍKA a kol. (2010), systém druhov sme prevzali od GILL a WRIGHT (2006). Prehľad zistených druhov s charakteristikou uvádzame v nasledujúcej kapitole.

4 Prehľad druhov

Za obdobie rokov 2009 až 2019 sme zistili na území Trenčína spolu 187 vtáčích druhov (208 za roky 1996 až 2019), z nich 96 tu aj hniezdilo. V tejto kapitole uvádzame charakteristiku výskytu jednotlivých druhov, ich status a trend vzhľadom ku frekvencii výskytu a početnosti v hniezdom období, letovania, počas migrácie a zimovania. Sumárne prehľady s početnosťou a frekvenciou uvádzame v prílohách.

POTÁPLICA STREDNÁ

Gavia arctica

Druh zistený niekoľkokrát počas migrácie a zimovania, raz aj v hniezdnej sezóne (1 ex. 2.6.2012, BENKO a CHUDÝ in litt). 1 ex. sa 11.12.2012 a 12.12.2011 vyskytol na Hati T. Biskupice. Z minulosti máme záznam z hniezdnej sezóny z 30.5.2004, aj zo zimovania, 1 ex. 1.12.2007 (BENKO a CHUDÝ in verb.).

POTÁPKA MALÁ

Tachybaptus ruficollis

Druh v minulosti na území hniezdil, známe je napríklad hniezdenie na Hati Trenčianske Biskupice v 90. rokoch. V roku 2004 hniezdila v mokradi pri trenčianskej skládke, v širšom okolí napr. na Zamarovských jamách (CHUDÝ in litt.). Ojedinele sa vyskytne aj v hniezdnej sezóne (v priemere 1,63 ex.), počas migrácie (1,8 ex.) a nehojne aj zimuje (2,06 ex.).

POTÁPKA CHOCHLATÁ

Podiceps cristatus

Vzácnne hniezdi. Takto bolo zistené hniezdenie potápk na Trenčianskych kaskádach v roku

Potápka chochlatá

2012 a 2014 (CHUDÝ in litt.). Ojedinele sa vyskytnú nehniedzace jedince (v priemere 1,25 ex.), tiež počas migrácie (1,75 ex.) a na území aj nepravidelne zimuje (1 ex.).

POTÁPKA ČERVENOKRKÁ

Podiceps grisegena

Na území sa vyskytuje vzácnne v období migrácie. 7.8.2018 bol na Hati Trenčianske Biskupice

Potápka malá

pozorovaný 1 ex. V predošlom období bola na rovnakom mieste pozorovaná 27.8.2005. V širšom okolí bola zistená na viacerých lokalitách (napr. ÚEV Váh pri Zamarovciach).

KORMORÁN VEĽKÝ

Phalacrocorax carbo

Nehojne sa objavuje už počas hniezdnej sezóny (v priemere 8,83 ex.), frekvencia pozorovaní sa zvyšuje v období migrácie (22,09 % návštev, v priemere 12,2 ex.) a vrcholí počas zimovania (až 93,94 % návštev, v priemere 18,96 ex.). V západnej časti záujmového územia, pri lokalite Trenčianske kaskády, nájdeme pravidelne obsadzované nocovisko kormorána, kde prespáva v januárových mesiacoch v priemere 130 ex. Maximálna početnosť tu bola zistená v januári 2019, 429 ex., išlo však, zhodou okolností, o dva zlúčené krdle. Nižšie po prúde, pri Veľkých Bierovciach (už mimo územia), sa totižto nachádza ďalšie nocovisko, kde sú však vtáky často rušené. Malé sporadicky obsadzované nocovisko (15 až 30 ex.) je známe aj z ďalšej neďalekej lokality mimo záujmového územia, a to na ľavom brehu Váhu pri Zamarovciach. Kormorány nepravidelne nocujú aj na Váhu pri Opatovej (20 až 40 ex.). Vo vzdialenejšej minulosti sa kormorán vyskytoval na území podstatne vzácnejšie, napr. 1 ex. 23.10.1960 (POLANSKÝ In VARGA, 1962b) a 1 ex. 15.10.1961 (VARGA, l.c.), išlo pravdepodobne o prvé záznamy tohto druhu z trenčianskeho regiónu. V knihe zástrellov nenachádzame žiadne údaje z minulosti o jeho výskyte.

KORMORÁN MALÝ

Microcarbo pygmaeus

Na území vzácnne zimoval. Na Hati Trenčianske Biskupice sa vyskytol prakticky len raz 1 ex. 14.1.2007. Údaje z okolia záujmového územia z posledných rokov naznačujú postupný prienik druhu na nové zimoviská na viacerých lokalitách Slovenska.

Potápka červenokrká

Kormorán veľký

Kormorán malý

Bučiak veľký

BUČIAK VEĽKÝ

Botaurus stellaris

Druh sa vyskytuje vzácné počas migrácie. 1 ex. bol pozorovaný na Trenčianskych kaskádach dňa 29.9.2011 (CHUDÝ in litt.). Z rovnakej lokality sú známe dva nálezy uhynutých jedincov, a to z rokov 2002 a 2006. V 90. rokoch bol na mokradi pri bývalej mestskej skládke pozorovaný 1 ex. bučiaka (MAJSKY in verb.).

BUČIAČIK MOČIARNY

Ixobrychus minutus

Druh na území vzácné hniezdi, ojedinele bol zistený aj počas migrácie. Celkom odhadujeme stabilné hniezdenie 2 až 3 párov, na ploche VÁH je to v hustote 1,76 p./10 ha. Pre svoj pomerne nenápadný spôsob života môže byť zistená početnosť mierne podhodnotená. V súčasnosti sú známe len dve hniezdne lokality, Hať Trenčianske Biskupice a Trenčianske kaskády. Ešte pred rokom 1996 sa vyskytoval aj na mokradi pri Halalovke (MAJSKY in verb.).

CHAVKOŠ NOČNÝ

Nycticorax nycticorax

Vyskytuje sa ojedinele počas hniezdnej sezóny (v priemere 1,17 ex.) a v čase migrácie (1,5 ex.). Pozorovaní pribudlo po zahniezdení

Chavkoš nočný

Bučiachik močiarny

druhu v CHVÚ Dubnické štrkovisko. Z predošlého obdobia je ich len málo. Pozorovaný bol 30.9.2006 v Trenčianskom luhu (CHUDÝ a BENKO in litt.) a 2.8.2008 na Trenčianskych kaskádach (1 ex., CHUDÝ a BENKO in litt.).

BELUŠA MALÁ

Egretta garzetta

Vyskytla sa len vzácné v minulosti. Druh bol pozorovaný 7.8.2004 (1 ex.) na Hati Trenčianske Biskupice. V širšom okolí je záznamov viac (napr. Váh pri Nemšovej, CHVÚ Dubnické štrkovisko).

Beluša malá

Beluša veľká

Bocian čierny

BELUŠA VEĽKÁ

Ardea alba

Druh sa na území vyskytuje vzácne v období hniezdenia (v priemere 1,5 ex.) a migrácie (1,5 ex.), nehojne v zimnom období (1,98 ex.). Pozorovaní začalo pribúdať v 90. rokoch, predtým bola vzácnejšia. Na ploche VÁH je v súčasnosti prítomná pri 62,96 % zimných návštev.

VOLAVKA POPOLAVÁ

Ardea cinerea

V hniezdnom období sa vyskytuje skôr vzácne (v priemere 1,56 ex.), počas migrácie nehojne (1,8 ex.). Druh tu ale bežne zimuje (2,35 ex.). Na ploche VÁH ho môžeme v zimnom období zastihnúť až počas 89,39 % návštev. Na území pribúda pozorovaní mladých jedincov krátko po vyhniezdení v hniezdnej kolónii na VN Baračka (T. Teplice).

Volavka purpurová

VOLAVKA PURPUROVÁ

Ardea purpurea

Na území vzácné migruje. V rokoch 2009-2019 bola pozorovaná trikrát. 1 ex. 12.8.2017 a 28.3.2010 na Trenčianskych kaskádach (CHUDÝ a BENKO in litt.) a 1 ex. na Hati T. Biskupice 26.7.2009. V minulosti sa vyskytla na Trenčianskych kaskádach (1 ex. 26.7.2008, 24.7.2000 a 11.5.2002, CHUDÝ a BENKO in litt.). V širšom okolí bola zistená na viacerých lokalitách (napr. CHVÚ Dubnické štrkovisko, PR Prepadlisko).

BOCIAN ČIERNY

Ciconia nigra

Na záujmové územie vzácné zaletuje počas hniezdneho obdobia a migrácie. Takto bol zistený na Hati Trenčianske Biskupice 2.7.2018 (ORSÁG in litt.), 31.5.2015 na Váhu pri elektrárni (pri Sihoti) (ORSÁG in litt.) a 7.5.2010 na Trenčianskych kaskádach (CHUDÝ in litt.). V širšom okolí sú pozorovania častejšie, v niektorých dolinách Bielych Karpát a Považského Inovca hniezdi. Loviť zalietla na priľahlé potoky, často je napr. na Vlára a v koryte Váhu.

BOCIAN BIELY

Ciconia ciconia

Na územie vzácné zaletuje počas hniezdnej sezóny, v minulosti aj na ťahu. Jeden pár hniezdi opakovane v Opatovej. V širšom okolí územia hniezdi v Opatovciach, Nemšovej (časť Kľúčové), Hornom Srní a Dubnici nad Váhom. V minulosti aj v Trenčianskej Turnej a Trenčianskej Teplej. Záznam z migrácie na území máme z minulosti napr. z 12.4.2006 (1 ex. nad Haťou T. Biskupice) a z 21.3.2004 (1 ex. nad Trenčianskymi kaskádami, CHUDÝ in litt.). Známe sú tiež pozorovania zo sídliska Juh, kedy sa napr. v roku 2002 pokúsilo 10 ex. zosadnúť na komín plánovanej spaľovne pri Halalovke. V rovnakom období prenocovali na strechách bytových domov na sídlisku Juh dvakrát migrujúce skupiny bocianov v počte okolo 100 ex. (BENKO in verb., BUJNA in verb.).

Volavka popolavá

Bocian biely

Labuť veľká

LABUŤ VEĽKÁ

Cygnus olor

Nehojne hniezdi, na celom území odhadujeme hniezdnu početnosť na 2 až 4 páry. Trend je v súčasnosti stabilný. V hniezdnom období sa nehojne vyskytujú aj nehniedzdiace jedince (v priemere 1,9 ex.), počas migrácie (3,06 ex.) a zimovania (5,48 ex.) je tu bežná. V zimnom období patrí k stabilným druhom, na ploche VÁH dosahuje v zime frekvenciu výskytu až 79,63 % návštev. Maximálnu početnosť, 72 ex., evidujeme z úseku Váhu pri

Zamarovciach (mimo záujmového územia), ide o lokálne významné zimovisko druhu. Na záujmovom území bolo maximum zistené na Hati Trenčianske Biskupice 12.11.2004 v počte 42 ex.

LABUŤ SPEVAVÁ

Cygnus cygnus

Vyskytla sa len v minulosti počas migrácie. 18.11.2006 boli na Hati T. Biskupice pozorované 4 ex. Evidujeme aj pozorovanie z roku 1996 (1 ex., SMETANA in verb.).

HUS SIATINNÁ

Anser fabalis

Druh sa na území vyskytuje vzáčne počas migrácie a zimovania. Vo väčšine prípadov sa jedná o prelety vo výške. Takto boli pozorované nad lesoparkom Brezina 2 ex. 14.3.2009 a 90 ex. 14.4.2013. Nad Juhom preletelo 7 ex. 31.1. 2017. Nad Haťou T. Biskupice preleteli 2 ex. 21.3.2017. V minulosti sa vyskytlo nad Haťou T. Biskupice 6 ex. 31.3.2006 a 68 ex. 31.3.2009, nad Zábraním 120 ex. 11.2.2008 a nad mestskou časťou Biskupice preletelo 50 ex. 11.3.2001 (CHUDÝ in litt.).

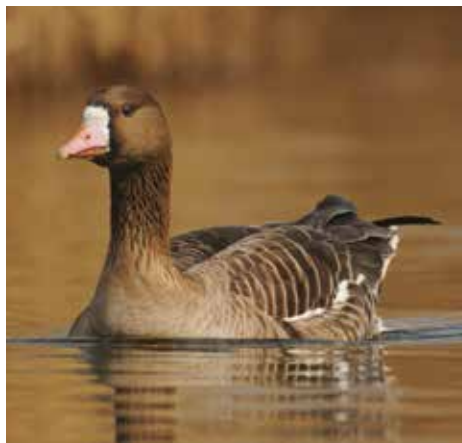

Hus siatinná

HUS BIELOČELÁ

Anser albifrons

Vzáčne počas migrácie aj zimovania a vyskytla sa aj cez hniezdnu sezónu (1 ex. 7.5.2010, CHUDÝ in litt.). Na Hati Trenčianske Biskupice bol pozorovaný 1 ex. 28.12.2009. Nad lesoparkom Brezina preletelo 60 ex. 8.3.2009 a 2 ex. 14.3.2009. Nad Haťou T. Biskupice preletelo 70 ex. 7.3.2009, pod haťou bol pozorovaný jeden jedinec 22.12.2009 (CHUDÝ in litt.). 1 ex. sa 28.12.2009 zdržoval priamo na rieke Váh. 17.11.2000 bol pozorovaný 1 ex. na Trenčianskych kaskádach (CHUDÝ in litt.).

Hus bieločelá

HUS DIVÁ

Anser anser

Na území sa vyskytuje vzáčne počas migrácie aj zimovania. V minulosti aj počas hniezdnej sezóny. Aj v tomto prípade ide prevažne o prelety vo výške. Nad Haťou T. Biskupice preletelo 14 ex. 11.10.2010., 1 ex. 14.11.2016 a 2 ex. 22.3.2018. Na Trenčianskych kaskádach boli pozorované 2 ex. 17.4.2014 (CHUDÝ in litt.). Z minulosti máme zo záujmového územia len niekoľko záznamov. Nad Haťou T. Biskupice preletelo 22 ex. 5.1.2001 a 1 ex. v hniezdnej sezóne 2.5.2004. Na Trenčianskych kaskádach pozoroval 1 ex. 8.4.2006, CHUDÝ (in litt.). V širšom okolí sa vyskytne častejšie (napr. Zamarovce, Kočovce, CHVÚ Dubnické štrkovisko).

Hus divá

Kačica hvizdárka

KAČICA HVIZDÁRKA

Anas penelope

Vzácné migruje aj zimuje. Na Hati Trenčianske Biskupice sa na ťahu vyskytla napr. 7.10.2019 v počte 8 ex. (ORSÁG in verb.), 29.5.2018 v počte 2 ex. a 8.4.2013 v počte 4 ex. (CHUDÝ in litt.). Zimovala tu 22.11.2017 v počte 4 ex., 2.3.2017 v počte 2 ex., 20.1.2016 1 ex. atď. V zimnom období bola zistená aj na Biskupickom kanáli (4 ex. 14.1.2017, CHUDÝ in litt.) či na Váhu pod stavidlami hate (2 ex. 14.2.2014, 1 ex. 17.1.2010). Na Trenčianskych kaskádach zimoval 1 ex. 2.12.2018 (CHUDÝ in litt.), 2 ex. 16.1.2016 (BENKO in litt.), 2 ex. boli opakovane pozorované v zime 2018/19 pod výpustom ČOV Trenčín (CHUDÝ in verb.). Na ťahu sa tu zastavili 2 ex. 7.3.2010 a 1 ex. 13.3.2010 (CHUDÝ in litt.). Z minulosti máme viacero podobných záznamov z obdobia migrácie (napr. 4 ex. 12.3.2002, Hat' T. Biskupice) aj zimovania (napr. 1 ex. 12.12.2004, Hat' T. Biskupice). Sporadicky druh zimuje aj v blízkom okolí (napr. na Váhu pri Zamarovciach).

Kačica chriplavka

KAČICA CHRÍPLAVKA

Anas strepera

Vzácné migruje a zimuje. Na ťahu bola pozorovaná napr. na Trenčianskych kaskádach (1 ex. 31.3.2018, CHUDÝ in litt.), na Hati T. Biskupice (1 ex. 10.3.2018 a 3 ex. 6.1.2016, ORSÁG in litt., 2 ex. 10.9.2014, 2 ex. 6.10.2012 atď.). V zimnom období sa druh vyskytol napr. 15.1.2014 (1 ex.), 30.1.2010 (1 ex., CHUDÝ in litt.) a 2 ex. 23.1.2011 (BENKO in litt.) na Trenčianskych kaskádach. Z minulosti máme viacero podobných záznamov z migrácie aj zimovania. Rovnaká situácia s pozorovaním druhu je aj v okolí územia (napr. na Váhu pri Zamarovciach).

KAČICA CHRAPKA

Anas crecca

Na území sa vyskytuje vzácné počas hniezdnej sezóny (v priemere 4,5 ex.), nehojne počas migrácie (10,4 ex.) a často v zimnom období (12,47 ex., frekvencia výskytu až 62,8 % návštev). Najväčšie zimujúce krdle boli zistené na Hati Trenčianske Biskupice, a to 13.12.2015 v počte 69 ex. a 16.2.2019 v počte 68 ex. V minulosti zimovali skôr vzácné, od hate sa presúvali k železničnému mostu, posledné dva roky sa zimujúce krdle objavujú aj pri ČOV Trenčín a prelietajú aj na Trenčianske kaskády.

Kačica chrapka

KAČICA DIVÁ

Anas platyrhynchos

Na území nehojne hniezdi a letuje, v období migrácie a zimovania sa vyskytuje často. Priemerná hniezdna početnosť predstavuje 1,97 kačíc/10 ha, celkovo odhadujeme 7 až 12 hniezdiacich kačíc. Trend je stabilný. Patrí k najpočetnejším zimujúcim druhom zhromažďujúcim sa najmä na Hati Trenčianske Biskupice (v priemere 218,04 ex.), tiež na úseku Váhu pri Zamarovciach (mimo záujmového územia) a na Váhu pod stavidlami Hate (tu však po vybudovaní motokrosového areálu pri Váhu a po výstavbe MVE druh výrazne ustúpil). V posledných rokoch nachádzame hniezda aj priamo v meste, pričom vodiaca kačica musí prekonávať niekoľko cestných komunikácií. Najvzdialenejšie takéto hniezdo bolo pod lesoparkom Brezina 1,4 km od vodného toku.

KAČICA OSTROCHVOSTÁ

Anas acuta

Na záujmovom území vzácnne migruje a zimuje. Na ťahu ju evidujeme zo dňa 25.10.2014 (1 ex., Hať T. Biskupice) a 1.4.2013 (1 ex., Hať T. Biskupice, CHUDÝ in litt.). Na hati aj zimuje, pozorovaná tu bola 16.2.2013 (1 ex.), v roku 2012 sa 1 ex. zdržoval na Váhu pod elektrárnou, pozorovaný bol opakovane, záznamy sú z 29.1., 5.2. (BENKO in litt.), 12.2. a 19.2. (CHUDÝ in litt.). Ďalší zimný výskyt evidujeme z Trenčianskych kaskád zo dňa 6.1.2013 (CHUDÝ in litt.). V minulosti bol druh pozorovaný len niekoľkokrát, 1 ex. 15.1.2006 a 2 ex. 17.1. a 24.1.2004, tiež 15.1.2002 na Váhu pod stavidlami hate, 1 ex. tu bol videný aj 10.11.2003 a 1.2.2002 (BENKO a CHUDÝ in verb.) a 1 ex. sa vyskytol 4.4.1999 na Hati T. Biskupice.

Kačica ostrochvostá

Kačica divá

KAČICA CHRAPAČKA

Anas querquedula

Vzácnne migruje s presahom do hniezdneho obdobia. Počas migrácie boli na území pozorované napr. 4 ex. 31.3.2009 a 1 ex. 13.3.2011 na Hati T. Biskupice, 2 ex. sa tu vyskytli tiež 15.4.2013 (CHUDÝ in litt.). Na Trenčianskych kaskádach bol druh zistený napr. 4.2.2019 (8 ex.), 24.3.2014 a 29.3.2014 po 2 ex., 5.4.2014 (4 ex.), 17.4.2014 (2 ex.) (CHUDÝ in litt.). Najviac, 25 ex., tu bolo pozorovaných CHUDÝM (in litt.) 2.4.2018. V minulosti (13.6.2000) bolo na Hati T. Biskupice zistených naraz 9 ex. V hniezdnom období bol 1 ex. videný na Váhu pri železničnom moste 23.5.2018 (ORSÁG in litt.) a 1 ex. na Hati T. Biskupice 2.5.2010 (CHUDÝ in litt.).

KAČICA LYŽIČIARKA

Anas clypeata

Na území len vzácnne migruje. Na Váhu pri Trenčianskych kaskádach pozoroval 31.3.2018 2 ex. CHUDÝ (in litt.), na Trenčianskych kaskádach videl 25.3.2018 3 ex. Na Hati T. Biskupice sa vyskytlo naraz najviac 16 ex. a to 29.9.2013 (CHUDÝ in litt.). V okolí sa vyskytuje častejšie (napr. CHVÚ Dubnické štrkovisko, Váh pri Zamarovciach). Z minulosti máme len niekoľko záznamov o výskyte druhu. 6.10.2007 a 3.5.2002 bol pozorovaný 1 ex. a 14.4.2002 až 14 ex. na Trenčianskych kaskádach (CHUDÝ in litt.). Na Hati T. Biskupice bola videná 7.5.2007 (2 ex., CHUDÝ in litt.) a 21.4.2002 (2 ex.).

Kačica chrapačka

Kačica lyžičiarka

HRDZAVKA POTÁPAVÁ

Netta rufina

Druh sa na záujmovom území vyskytuje vzáčne počas migrácie a zimovania. Na Trenčianskych kaskádach bol 1 ex. pozorovaný 16.1.2016 (BENKO in litt.), 1 ex. 16.1. a 21.2.2015, jeden samec tu prezimoval počas zimy 2014/15 (viaceré pozorovania od 16.11. až do 21.2.2015), v minulosti 1 ex. 31.3.2000 (CHUDÝ in litt.). Na Hati T. Biskupice sa vyskytla len raz, 12.11.2004, v počte 3 ex. V širšom okolí bola zaznamena-

ná viackrát (napr. na Váhu pri Zamarovciach, CHVÚ Dubnické štrkovisko), na Kočovskom štrkovisku bolo dokonca zistené už aj jej hniezdenie (BENKO in verb.).

CHOCHLAČKA SIVÁ

Aythya ferina

Vzáčne migruje (v priemere 2 ex.), nehojne v zimnom období (2,61 ex., frekvencia výskytu 52,78 % zimných návštev). Maximá zistené na Hati T. Biskupice 19.2.2002 v počte 9 ex.

Hrdzavka potápvavá

Chochlačka sivá

Chochlačka bielooká

a 13.12.2013 v počte 8 ex. Nepravidelne sa vyskytuje aj na Trenčianskych kaskádach s maximom 17 jedincov 7.3.2010 a 16 jedincov 21.2.2015 (CHUDÝ in litt.). Hniezdenie bolo zistené mimo záujmového územia 17.6.2018 na štrkovisku pri Tr. Bohuslaviciach (CHUDÝ in litt.).

CHOCHLAČKA BIELOOKÁ

Aythya nyroca

Vzácné počas migrácie a zimovania. 1 ex. bol pozorovaný 27.3.2009 (BENKO in litt.), 27.12.2012, 24.3.2013 a 29.3.2013 na Trenčianskych kaskádach (CHUDÝ in litt.). V minulosti sa vyskytla tiež len na tejto lokalite, a to 6.10.2007 (1 ex., CHUDÝ in litt.).

CHOCHLAČKA VRKOČATÁ

Aythya fuligula

Vyskytuje sa vzácné aj v hniezdnom období (v priemere 3,15 ex.) a počas migrácie (1,85 ex.), nehojne zimuje (4,21 ex., frekvencia

výskytu 56,82 % zimných návštev). V minulosti v blízkom okolí aj hniezdila (napr. v roku 1999 na Fuchsových jamách až 2 páry, na Zamarovských jamách aj na štrkovisku Bodovka II). Maximum bolo počas zimovania zistené 16.2.2013 v počte 51 ex. (Hať T. Biskupice). Mimo záujmového územia býva ešte početnejšia, na Váhu pri Zamarovciach bolo maximum 15.12.2013 v počte 105 ex.

CHOCHLAČKA MORSKÁ

Aythya marila

Vzácné migruje, z minulosti máme záznamy aj zo zimného obdobia. Na Hati T. Biskupice bolo 28.11.2009 pozorovaných 6 ex. V minulosti sa na záujmovom území (na Hati T. Biskupice) druh vyskytol 17.11.2000 (1 ex.) a 20.12.2003 (2 ex.) (CHUDÝ in litt.) a 17.1.2004 boli pozorované 2 ex. (pravdepodobne tie isté) na Váhu pri Opatovciach (mimo záujmového územia) (BENKO in litt.).

Chochlačka vrkočatá

Chochlačka vrkočatá

Ladovka dlhochvostá

Turpan čierny

Hlaholka severská

LADOVKA DLHOCHVOSTÁ

Clangula hyemalis

Zistená len v minulosti vzácné počas migrácie. Takto bola pozorovaná na Trenčianskych kaskádach 18.4.1999 (1 ex., CHUDÝ a BENKO in litt.) a 11.4.1999 1 ex. na Hati T. Biskupice, pričom mohlo ísť o tohto istého jedinca.

TURPAN ČIERNY

Melanitta nigra

Druh sa vyskytol len v minulosti počas migrácie. Na Váhu pod stavidlami Hate T. Biskupice pozoroval 1 ex. 18. a 19.3.2006 CHUDÝ (in litt.).

TURPAN TMAVÝ

Melanitta fusca

Na záujmovom území len vzácné migruje, zimoval iba v minulosti. 1 ex. bol pozorovaný 6.11.2011, 20.3.2013 a 30.11.2013 na Hati T. Biskupice (CHUDÝ a BENKO in litt.). V minulosti sa tu vyskytovali 2-4 ex. od 28.11.2001 do 11.12.2001 (CHUDÝ a BENKO in litt.).

HLAHOVKA SEVERSKÁ

Bucephala clangula

Na území druh vzácné migruje (v priemere 2,5 ex.) a nehojne zimuje (2,45 ex., frekvencia výskytu 23,17 % zimných návštev). Maximum bolo

Potápač malý

zistené na Hati T. Biskupice 29.12.2012 v počte 12 ex. (CHUDÝ in litt.) a 5.1.2018 v počte 5 ex. V minulosti bolo na hati pozorovaných spolu najviac 19 ex. (12.3.2003, CHUDÝ in litt.), 10 ex. sa vyskytlo 1.12.2001 a 8 ex. 13.12.2001 a 19.2.2002.

POTÁPAČ MALÝ

Mergus albellus

Vzácne počas migrácie aj zimovania. Na Hati Trenčianske Biskupice bol pozorovaný 1 ex. 13.1.2019, 6.1.2016 (ORSÁG in litt.), 3.2.2014, 15.12.2013, 29.12.2012 (CHUDÝ in litt.), 2 ex. boli videné 10.1.2014 a 23.1.2015 a 3 ex. 21.12.2015. 1 ex. tu bol pozorovaný aj 13.1.2019. Počas migrácie tu bol druh pozorovaný napr. 20.11.2017 (1 ex.). Maximá v počte 7 ex., 6 ex. a 5 ex. boli zistené 24.2.2003 (CHUDÝ in litt.), 17.1.2009 a 15.1.2002 na Váhu pod stavidlami Hate T. Biskupice. Na tejto lokalite bol druh pozorovaný aj 15.1.2006 (2 ex.). Z minulosti máme aj ďalšie pozorovania z hate. Z lokality Trenčianske kaskády existuje len jeden záznam, 1 ex. 28.1.1999 (CHUDÝ in litt.). Druh sa objavuje pravidelne aj v okolí záujmového územia (napr. na Váhu pri Zamarovciach).

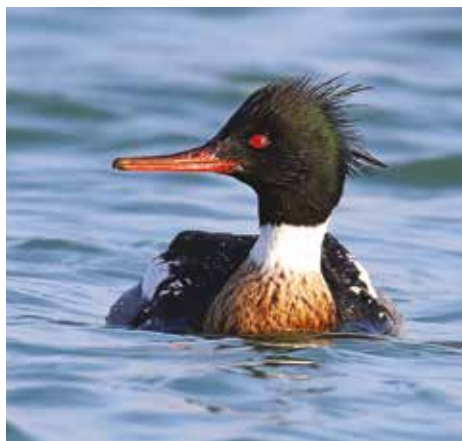

Turpan tmavý

POTÁPAČ PROSTREDNÝ

Mergus serrator

Vyskytol sa iba vzácne na ťahu. Druh bol zistený BENKOM (in litt.) 4.3. a 9.3.2012 (2 ex.) na Hati T. Bisk.

Potápač prostredný

POTÁPAČ VEĽKÝ

Mergus merganser

Druh sa na záujmovom území vyskytuje vzáčne počas hniezdnej sezóny a migrácie a nehojne zimuje (v priemer 1,71 ex., zistený počas 16,75 % zimných návštev). V roku 2014 na území vyhniezdil 1 pár, mláďatá (8 ex.) boli videné 8.5.2014 na Váhu oproti PR Zamarovské jamy. Jeho hniezdnu početnosť na území odhadujeme na 0 až 1 pár s tým, že CHUDÝ a BENKO (in litt.) opakovane evidujú hniezdenie potápačov na úseku Váhu medzi Nemšovou a Zamarovcami v počte 1 až 3 páry (resp. rodinky/zoskupenia so 17 až 30 pull.). V zimnom období bolo maximum početnosti zistené na Hati T. Biskupice 15.2.2003 v počte 21 ex.

VČELÁR LESNÝ

Pernis apivorus

Vzáčne sa vyskytuje aj počas hniezdnej sezóny, aj migrácie. Pozorovania v oblasti Zábranie-Pod Sokolice z roku 2018 naznačujú hniezdenie 1 páru na území (1 ex. 15.7.2018 (ORSÁG in litt.), 26.6.2018). Nepodarilo sa však preukázať dohľadom hniezda (vojenský areál na Zábraní je verejnosti neprístupný, podmienky pre úspešné vyhniezdenie ideálne). Druh bol ďalej pozorovaný na Trenčianskych kaskádach (1 ex. 25.3.2016) a nad Sihoťou (1 ex. 16.8.2014, CHUDÝ in litt.). V minulosti sa vyskytol nad Trenčianskymi kaskádami (1 ex. 23.5.2004, CHUDÝ in litt.) a 12.5.2001 (1 ex.) a 14.7.2008 (2 ex.) nad Haťou T. Biskupice.

Včelár lesný

Potápač veľký

Haja červená

HAJA ČERVENÁ

Milvus milvus

Vzácné počas migrácie. Na území bola pozorovaná len dvakrát, 1 ex. 24.4.2017 nad sídliskom Sihot' a 1 ex. 11.3.2015 nad lesoparkom Brezina (ORSÁG in litt.). V minulosti bol pozorovaný jeden jedinec 6.10.2001 pri PR Prepadlisko (mimo záujmového územia) (CHUDÝ in verb.).

ORLIAK MORSKÝ

Haliaeetus albicilla

Vzácné počas zimy, v minulosti sa vyskytol aj cez migračné obdobie. 1 ex. bol pozorovaný 18.2.2018 nad Váhom pod stavidlami Hate T. Biskupice. 17.2.2018 bol 1 ex. pozorovaný nad haťou, mohlo sa jednať o tohto istého jedinca. Ďalší 1 ex. bol pozorovaný 2.1.2016 na poli pri diaľničnom nadjazde (blízko Novín). Nad Váhom pod stavidlami hate bol orliak vidieť aj 16.1.2012 (1 ex.) a podľa rozprávania zamestnancov stavidiel hate aj v zime 2014 (1 ex.). Jedného krúžkovaného jedinca pozoroval CHUDÝ (in litt.) 30.1.2010 pred Trenčianskymi kaskádami. Pozorovaní z minulosti je len veľmi málo. 1 ex. sa objavil 17.1.2008 na Hati T. Biskupice. 6.11.2005 pozoroval CHUDÝ (in litt.) 1 ex.

nad Trenčianskymi kaskádami a 7.1.2004 BENKO (in litt.) 1 ex. nad Váhom pod haťou. O výskyte z roku 1910 nachádzame jeden údaj v knihe zastrelov. V súčasnosti sa druh úspešne šíri, hniezdenie je známe z oblasti neďaleko Piešťan a predpokladá sa aj v oblasti Inovca pri Kočovciach, kde bol často pozorovaný.

KAŇA MOČIARNA

Circus aeruginosus

Na území vzácné počas migrácie aj hniezdneho obdobia. Nad Haťou Trenčianske Biskupice bola vidieť napr. 19.8.2017 (1 ex.) a 22.4.2017 (2 ex.). Nad Trenčianskymi kaskádami pozoroval 1 ex. CHUDÝ (in litt.) 23.4.2016 a 1 ex. BENKO (in litt.) 10.4.2010. Nad trenčianskym letiskom druh pozoroval ORSÁG (in litt.) 12.9.2015 (1 ex.), vyskytla sa tu aj 18.6.2018 (1 ex.). Pri letisku (Nozdrkovce/Belá) bol 1 ex. pozorovaný 13.5.2018 (ORSÁG in litt.). Nad sídliskom Juh bol 1 ex. pozorovaný 14.5.2017. V minulosti sa 1 ex. vyskytol napr. nad Trenčianskym luhom, 14.4.2006 a 24.4.2005 nad Trenčianskymi kaskádami (CHUDÝ in litt.). V širšom okolí druh pravdepodobne hniezdi v poliach pod Trenčiom (CHUDÝ in verb.).

Orliak morský

Kaňa močiarna

KAŇA SIVÁ

Circus cyaneus

Vzácné len v zime, na ťahu iba v minulosti. V Záblatí pri priemyselnom parku ju 10.1.2010 (1 ex.) pozoroval CHUDÝ (in litt.). V minulosti sa vyskytla na Trenčianskych kaskádach (1 ex. 26.3.2006, CHUDÝ in litt.).

KAŇA POPOLAVÁ

Circus pygargus

Druh sa vyskytol na území len raz počas migrácie. 3.5.2002 ju videli CHUDÝ a BENKO (in litt.) na Trenčianskych kaskádach v počte 2 ex.

JASTRAB VEĽKÝ

Accipiter gentilis

Na záujmovom území sa druh vyskytuje len vzácné, aj keď v každom období. V Trenčianskom luhu bol pozorovaný 1 ex. 16.2.2010, 5.7.2017 a 24.12.2017. Za stavidlami hate pri Biskupickom kanáli pozoroval 31.5.2019 1 samicu CHUDÝ (in litt.) a pod Trenčianskymi kaskádami v ten istý deň aj samca. 1 ex. sa vyskytol pri starom železničnom moste 9.11.2018 (ORSÁG in litt.). Na lúkach pri Kubrej boli 8.7.2018 pozorované 2 ex. (ORSÁG in litt.). 1 ex. sa vyskytol 17.11.2017 v inundácii Váhu pri Sihoti. Nad Sihotou ho videl 3.6.2016

(1 ex.) ORSÁG (in litt.), pri cestnom moste v Trenčíne CHUDÝ (in litt.) 30.11.2014 (1 ex.). Nad Trenčianskymi kaskádami bol jastrab pozorovaný 2.11.2013, 1.2.2014 a 29.3.2014, neďaleko od lokality 5.1.2014 (1 ex., CHUDÝ in litt.). Údaje z minulosti chýbajú.

JASTRAB KRAHULEC

Accipiter nisus

Vyskytuje sa vzácné v každom období, avšak podstatne častejšie ako predošlý druh. Najvyššia frekvencia výskytu bola zistená v zimnom období na sídlisku Juh (3,3 % návštev). Pravidelne zimuje niekoľko jedincov aj na Sihoti. V minulosti aj hniezdil, a to v lesoparku Brezina a na mestskom cintoríne (POLANSKÝ in verb.), tiež pri Kubrej (dohľadané hniezdo). Súčasné hniezdenie na týchto miestach naznačujú len občasné pozorovania z posledných rokov (napr. 10.8.2018 pri výstavisku, ORSÁG in litt., opakované pozorovania z Trenčianskeho luhu). Dohľadať hniezdo sa však nepodarilo. V širšom okolí druh hniezdi, napr. dohľadané hniezdo pod Ostrým vrchom v Soblahove v roku 2019 (POLAKOVIČOVÁ in verb.), pri PR Prepadlisko dohľadal hniezdo s mláďatami v roku 2019 BENKO (in verb.).

Kaňa sivá

Kaňa popolavá

Jastrab krahulec

MYŠIAK HÔRNY

Buteo buteo

Druh na záujmovom území vzácné hniezdi, zaletuje v hniezdnom období (v priemere 1,25 ex. na ploche JUH), počas migrácie (1,13 ex. na ploche VÁH, 1,25 ex. na ploche JUH) a zimovania (1,33 ex. na ploche VÁH) sa vyskytuje nehojne. Najvyššiu frekvenciu výskytu evidujeme z plochy JUH, bol tu pozorovaný

počas 8,45 % zimných návštev. 1 pár hniezdi nepravidelne v lesoparku Brezina, na celom území odhadujeme hniezdnú početnosť 2 až 4 páry. V minulosti myšiak hniezdil aj na Belanskom potoku, na Zábraní, pred Trenčianskymi kaskádami a v Opatovskej doline. V širšom okolí hniezdi na viacerých lokalitách, patrí tu k najpočetnejším dravcom.

Jastrab veľký

Myšiak hôrny

Orol skalný

MYŠIAK HRDZAVÝ

Buteo rufinus

Vyskytol sa vzácné cez hniezdne obdobie. 1 ex. bol pozorovaný 14.6. a 18.6.2015 na trenčianskom letisku. Mimo územia ho zistil ORSÁG (in litt.) 29.9.2015 v blízkosti obce Trenčianske Stankovce. Pravdepodobne išlo o toho istého jedinca.

MYŠIAK SEVERSKÝ

Buteo lagopus

Na území vzácné zimuje. Pozorovaný bol prakticky iba raz, 19.2.2012 sa 1 ex. vyskytol pri Váhu pod Haťou Trenčianske Biskupice. Záznamy z nedávnej minulosti chýbajú, druh bol prehliadaný pre jeho podobnosť s myšiakom hôrnym. Jeho výskyt spomína VARGA (1962b), údaje nachádzame tiež v knihe zástrelov. V blízkosti záujmového územia sú pozorovania z polí južne od Trenčína (CHUDÝ in verb.).

OROL KRÁĽOVSKÝ

Aquila heliaca

Vyskytol sa tu vzácné len počas hniezdnej sezóny. Na trenčianskom letisku bol takto pozorovaný 1 ex. 18.6. a 20.6.2015. V širšom okolí druh hniezdi, častejšie býva pozorovaný v okolí Trenčianskych Stankoviec a Piešťan.

OROL SKALNÝ

Aquila chrysaetos

Vyskytol sa tu len v minulosti 27.12.2002, kedy zimoval na Trenčianskych kaskádach (CHUDÝ in litt.). BENKO (in verb.) spomína jeho zimovanie z trenčianskej mestskej skládky pri Biskupickej kanáli z roku 1997. V širšom okolí sú jeho pozorovania častejšie a objavujú sa aj nové hniezdne lokality (napr. aj v Bielych Karpatoch, Považskom Inovci, v Strážovských vrchoch hniezdi dlhodobo).

KRŠIAK RYBÁR

Pandion haliaetus

Na území sa vyskytuje vzácné počas migrácie. Priamo v Trenčíne, na Váhu pri Riviére, pozoroval 27.9.2015 1 ex. ORSÁG (in litt.). Pri Opatovej ho videl 7.9.2014 (1 ex.). 1 ex. bol pozorovaný aj na Hati T. Biskupice 18.10.2010. V minulosti pozoroval 1 ex. (7.4.2000) na Trenčianskych kaskádach CHUDÝ (in litt.) a 1 ex. sa vyskytol aj pri Opatovej 12.4.2007. Pri Váhu, mimo záujmového územia, býva pravidelne pozorovaný počas ťahu, 1 ex. napr. 20.9.2014, 16.4.2016, 15.10.2016 pri Beckove (CHUDÝ in litt.).

Myšiak hrdzavý

SOKOL MYŠIAR

Falco tinnunculus

Na záujmovom území nehojne hniezdi (odhadujeme hniezdenie 14 až 17 párov) a migruje (v priemere 1,33 ex.), so zimujúcimi či nehniezdiacimi jedincami sa tu stretávame skôr vzácné. Z výskumných plôch hniezdil v rokoch 2009 až 2019 nepravidelne 1 pár na ploche VÁH, v Trenčianskom luhu. Takéto „prírodné“ hniezdiská sú tu ale už veľkou vzácnosťou. Aj v Trenčíne sa sokol myšiar orientuje takmer výhradne na balkóny a parapety bytových domov či na hradby Trenčianskeho hradu. Pravidelne hniezdi na uliciach Mateja Bela,

Kršiak rybár

Sokol myšiar

Pádivého, Halalovka, Východná, 28. októbra, Beckovská, Palackého, Opatovskej ulici, na ulici Pred Poľom atď.

SOKOL KOBCOVITÝ

Falco vespertinus

Vyskytol sa iba v minulosti počas migrácie. Takto bol pozorovaný 1 ex. pri bývalej trenčianskej skládke (Biskupický kanál) 29.4.2000. V minulosti bol na území početnejší (POLANSKÝ in verb.), známe je aj jeho hniezdenie v neďalekých Trenčianskych Miticiach či pri Lúke nad Váhom (DEVÁN, 1998). Záznamy o výskyte druhu uvádza aj VARGA (1962b).

SOKOL KOBEC

Falco columbarius

V minulosti sa vyskytoval vzácné v zimnom období (POLANSKÝ in verb.). V blízkom okolí bol pozorovaný napr. pri Soblahove (KRIŠLO in verb.), za Trenčianskymi kaskádami a pri Opatovciach ho videl 8.12.2012 a 30.3.2018 CHUDÝ (po 1 ex., in litt.). V roku 1999 bol pozorovaný pri Kostolnej-Záriečí. Z minulosti ho uvádza aj VARGA (1962b).

Sokol kobec

SOKOL LASTOVIČIAR

Falco subbuteo

Na záujmovom území druh vzácné hniezdi (odhad početnosti je 0 až 1 pár). Vzácné sa vyskytuje aj počas migrácie a tiež zaletuje v hniezdnom období. 1 pár hniezdil v parku M. R. Štefánika v starom vraňom hniezde (opakovane v rokoch 2015-2019, ORSÁG in litt.). 1 pár hniezdil pravdepodobne v stromoradi pri ČOV (v blízkosti priemyselného parku, 14.7.2014 tu boli pozorované 2 mláďatá, dávnejšie tu hniezdil v podložke). V minulosti hniezdil sokol lastovičiar aj na Belánskom potoku a za Trenčianskymi kaskádami (už mimo záujmového územia). Na ťahu bol pozorovaný napr. na Hviezdoslavovej ulici (1 ex. 6.8., 15.8. a 16.8.2018, ORSÁG in litt.), 1 ex. tiež na Sihoti (22.7.2016 a 17.9.2016, ORSÁG in litt.), 2 ex. tu ORSÁG (in litt.) pozoroval 23.6.2016, zrejme išlo o pár hniezdiaci v parku. Pozorovaný bol aj v Opatovej, 1 ex. napr. 15.9.2015 (ORSÁG in litt.). Na trenčianskom letisku bol lastovičiar videný 5.7.2015 (1 ex.). V Trenčianskom luhu sa vyskytol 1 ex. 16.8.2009, 18.8.2013 a 19.4.2014, pár tu pozoroval CHUDÝ (in litt.) 3.7.2004, pravdepodobne

Sokol lastovičiar

Sokol kobcovitý

Sokol stahovavý

Prepelica poľná

tu aj hniezdil. Podobných pozorovaní je z územia aj z minulosti viacero, napr. nad Štefánikovou rozhladňou boli 27.7.1999 pozorované 2 ex.

SOKOL ŠŤAHOVAVÝ

Falco peregrinus

Vyskytuje sa tu vzáčne počas migrácie a zimovania, pričom viac údajov máme práve zo zimného obdobia. V zime bol 1 ex. pozorovaný 3.1.2019 nad Trenčianskym hradom a 1 ex. 22.1.2019 pri OD Prior (ORSÁG in litt.). Priamo v meste ho pozoroval aj BENKO (in litt.) 17.2.2013. Na Váhu pod stavidlami hate bol 1 sokol pozorovaný 19.2.2018. Nad Haťou T. Biskupice pozoroval ORSÁG (in litt.) 1 ex. 14.1.2016. Počas migrácie 3.11.2013 sa 1 ex. objavil nad Trenčianskymi kaskádami (CHUDÝ in litt.). V minulosti bol pozorovaný 1.1.1999 pod Juhom, 16.2.2000 na Juhu (BENKO in verb.) a 1.1.2004 bol pozorovaný pri letisku (CHUDÝ in verb.). V širšom okolí bol sokol sťahovavý videný častejšie, napr. 18.12.2017 1 ex. pri Skalke nad Váhom, opakované pozorovania sokola sťahovavého nad Soblahovom spomína KRIŠLO (in verb.), v Bielych Karpatoch, Považskom Inovci a Strážovských vrchoch dokonca hniezdi.

JARABICA POĽNÁ

Perdix perdix

Na území vzáčne hniezdi, vzáčne sa vyskytne aj v čase migrácie a zimovania. V súčasnosti odhadujeme hniezdnu početnosť už len na 2 až 4 páry (resp. kohútiky). Trend je silno negatívny. Hniezdenie predpokladáme na trenčianskom letisku (2 ex. 24.5.2018), smerom k Belej tu pozoroval 3.6.2012 1 ex. BENKO (in litt.). Mláďatá boli pozorované 12.7.2014 pri bývalej trenčianskej skládke (pri ceste vedľa Biskupického kanála). V Záblatí (pri priemyselnom parku) videli BENKO a CHUDÝ (in litt.) 2 ex. 7.3.2010. 3 zimujúce ex. uvádza z 28.1.2013 z potoka pri ČOV CHUDÝ (in litt.). V minulosti jarabice vyhniezdili napríklad na Trenčianskych kaskádach, CHUDÝ (in litt.) tu 3.7.2004 našiel mláďatá. Krdliky jara-

bíc v minulosti zimovali pri záhradkách Chrásť (Halalovka), pri Trenčianskych kaskádach, pri Lavičkovom potoku, pri letisku, tiež pri Váhu pod stavidlami hate, v Orechovom priamo v intraviláne. Dnes je to už mimoriadne vzácny vták.

PREPELICA POĽNÁ

Coturnix coturnix

Výskyt už len vzáčne v hniezdnom období. Na území s negatívnym trendom vývoja početnosti. Súčasnú hniezdnu početnosť odhadujeme na 1 až 3 páry (resp. kohútiky). Záznamov o jej výskyte je v porovnaní s minulosťou len málo. Hniezdi pravdepodobne v Záblatí, kde bola zistená 10.6.2013 (1 ex.). V čase hniezdenia 10.8.2014 počul 2 ex. na poli pri sídlisku Juh STANKOVIČ (in litt.). Počas migrácie zistená len v minulosti, sporadicky sa objavila dokonca priamo na sídlisku a kohútiky sa ozývali zo striech bytových domov.

Jarabica poľná

Bažant obyčajný

Chriašť bodkovaný

Chrapkáč poľný

BAŽANT OBYČAJNÝ

Phasianus colchicus

Na území hniezdi skôr vzácné, nehojne letuje a objavuje sa v čase migrácie, v zime vzácný. Na ploche VÁH hniezdi nepravidelne 1 pár (resp. 1 kohút). Hniezdnu početnosť odhadujeme na 5 až 8 párov (kohútov) pre celé záujmové územie. Aj tento druh tu bol v minulosti početnejší, ústupom poľnohospodárskych plôch a remízok je ho stále menej. Poľovnícke združenia vypúšťajú chovné jedince prakticky už len pri Váhu pod stavidlami na okraji územia (smerom k Opatovciam). V minulosti hniezdil dokonca v lesoparku Brezina a bežne na periférii sídliska Juh.

CHRIAŠŤ VODNÝ

Rallus aquaticus

Na území vzácné počas hniezdenia, migrácie aj zimovania. Hniezdnu početnosť odhadujeme na stabilné 3 až 4 páry. Hniezdi na Hati T. Biskupice a Trenčianskych kaskádach. Na hati bol pozorovaný aj počas ťahu a zimovania, 1 ex. napr. 23.8.2018 a 27.10.2016 (ORSÁG in litt.), tiež 25.3.2016 a 9.1.2016 (1 ex.) a 2 ex. 13.12.2015. Na Trenčianskych kaskádach sa takto vyskytol napr. 18.9.2017 v počte 1 ex. a 18.12.2016 v počte 2 ex. (CHUDÝ in litt.), tiež 25.3.2016 (1 ex.). 28.1.2013 zistil CHUDÝ (in litt.) zimovanie 1 ex. na potoku pri ČOV (blízko priemyselného parku).

CHRIAŠŤ BODKOVANÝ

Porzana porzana

Druh sa vyskytol len vzácné počas migrácie. 1 ex. pozoroval 19.8.2012 BENKO (in litt.) v Trenčianskom luhu. 16.9.2009 ho tu zistil CHUDÝ (in litt., 1 ex.). Na Trenčianskych kaskádach sa zdržiavali 1 až 2 jedince od 9.8.2007 do 25.8.2007 (CHUDÝ a BENKO in litt.). Iné údaje o ich výskyte z minulosti nemáme. Mimo záujmového územia je evidované pozorovanie ozývajúceho sa jedinca zo 7.4.2012 v PR Prepadlisko (CHUDÝ in litt.).

Chriaštel vodný

CHRAPKÁČ POĽNÝ

Crex crex

Na záujmovom území zistený jedenkrát počas migrácie. 2.10.2015 bol 1 ex. pozorovaný na Trenčianskych kaskádach (CHUDÝ in verb.). Ostatné údaje pochádzajú z minulosti, kedy sa vyskytoval vzácné počas migrácie. 30.10.1999 ho takto BENKO (in litt.) zistil na Trenčianskych kaskádach (1 ex.). V inundácii Váhu pri Opatovej sa vyskytol v roku 2006 (presný dátum sa nezachoval). Opakovane sa objavoval v poli pri záhradkách pod Brezinou pri sídlisku Juh (POLANSKÝ in verb.) V širšom okolí máme viac aktuálnych záznamov. Počutý na pasienkoch pri Soblahove (1 ex. 14.5.2017), tiež na poli pri T. Teplej, kde v roku 2016 pravdepodobne aj hniezdil. Najbližšia hniezdna lokalita sa nachádza na lúkach pod Krasínom (Dolná Súča, 2014) a pri Trnávke (Horná Súča), v roku 2019 ho tu počul ORSÁG (in litt.).

SLIEPOČKA VODNÁ

Gallinula chloropus

Na území vzácné počas hniezdenia, migrácie aj zimovania. Hniezdnu početnosť odhadujeme

Sliepočka vodná

Lyska čierna

Žeriav popolavý

v súčasnosti na 1 až 3 páry. Trend je relatívne stabilný. V minulosti hniezdila početnejšie na viacerých lokalitách (na Trenčianskych kaskádach 2-3 páry, v Trenčianskom luhu 2 páry, CHUDÝ in verb.). Frekvencia výskytu je v zimnom období 12,25 % a počas ťahu až 18,5 % návštev. 1 pár hniezdi aj na ploche VÁH. Na Trenčianskych kaskádach zistená napr. 23.8.2015 (3 mláďatá, CHUDÝ in litt.), 16.4.2016, 1 ex., 23.4.2016, 2 ex., 10.5.2014, 1 ex., 16.4.2013, 1 ex., 23.7.2012, 2 ex. (CHUDÝ in litt.). V zime bola zistená okrem tradičných zimovísk (hať a Trenčianske kaskády) aj na Váhu pod elektrárňou (1 ex. 19.1.2017, 1 ex. 20.12.2016, ORSÁG in litt., 1 ex. 13.12.2009, CHUDÝ a BENKO in litt.), 3 ex. pozoroval ORSÁG (in litt.) 12.1.2016 na Váhu medzi železničným a cestným mostom, 2 ex. tu zistil 8.1.2015. Na Váhu pod stavidlami hate zimoval 1 ex. 19.2.2012. Hniezdi aj v širšom okolí (napr. VN Baračka, CHVÚ Dubnické štrkovisko), v minulosti aj na neďalekých Fuchsových a Zamarovských jamách (oba páry v roku 1999).

LYSKA ČIERNA

Fulica atra

Na území vzácnne hniezdi, nehojne sa objavujú aj nehniezdiace jedince (v priemere 1,63 ex.), bežná počas ťahu (v priemere 17,08 ex.) a zimovania (24,61 ex.). Na ploche VÁH hniezdilo v priemere 1,33 páru. Hniezdnu početnosť na celom území odhadujeme na 0 až 2 páry so stabilným trendom. Na Trenčianskych kaskádach druh hniezdi nepravidelne (napr. pozorovanie 4.7.2019 alebo 23.6.2018, CHUDÝ in litt.) a pravidelne zimuje s maximom 47 jedincov 12.2.2012 (CHUDÝ in litt.). V zimnom období sa vyskytla na ploche VÁH počas 81,06 % návštev. Maximá početnosti zistené na Hati Trenčianske Biskupice 18.12.2016 a 20.1.2016 v počte 51 ex., 16.1.2015 v počte 90 ex., 14.2.2014 73 ex., 14.11.2014 61 ex., 13.12.2013 52 ex., 16.1.2010 56 ex. a 17.11.2009 61 ex. V minulosti zimovala lyska ešte v početnejších krdľoch, na hati bolo maximum 15.1.2005 v počte až 178 ex.

ŽERIAV POPOLAVÝ

Grus grus

Druh sa vyskytol vzácné počas migrácie a zimovania. 14 ex. bolo pozorovaných 1.4.2014 nad Trenčianskymi kaskádami. 1 ex. sa vyskytol 20.12.2011 nad Váhom pod stavidlami Hate T. Biskupice. V septembri 2019 videl žeriavy KRIŠLO (in verb.) na poliach blízko Trenčianskej Turnej (na okraji záujmového územia). V minulosti, 18.3.2007, boli zistené 3 ex. nad poliach pri Váhu pod stavidlami hate. Nad Sihoťou preletel krdeľ v noci 23.11.2000 (CHUDÝ in verb.). Záznamy o výskyte sú aj zo širšieho okolia (napr. CHVÚ Dubnické štrkovisko, Vršatec).

KULÍK RIEČNY

Charadrius dubius

Na území vzácné hniezdi a migruje (v priemere 2 ex.). Zaznamenané aj nehniezdiace jedince cez hniezdne obdobie (1 ex.). Hniezdnu po-

četnosť odhadujeme celkom na 3 až 5 párov s mierne negatívnym trendom. V roku 2009 zahniezdil aj na ploche VÁH, kedy bola na riečnom toku trvale znížená hladina s obnaženými štrkovými a bahnitými plochami. Hniezdenie predpokladáme aj na novom štrkovisku pri Opatovej nad Váhom (1 ex. napr. 14.7.2018, 4 ex. 12.7.2015, ORSÁG in litt., 1 ex. 7.4.2017, FLORIŠ in litt., 1 ex. 24.5.2015, STANKOVIČ in litt.), tiež na štrkových laviciach na Váhu pod Haťou T. Biskupice (1 ex. napr. 1.6.2018). Hniezdi aj na štrkových laviciach pri Váhu vedľa Zamarovských jám a pri Opatovej (CHUDÝ in verb.). Druh pomerne bežne hniezdi na štrkových laviciach Váhu mimo záujmového územia. V minulosti hniezdil aj na betónových plochách pod stavidlami Hate T. Biskupice, tiež na poliach pri trenčianskej skládke (neskôr zastavaných priemyselným parkom) a v 90. rokoch aj na Trenčianskych kaskádach (BENKO in verb.).

Kulík riečny

Cívik chochlatý

CÍBIK CHOCHLATÝ

Vanellus vanellus

Na území vzácny hniezdič a migrant. Odhadujeme len 0 až 1 párov s negatívnym trendom vývoja početnosti. V minulosti podstatne rozšírenejším hniezdičom. Dnes hniezdi na území prakticky už len na poliach pri Opatovej (1 p.). Na ploche VÁH sa vyskytol napr. 14.3.2012 v počte 8 ex. a 18.8.2013 2 ex. Na Trenčianskych kaskádach bolo 25 jedincov 20.3.2016 a 1 ex. 24.3.2018 a 6.4.2014 pozorovaných CHUDÝM (in litt.), 2 ex. pozoroval 5.3.2011 aj priamo v Trenčíne pri cestnom moste. Pri Opatovej pozoroval 1 ex. 10.4.2016 ORSÁG (in litt.). 5 ex. videl 5.7.2015 aj na trenčianskom letisku. Na Váhu pod haťou sa 13.3.2010 vyskytlo 37 ex. Nad Haťou T. Biskupice preletelo 12.3.2006 40 ex. V širšom okolí boli zistené aj početnejšie krdle (napr. 130 ex. pri Trenčianskej Turnej, ORSÁG in litt.). V minulosti hniezdil napr. pri Trenčianskych kaskádach, na poliach

pri bývalej trenčianskej skládke (pod dnešným priemyselným parkom) a pri Opatovej. Jedno z posledných pravidelných hniezdisk mimo záujmového územia sa nachádzalo na poliach pri PR Prepadlisko a zaniklo v roku 2010.

POBREŽNÍK HRDZAVÝ

Calidris canutus

Druh sa na území vyskytol vzácne, ako migrant bol pozorovaný prakticky len raz, 23.8.2004 na ostrove na Hati T. Biskupice (1 ex., CHUDÝ in verb.). Ďalšie údaje o výskyte na území z minulosti alebo súčasnosti chýbajú.

POBREŽNÍK SIVÝ

Calidris temminckii

Druh sa vyskytol len v minulosti, ako vzácny migrant bol pozorovaný v počte 6 ex. 11.9.1999 na ostrove na Hati T. Biskupice (BENKO in verb.). Aj pri tomto druhu ďalšie údaje o výskyte z minulosti alebo súčasnosti chýbajú.

Pobrežník hrdzavý

Pobrežník čiernozobý

POBREŽNÍK ČIERNOZOBÝ

Calidris alpina

Na záujmovom území len ako vzácny migrant. 4 ex. boli pozorované 4.10.2015 na Hati Trenčianske Biskupice. V minulosti, 12.9.1999 a 14.9.1999, boli pozorované 2 ex. a 7 ex. rovnako na Hati T. Biskupice. Druh bol zrejme prehliadaný, v širšom okolí bol zistený častejšie. Jeho pravidelný výskyt spomína tiež VARGA (1962b).

BOJOVNÍK BAHENNÝ

Philomachus pugnax

Druh zaznamenaný len v minulosti. 3.11.2008 bolo na Hati T. Biskupice pozorovaných až 60 ex. Druh bol zrejme prehliadaný, v širšom okolí bol zistený častejšie.

MOČIARNICA MEKOTAVÁ

Gallinago gallinago

Vzácné počas migrácie a zimovania. 1 ex. bol pozorovaný 15.12.2018 a 2 ex. 22.10.2009 na Váhu pod stavidlami Hate T. Biskupice. Na

Bojovník bahenný

Močiarnica mekotavá

Kalužiak tmavý

Trenčianskych kaskádach 1 ex. zaznamenal 16.4.2013 CHUDÝ (in litt.). V širšom okolí početnejšie pozorovania (napr. odkalisko pri T. Teplej, CHVÚ Dubnické štrkovisko, Kočovské štrkovisko). V minulosti bol druh zistený častejšie, 1 ex. bol pozorovaný napr. 24.9.2006 a 16.3.2004 na Trenčianskych kaskádach (CHUDÝ in litt.), videný tam bol aj 15.1.2000 (1 ex.). 3.4.2001 sa vyskytol 1 ex. na ostrove na Hati T. Biskupice a 4.1.1997 2 ex. na Lavičkovom potoku. Z minulosti výskyt druhu udáva VARGA (1962b).

SLUKA HÔRNA

Scolopax rusticola

Výskyt na území len z minulosti ako vzácny migrant. BENKO a CHUDÝ (in litt.) pozorovali na Váhu pod stavidlami Hate T. Biskupice 3 ex. 27.10.2007 a 1 ex. 26.3.2006. V okolitých lesoch bola sluka zistená častejšie. Početný výskyt v minulosti dokladajú údaje z knihy zastrelov a literatúra (VARGA, 1962a).

Sluka hôrna

KALUŽIAK TMAVÝ

Tringa erythropus

Vyskytol sa len v minulosti ako vzácny migrant. 1 ex. bol pozorovaný 20.4.2003 na ostrove na Hati T. Biskupice. Iné údaje z minulosti nemáme. Vzácnosťou je aj v širšom okolí.

Kalužiak červenonohý

KALUŽIAK ČERVENONOHÝ

Tringa totanus

Len v minulosti ako vzácny migrujúci druh. 1 ex. sa vyskytol 27.8.2006 na ostrove na Hati T. Biskupice, 1 ex. tu bol pozorovaný aj na jar 2003 (CHUDÝ in verb.). V širšom okolí zistený častejšie.

Kalužiak sivý

KALUŽIAK SIVÝ

Tringa nebularia

Druh sa na záujmovom území vyskytol vzácné počas migrácie. 1 ex. bol pozorovaný 19.4.2019 a 1.4.2017 na Hati T. Biskupice. 1.9.2017 preletel 1 ex. nad sídliskom Juh. Z minulosti máme len jeden údaj, v počte 5 ex. sa vyskytol 31.8.2005

Kalužiak močiarny

Čajka čiernohlavá

Kalužiak perlavý

na ostrove na Hati T. Biskupice počas zníženej hladiny vo Váhu. O výskyte v minulosti sa zmieňuje VARGA (1962b), údaje nachádzame aj v knihe zástrellov.

KALUŽIAK PERLAVÝ

Tringa ochropus

Vzácné počas hniezdnej sezóny, migrácie aj zimovania. 2 ex. sa vyskytli 13.12.2014, 1 ex. 22.4.2017 a 4 ex. 14.4.2016 na Hati T. Biskupice. 2.4.2010 tu 2 ex. pozoroval aj CHUDÝ (in litt.). 1 ex. bol pozorovaný 14.2.2016 a 2 ex. 15.2.2015 na Váhu pri Opatovej. 1 ex. bol vidieť aj 19.1.2015, 19.2.2012 a 20.1.2009, 2 ex. 15.12.2008 a 4 ex. 14.3.2009 na Váhu pod stavidlami hate. BENKO (in litt.) pozoroval 16.1.2016 1 ex. a CHUDÝ (in litt.) 1.2.2014 a 17.11.2013 tiež 1 ex. na potoku pri ČOV. Na Trenčianskych kaskádach sa vyskytujú pravidelne, napr. 24.3.2014 a 28.3.2015 tu pozoroval CHUDÝ (in litt.) 2 ex. Na sútoku Drietomice a Váhu v blízkosti územia letujú už roky pravidelne 2 až 3 ex. Z minulosti máme rovnako viacero záznamov o výskyte druhu.

KALUŽIAK MOČIARNY

Tringa glareola

Na území vzácné počas migrácie a hniezdnej sezóny. 4 ex. boli pozorované 24.4.2010 na Hati T. Biskupice. 8.5.2014 tu videl 4 ex. OR-

Kalužiačik malý

SÁG (in litt.). V širšom okolí sa vyskytuje častejšie (napr. v CHVÚ Dubnické štrkovisko). Z minulosti údaje zo záujmového územia chýbajú.

KALUŽIAČIK MALÝ

Actitis hypoleucos

Na území vzácné počas migrácie a hniezdnej sezóny. Na ploche VÁH pozorovaný pravidelne (v priemere 1,84 ex. cez hniezdnu sezónu a 1,25 ex. počas migrácie, frekvencia výskytu až 7,6 % návštev). Dalo by sa tu teda predpokladať aj hniezdenie druhu (ORSÁG, in litt., uvádza dokonca prítomnosť páru z 24.5.2019 a 28.6.2016). Najbližšia hniezdna lokalita je v širšom okolí na Váhu pod diaľničným mostom pri Skalke (CHUDÝ in litt.) a v CHVÚ Dubnické štrkovisko.

ČAJKA ČIERNOHLAVÁ

Ichthyaetus melanocephalus

Na území len vzácné migruje. 1 ex. pozoroval 24.3.2013 na Hati Trenčianske Biskupice CHUDÝ (in litt.). V širšom okolí druh hniezdi, ide o významnú hniezdnu lokalitu CHVÚ Dubnické štrkovisko. Dajú sa tu teda predpokladať častejšie pozorovania. Druh je však často prehliadaný. Z minulosti máme rovnako len jediný údaj, a to 15.7.2006 na ostrove na Hati T. Biskupice (1 ex., BENKO in litt.).

Čajka malá

Čajka smejivá

Čajka sivá

ČAJKA MALÁ

Hydrocoloeus minutus

Vzácné len počas migrácie. Všetky pozorovania na Hati T. Biskupice. 8 ex. a 3 ex. tu videl 16.10.2010 a 20.5.2006 CHUDÝ (in litt.), 10 ex. sa vyskytlo 24.4.2010. Údaje o výskyte druhu z minulosti úplne chýbajú.

ČAJKA SMEJIVÁ

Chroicocephalus ridibundus

Druh na záujmovom území nehniedzí (najbližšia hniezdna lokalita je CHVÚ Dubnické štrkovisko a Slňava), v hniezdnom období sa však jedince vyskytujú frekventovane (ide aj o zálety z okolia, aj o letovanie). Početné krdle prespávajú medzi železničným a cestným mostom. Počas migrácie (v priemere 15,87 ex.) a zimovania častý (10,1 ex.). Frekvencia výskytu druhu v zimných mesiacoch je až 81,67 % návštev. Maximá boli zistené 18.3.2012 v počte 1750 ex., 14.1.2012 v počte 190 ex., 16.2.2014 v počte 115 ex. a 13.12.2015 v počte 73 ex. na Hati T. Biskupice a 16.1.2011 v počte 313 ex. a 17.1.2010 v počte 140 ex. na Váhu pod stavidlami hate. Na úseku Váhu pri Zamarovciach býva ešte početnejšia (v zimných mesiacoch tu bežne preletí 90 až 160 ex. v priebehu 1-2 hodín, často tu pritom zosadnú na vodnú hladinu). Časté prelety čajok v regióne tu majú za cieľ návštevu skládky pri Dubnici nad Váhom.

ČAJKA SIVÁ

Larus canus

Na ťahu vzácna (v priemere 14,9 ex.), v zimnom období druh s nehojným výskytom (20,26 ex.). Frekvencia výskytu v zimných mesiacoch je 32,7 % návštev. Maximá v zimných mesiacoch boli zaznamenané 10.1.2008 v počte 350 ex. a 15.1.2005 v počte 90 ex. na Hati T. Biskupice, 26.10.2008 v počte 58 ex. a 15.12.2018 v počte 48 ex. na Váhu pod stavidlami Hate T. Biskupice. Pozorovania v minulosti boli o niečo častejšie a bola aj početnejšia.

ČAJKA TMAVÁ

Larus fuscus

Na území len vzácné počas migrácie. 1 ex. bol pozorovaný 31.3.2009 na Hati T. Biskupice. V širšom okolí bol druh videný častejšie, napr. na Dubnickom štrkovisku (BENKO in litt.). Údaje o jeho výskyte z minulosti chýbajú.

ČAJKA STRIEBRISTÁ

Larus argentatus

Vzácné zimuje, na ťahu len v minulosti. 1 ex. bol pozorovaný 24.12.2016 na Váhu pri cestnom moste (ORSÁG in litt.). V minulosti sa 1 ex. vyskytol 29.3.2007 na Hati T. Biskupice. Viac údajov o jeho prítomnosti, žiaľ, nemáme, druh bol zrejme zamieňaný za iné čajky.

Čajka tmavá

Čajka striebristá

Čajka žltonohá

ČAJKA ŽLTONOHÁ

Larus michahellis

Na území nehojne v čase hniezdzenia (v priemere 3,41 ex.) a bežne počas migrácie (15,43 ex.) a zimovania (až 40,35 ex.). Frekvencia výskytu v zimných mesiacoch je u tohto druhu až 92,42 % návštev (plocha VÁH). Maximá boli zistené 15.12.2018 v počte 304 ex., 13.1.2019 v počte 226 ex. a 16.1.2011 v počte 240 ex. na Váhu pod stavidlami hate. Často preletuje medzi dubnickou skládkou a Slňavou, kde nocuje. CHVÚ Dubnické štrkovisko predstavuje najbližšie hniezdisko druhu. Aj napriek častému zamieňaniu s čajkou bielohlavou (*Larus cachinnans*) možno konštatovať, že je aktuálne najpočetnejšou zo skupiny „veľkých čajok“. V minulosti tu až taká početná táto skupina čajok nebola.

ČAJKA BIELOHLAVÁ

Larus cachinnans

Na záujmovom území je skôr vzácna, a to aj počas hniezdnej sezóny, migrácie (v priemere 2,25 ex.) aj zimovania (2 ex.). Zaznamenané maximum je 38 ex. 14.1.2006 na Hati T. Biskupice. Z minulosti nemáme presné poznatky o zastúpení druhu v tunajšej skupine „veľkých čajok“, odhadujeme len, že bola v menšine.

Čajka bielohlavá

V súčasnosti ju pozoroval na území napr. ORSÁG (in litt.), 13.1.2018 videl pri starom železničnom moste 4 ex., 3.4.2018 a 4.12.2017 bol 1 ex. v Trenčíne medzi mostami, 10.3.2018 videl 1 ex., 25.7.2016 2 ex., 6.1.2016 až 10 ex. a 6.3.2015 1 ex. na Hati T. Biskupice, 28.2.2018 pozoroval 4 ex. pri Riviére. Na Hati bola pozorovaná tiež 19.8.2017 (1 ex.), 21.11.2015 tu videl 1 ex. aj STANKOVIČ (in litt.) atď.

RYBÁR RIEČNY

Sterna hirundo

Druh v minulosti na území vzácné hniezdil, v súčasnosti len nehniezdiace jedince (v priemere 3,44 ex.) a vzácné počas ťahu (2,5 ex.). Maximum bolo zistené 17.7.2004 na ostrove na Hati T. Biskupice v počte 21 ex. (BENKO a CHUDÝ in verb.). V širšom okolí hniezdi (známa je napríklad kolónia v CHVÚ Dubnické štrkovisko). Na záujmovom území bolo dokázané zahniezdzenie 1 páru (12.6. a 29.6.2004) na ostrove na Hati T. Biskupice (BENKO a CHUDÝ in verb.). Hniezdny výskyt z minulosti dokladajú aj záznamy v literatúre (VARGA, 1962a). Spomínalo sa hniezdenie na štrkových laviciach Váhu, dnes to už v dôsledku kolísania vodnej hladiny a z dôvodu využívania štrkových lavíc rekreantmi nepredpokladáme.

Rybár riečny

Čorík čierny

ČORÍK BAHENNÝ

Chlidonias hybrida

Vzácné sa vyskytol len v minulosti počas hniezdnej sezóny. 2 ex. sa takto vyskytli 14.7.2002 na Váhu pri železničnom moste. Iné údaje z minulosti o jeho výskyte nemáme.

ČORÍK ČIERNY

Chlidonias niger

Druh sa na území vyskytol len v minulosti vzácné počas migrácie s presahom do hniezdnej sezóny. 4 ex. tu boli pozorované 16.5.2002, 2 ex. 4.7.2008 a 1 ex. 22.5.2005 na Hati T. Biskupice (BENKO a CHUDÝ in litt.). Až 20 ex. sa vyskytlo 14.5.1998 na Váhu pri cestnom moste. O výskyte v minulosti sa zmieňuje VARGA (1962a).

Čorík bahenný

Holub plůžik

Holub hrivnák

Hrdlička záhradná

HOLUB PLŮŽIK

Columba oenas

Na území sa vyskytol len vzácné počas hniezdnej sezóny. V inundácii pri Trenčianskych kaskádach boli pozorované 2 ex. 2.6.2014 a 31.5.2019 a 1 ex. 29.5.2016 (CHUDÝ in litt.), 2 ex. sa vyskytli 1.6.2018 pri Váhu v Nozdrovcoviach. Hniezdenie neevidujeme. V širšom okolí hniezdi (napr. na Inovci) a aj sa tu častejšie vyskytuje (dokonca priamo v záplavovom území Váhu). O výskyte v minulosti sa zmieňuje VARGA (1962b).

HOLUB HRIVNÁK

Columba palumbus

Druh na území nehojne hniezdi (odhadujeme 24 až 30 párov s pozitívnym trendom, hustota teritórií na výskumných plochách 0,71 až 4,37 ter./10 ha), vzácnejšie sa vyskytnú aj nehniedzdiace jedince (na výskumných plochách v priemere 1,71 až 1,75 ex.). Počas migrácie skôr nehojne (na výskumných plochách v priemere 3,06 až 4,58 ex.), v zime ho neevidujeme. Druh sa prispôsobuje ľudským sídlam a v porovnaní s minulosťou tu aj častejšie hniezdi, výnimočne aj priamo na budovách (napr. na balkónoch).

HRDLIČKA ZÁHRADNÁ

Streptopelia decaocto

Na území v súčasnosti hojný hniezdí (odhadujeme 55 až 65 párov so stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 1,77 až 5,77 ter./10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či letujúcich jedincov skôr nehojné (na výskumných plochách v priemere 2,12 až 2,4 ex.), v čase migrácie (3,73 až 5,35 ex.) a zimovania (2,22 až 4,97 ex.) hojný druh.

HRDLIČKA POĽNÁ

Streptopelia turtur

Na území nehojne hniezdi, vzácné migruje s presahom do hniezdneho obdobia. Hniezdnu početnosť odhadujeme na 18 až

23 párov so stabilným trendom vývoja početnosti. Z výskumných plôch zahniezdila len na BRZ (1 pár). V hniezdnej sezóne bola zistená napr. 31.7.2019 v Trenčianskom luhu (1 ex.), 14.7.2018 v Opatovej (2 ex., ORSÁG in litt.), 20.6.2018 v Dušovej doline na Brezine (3 ex.), 9.6.2018 pri Biskupickom kanáli (3 ex., ORSÁG in litt.), 1.6.2018 pri Nozdrkovciach (3 ex.), 20.5.2018 na Zábraní (2 ex., ORSÁG in litt.), 18.7.2017 v Halalovke (1 ex.), 26.6.2015 na Trenčianskych kaskádach (1 ex.), 1.7.2014 pri bývalej mestskej skládke (1 ex.) a pod. Na ťahu napr. v Trenčianskom luhu (1 ex. 13.8.2018). Viac párov hniezdi v priestore medzi haťou a Trenčianskymi kaskádami (CHUDÝ in verb.).

Hrdlička poľná

KUKUČKA OBYČAJNÁ

Cuculus canorus

Na území skôr vzácny hniezdič (odhadujeme 7 až 10 párov na celom území so stabilným trendom, na ploche VÁH 1,76 ter./ 10 ha). Záznamy nehniesiacich, letujúcich a migrujúcich jedincov skôr vzácne (na výskumných plochách v priemere 1 až 1,2 ex.). Zistená bola aj na

Trenčianskych kaskádach (napr. 1 ex. 4.7.2019, CHUDÝ in litt.), pri Váhu pod stavidlami Hate T. Biskupice (napr. 2 ex. 13.6.2019, ORSÁG in litt.), pri Nozdrkovciach (1 ex. 1.6.2018), na sídlisku Juh aj mimo skúmanej plochy (napr. 1 ex. 9.5.2018), v lesoparku Brezina aj mimo skúmanej plochy (napr. 1 ex. 3.5.2019) a pri Opatovej (napr. 1 ex. 16.4.2016, ORSÁG in litt.).

Kukučka obyčajná

Výr skalný

Myšiarka ušatá

VÝRIK LESNÝ

Otus scops

Jediný vzácny výskyt v čase hniezdenia, 1 ex. nájdený zranený 4.5.2019 na Električnej ulici (PÁDIVÝ in verb.). Zrejme išlo ešte o migrujúceho vtáka či zálet. Vypustený na rovnakom mieste, ďalšia prítomnosť už nezistená.

VÝR SKALNÝ

Bubo bubo

Na území vzácny celoročný výskyt vrátane hniezdenia (odhadom 0 až 1 pár). 1 pár hniezdi nepravidelne na skalách pod lesoparkom Brezina (priamo pod Štefánikovou rozhľadňou (nad výstaviskom, ulica Pod Sokolice). Dlhoročné hniezdisko zrejme strieda so skalami vo vojenskom objekte na Zábrani (VACULKA a PÁDIVÝ in verb.). Zimovanie zistené napr. 30.1.2019 (1 ex. v lesoparku Brezina), v čase migrácie zistený napr. 31.8.2018 (1 ex. Pod Sokolicami, ORSÁG in litt.). V širšom okolí hniezdi v starom kameňolome v Skalke nad Váhom, v Trenčianskych Miticiach a v Dolnej Súči pod Krasínom.

KUVIK OBYČAJNÝ

Athene noctua

Vzácne hniezdi (0 až 1 pár). Zistený ako hniezdič na Trenčianskom hrade (jar 2016, SOMR in verb.). V okolí iba niekoľko pozorovaní a náleзов (1 ex. napr. v roku 2019 zimoval v Trenčianskej Turnej, KRIŠLO in verb.). V minulosti hniezdil v stajni v Nozdrkovciach (BENKO in verb.)

SOVA LESNÁ

Strix aluco

Na záujmovom území skôr vzácny hniezdič (početnosť odhadujeme celkom na 13 až 15 párov), záznamy nehniedzdiacich či letujúcich jedincov vzácne, rovnako aj v zime. Z výskumných plôch zahniezdila iba na ploche BRZ (1 pár). V lesoparku Brezina bola zistená, mimo výskumnej plochy, 15.2.2011 (1 ex.) a 7.6.2009 (1 ex.), opakovane viackrát v zimnom období 2018/2019. Na Halalovke pozorovaná

Kuvik obyčajný

Sova lesná

16.3.2006 (1 ex.). V parku M. R. Štefánika sa našli mláďatá v prachovom perí na jar 2019 (PÁDIVÝ in verb.), počutá tu bola aj 1.10.2016 (ORSÁG in litt.). Na Vančálke pri Kubrej zistil 27.3.2019 1 ex. PAČENOVSKÝ (in litt.). Na ulici Pod Sokolicami (okraj lesoparku) počul 9.3.2019 1 ex. ORSÁG (in litt.). Na Zábraní bola zistená 15.1.2019 (2 ex.), celoročne ju tu, vo vojenskom areáli, eviduje VACULKA (in verb.). V Kubranskej doline bol 1 ex. 14.2.2018 a pri Kubranskej kyselke 2 ex. 11.3.2017 (STANKOVIČ in litt.). Z minulosti vieme o pravidelnom hniezdení v Opatovskej doline, v širšom okolí je početnejšia, ale miestami ju, podľa KRIŠLA (in verb.) už vytláča sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), ktorú sme na záujmovom území zatiaľ nezistili, videná bola v okolí Soblahova, hniezdi na Inovci (BENKO a CHUDÝ in litt.).

MYŠIARKA UŠATÁ

Asio otus

Evidovaná vzácné v priebehu celého roka. Hniezdnu početnosť odhadujeme na 2 až 4 páry pre celé územie (v na myši bohatom roku 2019 to bolo 11 až 13 párov). Trend stabilný. Na výskumnej ploche JUH zistená 18.7. 2009 (počuté mláďatá, ktoré ale vyhniedzili mimo plochy). Na výskumnej ploche VÁH zistená 18.7.2018 (zálet zo stromoradia na stavidlách

Hate T. Biskupice, kde zrejme aj vyhniedzila). Podľa pracovníkov hate tu myšiarky aj pravidelne zimujú, v zime zaletela nad výskumnú plochu, napr. 10.1.2014 (1 ex.). Priamo v Trenčíne hniezdi na viacerých uliciach, 9.7.2019 zistená napr. na ulici Gen. Viesta (ORSÁG in litt.), 23.7.2019 na ulici Kapitána Nálepku, 3.7.2019 na ulici Halalovka, M. Turkovej a Osvienčimskej v areáli škôlky, 13.4.2019 na ulici L. Novomeského v areáli školy (STANKOVIČ in litt.), vo väčšine prípadov išlo priamo o nález hniezda s mláďatami (na Halalovke dokonca dvakrát v sezóne). Na území zimuje jednotlivo napr. na Martina Rázusa (1 ex. 17.2.2019), na Osvienčimskej (1 ex. 6.2.2019), 28. Októbra (1 ex. 30.1.2019) a Gen. M. R. Štefánika (2 ex. 26.1.2019). Na Šafárikovej zimovala naposledy v počte 2 ex. (napr. 26.1.2019), ale v predošliých rokoch to bolo v počte 4-6 ex. (podobne uvádza ANTALA in litt.). Ide tak zrejme o jedno z posledných väčších zimovísk na území. Vo väčších skupinách zimovala aj v priestoroch trenčianskeho letiska a na Halalovke. V roku 1999 myšiarka hniezdila pred Trenčianskymi kaskádami v umelej hniezdnej podložke, pravdepodobne aj na Lavičkovom potoku (1 ex. napr. 18.5.1999) a na okraji lesoparku Brezina (napr. 19. a 25.4.2004 po 1 ex.). Mimo záujmového územia aj na cintoríne vo Veľkých Bierovciach (CHUDÝ in litt.).

Dážďovník obyčajný

DÁŽĎOVNÍK OBYČAJNÝ

Apus apus

Na území relatívne hojný hniezdič. Odhadujeme 60 až 80 párov s negatívnym trendom vývoja početnosti. Na viacerých miestach prišiel o hniezdiská v dôsledku intenzívneho zateplovania bytových domov. V súčasnosti sa už jeho miestna populácia čiastočne stabilizovala, nakoľko využíva aj náhradné búdky inštalované ako kompenzačné opatrenie. Počas migrácie sa vyskytuje skôr nehojne (na ploche VÁH v priemere 4 ex.) a zaletuje aj z blízkeho okolia (na výskumných plochách v priemere 1,86 až 15,7 ex.). Na ploche JUH zistená hustota hniezdiacich párov 3,77 hn./10 ha. Najväčšie hniezdiská nachádzame na Trenčianskom hrade (8-12 p.), na Soblahovskej v okolí OD Družba (6-10 p.), na Veľkomoravskej v areáli bývalej Ozety (6-8 p.), na Partizánskej (vojenská nemocnica) (5-7 p.), v areáli bývalej Meriny (4-6 p.), na Sihoťi III (8-12 p.) a na sídlisku Juh I (10-15 p.).

RYBÁRIK RIEČNY

Alcedo atthis

Na území vzácné hniezdi (odhadujeme len 0 až 2 páry) a vzácné zaletuje, počas migrácie (v priemere 1,2 ex.) a zimovania (1,17 ex.) sa vyskytuje nehojne. 1 pár hniezdi nepravidelne na štrkovisku v Nozdrkovciach, 1 na Váhu pri Opatovej a 1 pravdepodobne niekde v blíz-

kosti Trenčianskych kaskád (na okraji územia). Frekvencia zimného výskytu druhu na ploche VÁH je 42,7 % návštev. Zaznamenané maximum je 6 ex. zo 16.11.2011 a 5 ex. z 12.11.2014 a 13.11.2009 na Váhu pod stavidlami hate. 4 ex. boli zistené napr. 13.12.2015 a 28.12.2008 na Hati Trenčianske Biskupice a 10.10.2015 na Váhu pod stavidlami hate. V širšom okolí hniezdi na viacerých lokalitách (tok Váhu miestami s hustotou 0,5-1 pár/km toku (CHUDÝ in verb.), PR Zamarovské jamy, PP Súčanka, CHVÚ Dubnické štrkovisko). V minulosti zahniezdil rybárík, kuriózne, pod Trenčianskym hradom (POLANSKÝ in verb.). O výskyte v minulosti sa zmieňuje VARGA (1962a).

VČELÁRIK ZLATÝ

Merops apiaster

Vyskytol sa vzácné počas hniezdnej sezóny a počas migrácie. 3 ex. pozoroval 9.5.2015 pri Opatovej STANKOVIČ (in litt.). 4 ex. preleteli 18.8.2011 nad lesoparkom Brezina. Nad sídliskom Juh preletelo 5 ex. 25.4.1999. Častejší bol v dávnej minulosti, v apríli 1950 bol pod Brezinou (nad tehelňou) zaznamenaný pokus o zahniezdenie (POLANSKÝ in VARGA, 1962b), inak zvykol druh len zaletovať (VARGA, 1971, POLANSKÝ in verb.). Dnes jeho početnosť v širšom okolí stúpa, postupne obsadzuje nové hniezdne lokality (napr. CHVÚ Dubnické štrkovisko, Újazd, Opatovce).

DUDOK CHOCHLATÝ

Upupa epops

Vzácné počas hniezdnej sezóny a na tahu. 1 ex. bol pozorovaný 1.7.2017 pri Istebníku, 3.4.2010 pri Opatovej. Opakované hniezdenie v širšom okolí zistené len v Trenčianskych Mitičiach (2018 a 2019). Predpokladané hniezdne lokality sú aj pri Bolešove a Slávnici (CHUDÝ in litt.). V minulosti bol zaznamenaný 13.4.2006 a 9.4.2007 1 ex. v Trenčianskom luhu. Záznamy o výskyte z minulosti máme aj z literatúry (VARGA, 1962b, DEVÁN, 1998). Druh tu bol kedysi ako hniezdič početnejší.

Včelárik zlatý

Dudok chochlatý

Rybárik riečny

Krutohlav hnedý

KRUTOHLAV HNEDÝ

Jynx torquilla

Vzácné len počas hniezdenia. Celkovo odhadujeme hniezdenie 10 až 13 párov so stabilným trendom. Na ploche VÁH dosahuje hustotu hniezdnej početnosti 2,68 ter./10 ha. Mimo tohto územia hniezdi pravdepodobne aj v povodí Váhu od hate po Trenčianske kaskády (2-3 páry, CHUDÝ in litt.), tiež v mestskej časti Noviny (1 ex. 1.5.2018, VASKOVÁ in litt.), na Nábrežnej ulici (1 ex. 1.5.2017, VASKOVÁ in litt.), v záhradkárskej kolónii na Ľ. Stárka (1 ex. 26.4.2017), na Považskej (1 ex. 24.4.2018, ORSÁG in litt.), na M. Rázusa (1 ex. 14.4.2017, ORSÁG in litt.), pri trenčianskom letisku (1 ex., 9.5.2016, ORSÁG in litt.), pri Opatovej (1 ex. 1.5.2018 a 6.5.2017, ORSÁG in litt.), na Trenčianskych kaskádach (3 ex.

14.4.2018, CHUDÝ in litt.) a pod. V minulosti hniezdil aj pri Lavičkovom potoku a na Halaľovke.

ŽLNA SIVÁ

Picus canus

Na území vzácné hniezdi (pre celé územie odhadujeme 0 až 3 páry so stabilným trendom vývoja početnosti). Hniezdenie zistené v lesoparku Brezina (1 pár, 2019). V roku 2017 hniezdila Pod Sokolicami (ORSÁG in litt.). 1 ex. bol pozorovaný na sídlisku Juh 22.3.2018, 4.4.2018 a 19.4.2018. Pri cestnom moste pozoroval 22.3.2018 ORSÁG (in litt.) 1 ex. žlny. V Trenčianskom luhu zistená 2.10.2017 a 12.9.2015 (po 1 ex.), 25.3.2016 (2 ex.). Na Trenčianskych kaskádach bol ozývajúci sa samec počutý

24.3.2018, 2.4. a 3.4.2018 a pár sa vyskytol 12.3.2015 (CHUDÝ in litt.). Na Lavičkovom potoku bol 1 ex. 1.5.2017 (VAŠKOVÁ in litt.). Pri Opatovej ju zistil ORSÁG (in litt.) 4.5.2016 a 22.10.2015 (1 ex.). V minulosti pozorovaná na Brezine (1 ex. napr. 2.3.2009, 28.3.2009, 2 ex. 5.4.2009), v Trenčianskom luhu sa 18.3.2005 vyskytol 1 ex. Na Halaľovke bol pozorovaný 1 ex. 1.7.2008 a 21.3.2009, na Váhu pri železničnom moste boli 2.11.2008 2 ex. atď. Pozorovania priamo v zastavanom území v minulosti len zriedkavé, druh sa dnes prispôsobuje mestskému prostrediu podobne ako Žlna zelená (*Picus viridis*).

ŽLNA ZELENÁ

Picus viridis

Hniezdi nehojne (odhad hniezdnej početnosti je 5 až 7 párov so stabilným trendom), záznamy nehniedzdiacich či letujúcich jedincov skôr vzácné. Nehojná počas migrácie (v priemere 1 až 1,38 ex.), v zime vzácna (1 až 1,5 ex.). Hustota teritórií na výskumných plochách 0,84 až 1,41 ter./10 ha). Mimo nich hniezdi aj na Brezine pri ulici Pod Sokolicami (1 pár v roku 2019), pri Nábřežnej ulici (1 ex. 15.7.2019, ORSÁG in litt.), na Golfvom ihrisku M. Hossu (1 ex. 11.6.2019), pri lodenici (1 ex. 17.7.2018, ORSÁG in litt.), v Zábraní pri Kubrej (1 ex. 3.7.2018), na Sihoti III (CHUDÝ in verb.), pravdepodobne aj pri Lavičkovom potoku (1 ex. 26.5.2019, VAŠKOVÁ in litt.), v Opatovej (1 ex. 28.3.2019, PAČENOVSKÝ in litt.). V minulosti hniezdila aj na Halaľovke.

TESÁR ČIERNY

Dryocopus martius

Vzácné počas celého roku (na ploche BRZ a JUH v priemere 1,33 až 1,38 ex.). Na území odhadujeme hniezdenie 2 až 3 párov so stabilným trendom. Na ploche BRZ hustota 0,84 ter./10 ha. Hniezdenie 1 páru predpokladáme aj v Zábraní pri Kubrej (1 ex. napr. 3.7.2018). Zimovanie zistené aj v Opatovskej doline (1 ex. 7.1.2018, ORSÁG in litt.) a v Kubranskej doline (1 ex. 7.1.2018, ORSÁG in litt.).

Žlna sivá

Žlna zelená

Tesár čierny

Ďateľ veľký

Ďateľ hnedkavý

ĎATEĽ VEĽKÝ

Dendrocopos major

Na území celoročne hojný druh. Odhadujeme 55 až 65 párov s relatívne stabilným trendom vývoja početnosti (len na BRZ mierne pozitívny trend). Hustota teritórií na výskumných plochách 0,85 až 5,96 ter./ 10 ha). Počas migrácie na výskumných plochách 2,43 až 9,82 ex., počas zimovania 2,23 až 8,39 ex.

ĎATEĽ HNEDKAVÝ

Dendrocopos syriacus

Vzácné počas celého roku. Na území odhadujeme hniezdenie 7 až 9 párov. Početnosť druhu bola na území pre podobnosť s Ďateľom veľkým (*Dendrocopos major*) dlhodobo podhodnocovaná. Hniezdenie predpokladáme na Nábrežnej ulici (1 ex. 16.7.2019, 3 ex. 25.2.2019, ORSÁG in litt.), v parku pod Juhom (1 ex. 26.5.2019, VAŠKOVÁ in litt.) a v parku M. R. Štefánika (2 ex. 1.7.2017, ORSÁG in litt.). 1 ex. bol 20.4.2015 pozorovaný v Trenčianskom luhu, 1 ex. sa vyskytol 23.3.2019 v Orechovom (CHUDÝ in litt.), 1 ex. v areáli Fakultnej nemocnice (19.3.2019, ORSÁG in litt.), v lesoparku Brezina (1 ex. 21.6.2018, ORSÁG in litt.), na Inoveckej (1 ex. 19.6.2018, ORSÁG in litt.) a na Sihoti III (1 ex. 19.11.2017 a 15.4.2017, CHUDÝ in litt. a 1 ex. 16.5.2015, ORSÁG in litt.) atď. Zimoval v Trenčianskom luhu (1 ex. 14.2.2018), pri Riviére (1 ex. 15.12.2018, ORSÁG in litt.), pravidelne v Orechovom, na Sihoti III (CHUDÝ in litt.) a na Piaristickej (1 ex. 23.1.2018, ORSÁG in litt.). Z minulosti nám údaje z územia takmer chýbajú. Výskyt 1 ex. evidujeme z 22.5.2006, vyskytol sa pri Váhu vedľa cestného mostu.

ĎATEĽ PROSTREDNÝ

Dendrocopos medius

Vzácné počas celého roku. Na území odhadujeme hniezdenie 3 až 6 párov so stabilným trendom vývoja početnosti. Hniezdenie predpokladáme v lesoparku Brezina, 1 ex. tu bol pozorovaný 14.8.2011, 6.7.2014 a 12.4.2017, v zime sa tu vyskytol 3.1.2009 (1 ex.). V západnej

a centrálnej časti lesoparku ho ako hniezdiča uvádza ORSÁG (2 ex. 20.4.2019, in litt.). Hniezdenie predpokladá tiež pri Kubrej (1 ex. 8.7.2018, ORSÁG in litt.). Na Trenčianskych kaskádach sa 1 ex. vyskytol 3.11.2013 a 23.7.2012 tu zrejme aj hniezdil (CHUDÝ in litt.). 1 ex. sa objavil 10.9.2013 v Trenčianskom luhu. Na Sihoti pozoroval 1 ex. 10.11.2018 STANKOVIČ (in litt.), 19.11.2017 1 ex. CHUDÝ (in litt.) a 20.3.2017, 1.12.2016 a 22.11.2015 1 ex. ORSÁG (in litt.). 1 ex. bol pozorovaný na Zábraní (3.3.2018). 1 ex. sa vyskytol 3.11.2016 aj na Nábrežnej (ORSÁG in litt.). Pod Sokolicami bol 1 ex. zistený 8.7. a 8.8.2015. Z minulosti máme o niečo menej pozorovaní.

ĎATEĽ BIELOCHRBTÝ

Dendrocopos leucotos

Len vzáčne počas hniezdnej sezóny. Pozorovaný bol takto v lesoparku Brezina pri Kozom vrchu 26.6.2015 (1 ex.). V širšom okolí bol zaznamenaný na viacerých lokalitách (napr. Považský Inovec, Biele Karpaty, Čiernachov).

ĎATEĽ MALÝ

Dendrocopos minor

Vzáčne hniezdi a vyskytuje sa aj počas migrácie a zimovania. Predpokladáme početnosť 3 až 5 párov. Hniezdenie predpokladáme v lesoparku Brezina. 1 ex. tu bol pozorovaný 3.1.2009, 12.10.2010, 18.9.2011, 13.10.2017 a pri hrade 3.1.2019. Hniezdenie tu predpokladá aj ORSÁG (1 ex. 14.4.2019 in litt.). Možné hniezdenie na Trenčianskych kaskádach uvádza CHUDÝ (1 ex. 2.4.2018 in litt.). Zistený tu bol aj 17.10.2017, 18.4.2014, 5.4.2014 a 29.3.2014 a pred Trenčianskymi kaskádami 20.3.2015 (1 ex., CHUDÝ in litt.). Ďalej sa vyskytol na Zábraní (1 ex. 3.3.2018), 1 ex. bol zistený na sídlisku Juh (21.9.2017 a 3.3.2017). V Opatovej ho videl 5.4.2014 CHUDÝ (1 ex., in litt.), 16.3.2017 ORSÁG (1 ex. in litt.), 24.12.16 pri cestnom moste a 12.12.2014 pri Riviére. Na Váhu pod Haťou T. Biskupice sa vyskytol 14.12.2013. Z minulosti máme len málo pozorovaní. 1 ex. bol napr. 19.6.2006 v Trenčianskom luhu.

Ďateľ prostredný

Ďateľ malý

Pipiška chochlatá

Škovránik stromový

PIPIŠKA CHOCHLATÁ

Galerida cristata

Vzácné počas celého roku. V minulosti bola početnejšia, dnes odhadujeme už len 1 až 3 páry s negatívnym trendom vývoja početnosti. Hniezdenie predpokladáme pri Opatovej (2 ex. 3.5.2019, 1 ex. 1.5.2018, 1 ex. 17.6.2016, 1 ex. 4.5.2016, ORSÁG in litt.) a v Záblatí (1 ex. 5.6.2018, 2 ex. 30.5.2016, ORSÁG in litt.). Vyskytla sa ale aj pri OC Laugaricio a Kinekuse (3 ex., 9.1.2019, 7 ex. 5.1.2019, ORSÁG in litt., 3 ex. 25.2.2018, ČVIRIK in litt.), na Sihoti (4 ex. 10.11.2018, STANKOVIČ in litt.), na Zlatovskej (1 ex. 18.10.2015, 12.3.2010 a v zime 2019, CHUDÝ in verb.), pri Tepličke na Sihoti (1 ex. 25.9.2011, NUHLÍČKOVÁ in litt.) atď. V minulosti hniezdila pri stajni v Nozrdkovciach, na sídlisku Juh II a na poľnohospodárskych družstvách (Opatová, Záblatie).

ŠKOVRÁNIK STROMOVÝ

Lullula arborea

Druh sa na území vyskytol len v minulosti vzácnne počas ťahu. 1 ex. pozoroval na Váhu pod stavidlami hate 18.3.2005 CHUDÝ (in litt.).

ŠKOVRÁNIK POĽNÝ

Alauda arvensis

Na území hojný hniezdič (odhadujeme 45 až 55 párov s negatívnym trendom vývoja početnosti). Záznamy nehniedzdiacich či letujúcich

jedincov skôr vzácné (na BRZ v priemere 1,5 ex.), v čase migrácie nehojne (1,17 až 2,74 ex.) s presahom do zimného obdobia. Na ploche JUH dosahuje v čase migrácie frekvenciu výskytu až 23,5 % návštev.

BREHUĽA HNEDÁ

Riparia riparia

Vzácné hniezdi, zaletuje aj migruje. Aktuálnu hniezdnu početnosť odhadujeme len na 2 až 5 párov s negatívnym trendom. Hniezdi len nepravidelne na štrkovisku v Nozrdkovciach, pravdepodobne aj na štrkovisku pri Opatovej nad Váhom. Na ťahu sa objavuje na rôznych lokalitách, napr. pri trenčianskom letisku (4 ex. 18.5.2019, ORSÁG in litt.), často na Hati T. Biskupice (napr. 6 ex. 5.6.2018, 12 ex. 21.8.2012, CHUDÝ in litt., 2.9.2006 dokonca až 60 ex.), na Biskupickom kanáli (napr. 2 ex. 31.5.2018, CHUDÝ in litt.) a na Váhu medzi mostami (napr. 5 ex. 23.5.2015, ORSÁG in litt.). V širšom okolí sa vie o viacerých pravidelne obsadzovaných hniezdiskách (nové Opatovské štrkovisko, Bodovka, Újazd, Opatovce, CHVÚ Dubnické štrkovisko, Dubnické štrkovisko 2). V minulosti hniezdila aj v stene v parku pod sídliskom Juh. Po zastavaní územia stena zanikla. V 90. rokoch existovala kolónia aj na Fuchsových jamách, medzi Zamarovskými jamami a priamo v koryte Váhu pod Zamarovskými jamami (CHUDÝ in litt.).

Škovránok poľný

Brehuľa hnedá

LASTOVIČKA OBYČAJNÁ

Hirundo rustica

Bežná v hniezdnej sezóne avšak s negatívnym trendom vývoja hniezdnej početnosti (aktuálne odhadujeme len 30 až 40 párov). Na niektorých miestach iba zaletuje (v priemere 1,25 až 7,12 ex.), nehojná na ťahu (na ploche VÁH v priemere 6,4 ex.). Hniezdenie sa koncentruje len v zástavbe rodinných domov, napr. Noviny (Karpatská 2-3 p., zvyšok 0-2 p.), Soblahovská (stajňa 2-3 p., MHSL 1-2 p., rodinné domy 0-3 p.), Sihoť (uličky Odbojárov, Pod Čerešňami 2-3 p.), Biskupice, Nozdrkovce (stajňa 4-6 p., obec 2-3 p.), Opatová (družstvo 5-6 p., obec 5-8 p.), Záblatie (družstvo 4-6 p., ulice Pri parku, Záblatská 2-3 p.), Zlatovce (SAD, Kožušnícka, Prúdy 2-4 p.), Orechové (na železničnom moste 2 p. 5.6. a 5 p. 18.7.2019, ORSÁG in litt., v obci

2-4 p.), Kubrá (4-6 p.), najviac v rokoch 2009 až 2013, ústup posledné roky je dramatický. Početnosť lastovičky klesla v dôsledku zatepľovania domov a rekonštrukcie fasád (v oblúbe hroty či nátery proti uchyteniu hniezd), do istej miery aj z dôvodu pretrvávajúceho sucha v jar-nom období (nedostatok kaluží s blatom na stavbu hniezda).

BELORÍTKA OBYČAJNÁ

Delichon urbicum

Na území bežný hniezdič, aj migrant, avšak s negatívnym trendom v dôsledku zhadzovania hniezd, opráv fasád a všeobecne nepriaznivému postoju obyvateľov sídlisk k hniezdeniu druhu. Hustota hniezd na ploche JUH v priemere 2,43 hn./10 ha. Pre celé záujmové územie odhadujeme už len 80 až 90 párov, s dramatic-

Lastovička obyčajná

Belorítka obyčajná

L'abtuška lúčna

kým poklesom početnosti v roku 2019. V samotnom Trenčíne bola najvyššia zistená koncentrácia hniezd na starom cestnom moste (29 p. 2.8.2019, ORSÁG in litt., 70 p. 24.5.2018) a na niektorých priemyselných objektoch (bývalá Merina 15 p. 9.6.2019), tiež na sídlisku Juh (ulica Mateja Bela 6 p., Halalovka 6 p. atď.).

L'ABTUŠKA LESNÁ

Anthus trivialis

Hniezdila len v minulosti, vzácnne migruje. 1 ex. sa vyskytol 14.11.2016 na Váhu pri Sihoti, 1 ex. zistil 28.9.2014 ORSÁG (in litt.) pri Opatovej, 6 ex.

L'abtuška lesná

tu videla 25.9.2011 NUHLÍČKOVÁ (in litt.). V rokoch 2004 až 2008 hniezdili 1-2 páry v záplavovom území Váhu pri Opatovej. V okolí hniezdi napríklad pri Soblahove, na Krasíne a na Inovci.

L'ABTUŠKA LÚČNA

Anthus pratensis

Na území sa vyskytuje vzácnne počas migrácie. 4 ex. pozoroval 18.3.2018 za výstaviskom ORSÁG (in litt.), 1 ex. videl tiež 1.10., 8.10.2015 a 8.9.2015 pri Opatovej. ORSÁG (12.9.2015, in litt.) videl 4 ex. aj na trenčianskom letisku. Na Trenčianskych kaskádach sa vyskytol 1 ex. 8.4.2013 (CHUDÝ in litt.). Z minulosti máme len veľmi málo údajov o jej výskyte. 2 ex. sa vyskytli 16.4.2003 nad Haťou Trenčianske Biskupice.

TRASOCHVOST ŽLTÝ

Motacilla flava

Na území hniezdil iba v minulosti, dnes len vzácnne migruje. 2 ex. sa vyskytli 8.9.2015 v záplavovom území Váhu pri Opatovej (ORSÁG in litt.), 1 ex. sa 17.4.2006 vyskytol na Trenčianskych kaskádach (CHUDÝ in litt.), kde druh pravdepodobne aj hniezdil. V rokoch 2004 a 2005

hniedzil 1 pár pri Opatovej. V okolí hniezdi pri Veľkých Bierovciach (2 ex. 15.5.2019, ORSÁG in litt.). Mimo záujmového územia sa vyskytlo maximum 12 migrujúcich jedincov 19.4.2019 v inundácii Váhu pri Opatovciach (CHUDÝ in litt.).

TRASOCHVOST HORSKÝ

Motacilla cinerea

Druh na území vzácné hniezdi, migruje (na ploche VÁH v priemere 1,67 ex.) aj zimuje (VÁH, priem. 1 ex.). Na celom území odhadujeme hniezdenie 2 a 4 párov. Hniezdenie zistené pri vodnej elektrárni v Trenčíne (1 ex. 2.7.2018, 1 ex. 25.7.2016 a 1 ex. 31.5.2015, ORSÁG in litt.) a v Opatovej (1 ex. 6.5.2017, ORSÁG in litt.). Na ťahu bol druh zistený napr. 15.9.2019 na Trenčianskych kaskádach (1 ex., CHUDÝ in litt.), 12.9.2018 na Sihoti (1 ex., ORSÁG in litt.), 22.4.2017 na Hati T. Biskupice (3 ex.), 29.9.2016 pri vodnej elektrárni (1 ex., ORSÁG in litt.), 28.9.2016 pri železničnom moste (1 ex., ORSÁG in litt.) atď., v zime napr. 15.12.2018 a 12.1.2018 na Váhu pod stavidlami Hate T. Biskupice (1 a 2 ex.), 7.1.2018 na Kubrickom potoku (1 ex., ORSÁG in litt.). a 14.2.2016 na Váhu pri Sihoti (2 ex.).

TRASOCHVOST BIELY

Motacilla alba

Na území vzácné hniezdi (celkom 5 až 7 párov) aj zimuje (v priemere 1,5 ex.) a nehojne migruje (v priemere 2,33 ex.). Na ťahu ide o veľmi frekvencovaný druh, na ploche VÁH až počas 56 % návštev. 1 pár hniezdi na Hati Trenčianske Biskupice. Ďalej hniezdi na Golfom ih-risku M. Hossu (1 ex. 11.6.2019, ORSÁG in litt.) a pri vodnej elektrárni (2 ex. 2.7.2018, ORSÁG in litt.). Hniezdenie predpokladáme aj pri starom železničnom moste (1 ex. 9.6.2018 a 1 ex. 4.8.2016, ORSÁG in litt.) a v Opatovej za družstvom (1 ex. 17.6.2016, ORSÁG in litt.). Na ťahu sa početne vyskytuje na Biskupickom aj Nosickom kanáli, tiež na príľahlých poliach (napr. 30 ex. 1.9.2016 pri Opatovej, ORSÁG in litt.).

Trasochvost žltý

Trasochvost horský

Trasochvost biely

Chochláč severský

Oriešok obyčajný

CHOCHLÁČ SEVERSKÝ

Bombycilla garrulus

Na území ako vzácny zimný hosť. 3 ex. boli pozorované 16.1.2011 na štrkovisku pri Opatovej. 25 ex. sa 7.12.2012 objavilo na Brnianskej (CHUDÝ in litt.). Z minulosti máme rovnako len niekoľko údajov, 30 ex. bolo 30.11.2008 na Opatovskej za Sihoťou IV. 45 ex. bolo na jarambinách v Tr. Biskupiciach, 30 ex. 27.12.2008 pri Biskupiciach (CHUDÝ in litt.), 30 ex. 14.12.2008 v Trenčianskom luhu (mohlo ísť o ten istý krídle). 20 ex. tu bolo pozorovaných 28.2.2009 a 10 ex. sa vyskytlo 25.12.2005 pri Váhu pri železničnom moste. Krídle chochláčov sa v minulosti vyskytovali aj na sídlisku Juh (BENKO in verb.).

VODNÁR POTOČNÝ

Cinclus cinclus

Vzácné počas zimovania, v minulosti zistený aj v hniezdnej dobe. Na sútoku Súčanky a Váhu sa 1 ex. vyskytol 16.12.2015. Na Váhu pod stavidlami hate videl 1 ex. 4.1.2012 CHUDÝ (in litt.). Na tejto lokalite videl v hniezdnej dobe CHUDÝ (in litt.) aj 2 ex. 31.3.2004, 14.6.2004 a 1 ex. 15.6.2004 a 1 ex. počas zimovania 10.1.2004. Ďalšie údaje z minulosti spomínal aj BENKO (in verb.). V širšom okolí aj hniezdi, napr. na Súčanke, Vlære, Tepličke (aj početne zimuje, na Tepličke zistil ORSÁG (in litt.) 18.1.2015 až 9 ex.).

ORIEŠOK OBYČAJNÝ

Troglodytes troglodytes

Na území skôr nehojný hniezdíč (odhadujeme 25 až 30 párov so stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 1,41 až 1,76 ter./ 10 ha). Záznamy nehniezdiacich či letujúcich jedincov vzácné, v čase migrácie nehojný (1,2 až 1,4 ex.) a zimovania hojný druh (1,08 až 2 ex., frekvencia výskytu 14 až 45,12 % zimných návštev).

Červienka obyčajná

VRCHÁRKA MODRÁ

Prunella modularis

Hniezdi len vzácné (odhadujeme max. 10 až 15 párov so stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 0,42 až 3 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či letujúcich jedincov vzácné, aj v čase migrácie vzácný druh (na výskumných plochách v priemere 1 až 1,4 ex.). Mimo výskumných plôch hniezdi napríklad aj pri Opatovej (1 ex. 1.5.2018, ORSÁG in litt.), na Juhu na ulici Halaľovka (1 ex. 17.4.2018) a pravdepodobne aj na Trenčianskych kaskádach (1 ex. 23.3.2014 a 28.3.2015). Zo zimovania na území iba dva záznamy, 1 ex. sa vyskytol 14.1.2019 v brehových porastoch Váhu pri Sihoti a 2 ex. videl v Trenčianskom luhu 29.12.2009 CHUDÝ (in verb). Mimo záujmového územia pravidelne zistený na jesennom ťahu, kvôli skrytému spôsobu života je druh často prehliadaný.

ČERVIEŇKA OBYČAJNÁ

Erithacus rubecula

Na území hojný hniezdíč (odhadujeme 70 až 90 párov so stabilným trendom vývoja početnosti,

ti, hustota teritórií na výskumných plochách 1,31 až 8,71 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či letujúcich jedincov skôr nehojné (na výskumných plochách v priemere 1 až 1,11 ex.), v čase migrácie (3,29 až 3,88 ex.) a zimovania (2,64 až 3,02 ex.) hojný druh.

Vrchárka modrá

Slávik obyčajný

SLÁVIK VEĽKÝ

Luscinia luscinia

Vzácné sa vyskytuje počas migrácie. Zistený bol 23.4.2016 a 20.4.2013 na Trenčianskych kaskádach (po 1 ex., CHUDÝ in litt.). V minulosti druh zistený v širšom okolí, napr. v Kostolnej-Záriečí, POLANSKÝ (in verb.) tu krúžkoval niekoľko jedincov.

SLÁVIK OBYČAJNÝ

Luscinia megarhynchos

Na území hojný hniezdič (odhadujeme 35 až 42 párov s mierne negatívnym trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na ploche VÁH v priemere 11,7 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či letujúcich jedincov vzácné, v čase migrácie hojný druh.

Žltouchvost domový

Žltouchvost hôrny

SLÁVIK MODRÁK

Luscinia svecica

Vzácné počas ťahu. 1 ex. sa vyskytol 7.4.2018 na Hati Trenčianske Biskupice. 1 ex. bol pozorovaný 31.3.2001 na Trenčianskych kaskádach (CHUDÝ in litt.) a 1 ex. pozorovaný na rovnakom mieste aj 7.10.2007 (BENKO in verb.).

ŽLTCHOVOST DOMOVÝ

Phoenicurus ochruros

Na území hojný hniezdič (odhadujeme 70 až 90 párov s relatívne stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na ploche JUH 2,81 ter./ 10 ha). Záznamy nehniesdiacich či letujúcich jedincov skôr nehojné, v čase migrácie bežný druh (v priemere 2,16 až 2,69 ex.). Zimné výskyty len vzácné mimo výskumných plôch, 1 ex. bol takto pozorovaný 3.1.2019 na Tren-

čianskom hrade, 1 ex. 18.2.2017 na Váhu pod stavidlami Hate T. Biskupice a 1 ex. 3.1.2013 na Trenčianskych kaskádach (CHUDÝ in litt.).

ŽLTCHOVOST HÔRNÝ

Phoenicurus phoenicurus

Vzácné na ťahu aj počas hniezdnej sezóny (zatiaľ bez preukázaného hniezdenia). 2 ex. pozoroval ORSÁG (in litt.) 11.10.2019 pri Golfvom ihrisku M. Hossu a 1 ex. 6.5.2017 pri Kubrej. Na Sihoti III. videl 1 ex. 3.9.2016 CHUDÝ (in litt.). Na záhradách pri Sihoti bol 1.8.2016, 18.4.2016, 14.9.2015 a 17.4.2015 1 ex. (ORSÁG in litt.). V Opatovej sa 1 ex. vyskytol 4.5.2016 a 2 ex. 15.9.2015 (ORSÁG in litt.), 1 ex. tiež 2.4.2016. Na Hati T. Biskupice bol pozorovaný 1 ex. 16.4.2016. Na Trenčianskych kaskádach videl 1 ex. CHUDÝ (in litt.) 15.4.2013, 3.5.2015 a 2 ex. 1.5.2005.

Slávik modrák

Prhlaviar červenkastý

Prhlaviar čiernohlavý

PRHLAVIAR ČERVENKASTÝ

Saxicola rubetra

Vzácné počas hniezdnej sezóny a migrácie. 1 ex. bol pozorovaný 14.4.2018 a 18.4.2014 na Trenčianskych kaskádach (CHUDÝ in litt.), 2 ex. sa tam vyskytli aj 19.8.2014. 1.5.2005 tu CHUDÝ (in litt.) zaznamenal až 10 ex. 1 ex. sa vyskytol tiež 22.4.2017 na trenčianskom letisku. 2 ex. 13.9.2015, 3 ex. 23.9.2014 a až 6 ex. 29.8.2014 pozoroval pri Opatovej ORSÁG (in litt.). V minulosti sa počas ťahu objavil aj na poli pri Belánskom potoku, presný dátum sa však nezachoval.

PRHLAVIAR ČIERNOHLAVÝ

Saxicola rubicola

Na záujmovom území vzácné hniezdi a migruje (na ploche VÁH v priemere 1,5 ex.). Odhadujeme 7 až 10 hniezdných párov, v súčasnosti so stabilným trendom. V minulosti tu bol početnejším hniezdičom. Ustúpil v dôsledku zániku pastvy a zastavaním trávnatých a poľnohospodárskych plôch. Hniezdenie predpokladáme najmä v záplavovom území Váhu pod stavidlami hate a pri Nozdrkovciach (napr. ORSÁG (in litt), 1 ex. 13.6.2019, CHUDÝ (in litt.), 1 ex. 31.5.2019), pri Opatovej (napr. ORSÁG (in litt), 2 ex. 14.7.2018), pri Biskupickom kanáli a bývalej trenčianskej skládke (napr. 6 ex. 1.7.2014, ďalej ORSÁG (in litt), 3 ex. 9.6.2018), tiež pri trenčianskom letisku (napr. ORSÁG (in litt), 1 ex. 13.5.2018).

SKALIARIK SIVÝ

Oenanthe oenanthe

Druh na území hniezdil len v minulosti. Na území sa v súčasnosti vyskytol len vzácné v hniezdnom období. 1 ex. bol pozorovaný 5.6.2011 v Záblatí (BENKO in litt.). V minulosti aj na ťahu, aj počas hniezdnej sezóny. CHUDÝ (in litt.) takto pozoroval 3 ex. 24.4.2005 a 1 ex. 14.6.2004 na Trenčianskych kaskádach. Vyskytol sa tu aj 12.4.2001 (1 ex.). Hniezdil pod stavidlami Hate T. Biskupice (1 ex. 15.6.2004,

2 ex. 14.6.2004, CHUDÝ in litt.). Zahniezdil tiež na sídlisku Juh II., na stavenisku pri Mateja Bela, presný údaj sa však nezachoval. O početnom výskyte v minulosti sa zmieňujú aj práce VARGU (1962a, 1962b).

DROZD ČIERNY

Turdus merula

Na území veľmi hojný hniezdič (odhadujeme 180 až 200 párov so stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 5,4 až 14,7 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či zaletujúcich jedincov hojné (na výskumných plochách v priemere 4,58 až 8,99 ex.), v čase migrácie (6,15 až 23,6 ex.) a zimovania (4,76 až 27,81 ex.) bežný druh. Frekvencia druhu je na plochách od 79,55 po 100 %.

DROZD ČVÍKOTAVÝ

Turdus pilaris

Na území nehojný hniezdič (odhadujeme 30 až 40 párov s mierne negatívnym trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na ploche VÁH

Skaliarik sivý

v priemere 13,3 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či zaletujúcich jedincov skôr nehojné (na výskumných plochách v priemere 1,58 až 5,7 ex.), v čase migrácie hojný (1,25 až 4,4 ex.) a zimovania nehojný druh (4 až 6,48 ex.). Niektoré roky zimuje vo vyšších počtoch, napr. 2.12.2018 až 300 ex. pri ČOV v Záblatí (CHUDÝ in litt.).

Drozd čvíkotavý

Drozd plavý

Drozd červenavý

Drozd trskota

DROZD PLAVÝ

Turdus philomelos

Na území veľmi hojný hniezdič (odhadujeme 120 až 150 párov s relatívne stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 1,58 až 7,71 ter./ 10 ha). Nehniezdiace či zaletujúce jedince len nehojne (na výskumných plochách v priemere 2,19 až 3,31 ex.), v čase migrácie hojný druh (5,56 až 6,65 ex.). Zo zimovania záznamy nemáme.

DROZD ČERVENKAVÝ

Turdus iliacus

Vzácné počas migrácie a zimovania. V Trenčianskom luhu sa 2 ex. vyskytli 13.12.2014 a 16.2.2019. 3 ex. tu boli tiež 22.11.2017, 4 ex. pozoroval 5.12.2010 CHUDÝ (in litt.). 1 ex. tu videl aj 28.10.2012. Aj v minulosti sa v Trenčianskom luhu vyskytol 1 ex., a to 1.4.2007. V okolí trenčianskej skládky ich zistil BENKO (napr. 10 ex. 31.12.2001, in verb.). 2 ex. pozoroval 20.3.2019 na Sihoti ORSÁG (in litt.). 2 ex. zistil pri ČOV (v blízkosti priemyselného parku) 2.12.2018 CHUDÝ (in litt.). Na Trenčianskych kaskádach videl 1 ex. 30.4.2018, 10 ex. 2.4.2018 a 3 ex. 31.3.2018. V Opatovej bol 18.11.2017 pozorovaný 1 ex. (ORSÁG in litt.), v zime roku 2004 (bez presnejšieho dátumu) tu bolo opakovane pozorovaných 10 až 15 ex. spolu v krdli s drozdom čviktavým (*Turdus pilaris*). Pri Váhu na úrovni Kubrej bol 14.11.2016 zaznamenaný 1 ex. Na Sihoti videl ORSÁG (in litt.) 1 ex. 30.3.2015. Na Považskej ulici pozoroval 8.12.2012 1 ex. CHUDÝ (in litt.).

DROZD TRSKOTA

Turdus viscivorus

Na záujmovom území len vzácné počas migrácie. 1 ex. sa vyskytol 21.3.2015 na Trenčianskych kaskádach (CHUDÝ in litt.). 4 ex. boli pozorované 7.4.2009 v lesoparku Brezina. V širšom okolí je hojnejší a dokonca hniezdi (Ostrý vrch, Inovec a pod.).

SVRČIAK ZELENKAVÝ

Locustella naevia

Vzácné v hniezdnom období a na ťahu. Pri Váhu pod Haťou T. Biskupice a pri letisku udáva ORSÁG (in litt.) 18.5.2019 4 ex. a 9.5.2017 2 ex. Pri Nozdrkovciach zistil 21.4.2018 a 12.5.2017 1 ex. a 1.5.2016 2 ex. Predpokladané hniezdenie uvádza z Opatovej STANKOVIČ (1 ex.24.5.2015, in litt.). Zistil ho aj na Trenčianskych kaskádach (1 ex. 9.5.2015), 1 ex. tu 10.5.2014 pozoroval aj CHUDÝ (in litt.). Z minulosti nemáme žiadne záznamy o jeho výskyte.

Svrčiak zelenkavý

SVRČIAK RIEČNY

Locustella fluviatilis

Druh ojedinele hniezdi. Na ploche VÁH dosiahol hustotu 1,41 ter./ 10 ha, trend je však negatívny a od roku 2010 už na ploche nehniezdi vôbec. Na celom území dnes odhadujeme už len 6 až 8 párov. V minulosti tu bol početnejším hniezdičom. Domnievame sa, že to súvisí s lokálnym úbytkom trávnatých plôch ako aj s poklesom ich ekologickej kvality (viac stresorov, menej hmyzu a i.).

Svrčiak riečny

SVRČIAK SLÁVIKOVITÝ

Locustella luscinioides

Na území hniezdi vzácné (celkom len 1 až 2 páry). 1 pár pravidelne zistený na Hati Trenčianske Biskupice (roky 2013 až 2019). Na Trenčianskych kaskádach ho CHUDÝ (in litt.) zistil v rokoch 2004 až 2007, kedy tu hniezdili 2-3 páry, neskoršie záznamy sú skôr ojedinelé, 1 spievajúci samec bol zistený 8.5.2010 a jeden 3.5.2015.

Svrčiak slávikovitý

TRSTENIARIK MALÝ

Acrocephalus schoenobaenus

Na území vzácný hniezdič (odhadujeme 2 až 4 páry so stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na ploche VÁH 2,01 ter./ 10 ha). Hniezdenie predpokladáme tiež na Nozdrkovskom štrkovisku (1 ex. 13.5.2018, ORSÁG in litt.) a na Trenčianskych kaskádach (1 ex. 23.4.2016 a 8.5.2010, 2 spievajúce samce 19.4.2018, CHUDÝ in litt.).

Trsteniarik malý

Trsteniarik veľký

TRSTENIARIK OBYČAJNÝ

Acrocephalus palustris

Na území len ako vzácný hniezdič, zo všetkých trsteniarikov však najpočetnejší (odhadujeme 8 až 10 párov so stabilným trendom vývoja početnosti, počet samotných hniezd môže byť v dôsledku bežnej polygamie vyšší, hustota teritórií na ploche VÁH 1,59 ter./ 10 ha). Mimo plochy VÁH zistený aj v záplavovom území Váhu pod stavidlami hate (napr. 1 ex. 19.6.2019, ORSÁG in litt., 1 ex. 31.5.2019, CHUDÝ in litt., 2 ex. 12.5.2017, ORSÁG in litt.), pri Nozdrkovciach (1 ex. 1.6.2018), pri Belej (1 pár v roku 2018 aj 2019), pri Lavičkovom potoku (2 ex. 29.6.2018, 1 ex. 26.6.2018 a 15.6.2018), pri Tepličke na Sihoti (napr. 1 ex. 28.6.2018, až 8 ex. 24.5.2018, ORSÁG in litt.), pri Biskupickom kanáli vedľa bývalej trenčianskej skládky (1 ex. 9.6.2018, ORSÁG in litt.) atď.

TRSTENIARIK BAHENNÝ

Acrocephalus scirpaceus

Vzácné počas hniezdenia aj migrácie. Pre celé územie odhadujeme max. 2 až 3 páry so stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na ploche VÁH 2,22 ter./ 10 ha). V minulosti aj na Trenčianskych kaskádach (napr. 1 ex. 26.7.2008, CHUDÝ in litt.). Na ťahu na Hati T. Biskupice, 1 ex. 9.8.2012 a 18.8.2013.

TRSTENIARIK VEĽKÝ

Acrocephalus arundinaceus

Vzácné hniezdi (odhadujeme 4 až 7 párov so stabilným trendom, hustota teritórií na výskumnej ploche VÁH 1,41 ter./ 10 ha). Na Trenčianskych kaskádach hniezdili v rokoch 2016 a 2019 až 4 páry (CHUDÝ in litt.). Druh sa tu vyskytol napr. 4.7.2019 (1 ex.) a 14.4.2018 (1 ex.), 3 ex. sa vyskytli 23.4.2016 a 10.5.2014, 4 ex. 26.6.2015 (CHUDÝ in litt.). Hniezdenie predpokladáme aj na Nozdrkovskom štrkovisku (napr. 1 ex. 12.5.2017, 2 ex. 23.5.2014, ORSÁG in litt., 3 ex. 22.5.2013).

Trsteniarik obyčajný

Trsteniarik bahenný

SEDMOHLÁSOK OBYČAJNÝ

Hippolais icterina

Na území nehojný hniezdič (odhadujeme 18 až 22 párov s mierne negatívnym trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných

plochách 0,85 až 8,08 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či zaletujúcich vzácné (na výskumných plochách v priemere 1 až 1,17 ex.), v čase migrácie (na ploche VÁH 1,5 ex.).

Sedmohlások obyčajný

Penica jarabá

PENICA JARABÁ

Sylvia nisoria

Na záujmovom území hniezdila len v minulosti. V súčasnosti len vzáčne migruje. 1 ex. sa vyskytol 8.9.2015 v Opatovej a 29.9.2014 na Sihoti (ORSÁG in litt.). V minulosti hniezdil 1 pár v krovinách pri parku pod sídliskom Juh (POLANSKÝ in verb.). Mimo záujmového územia evidujeme výskyt druhu aj počas hniezdneho obdobia, napr. z roku 2002 z inundácie Váhu pod Trenčianskymi kaskádami (1 spievajúci samec, CHUDÝ in verb.).

PENICA POPOLAVÁ

Sylvia curruca

Na území vzácný hniezdič (odhadujeme 9 až 14 párov so stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 0,85 až 1,41 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či zaletujúcich jedincov a z migrácie iba vzáčne (v priemere 1 až 5 ex.). Mimo plochy VÁH a JUH hniezdi aj v záplavovom území Váhu pod stavidlami hate (napr. 2 ex. 31.5.2019, CHUDÝ in litt.), na Nábřežnej (napr. 1 ex. 27.5.2019, ORSÁG in litt., 1 ex. 11.5.2019, VAŠKOVÁ in litt.), v parku M. R. Štefánika (1 ex. 6.7.2018), na Liptovskej ulici (napr. 1 ex. 26.5.2019, VAŠKOVÁ in litt.), v Opatovej (napr. 1 ex. 3.5.2019, ORSÁG

Penica obyčajná

in litt.), na Opatovskej (1 ex. 9.4.2019, ORSÁG in litt., 1 ex. 25.5.2019, CHUDÝ in verb.) na ulici Kpt. Nálepku (1 ex. 18.4.2019, ORSÁG in litt.), pri Golfovom ihrisku M. Hossu (1 ex. 1.7.2018), na Východnej (1 ex. 29.6.2018), na ulici Halalovka (1 ex. 17.6.2018), na cintoríne (1 ex. 10.6.2018) atď. V minulosti druh nebol v mestskom prostredí taký početný.

PENICA OBYČAJNÁ

Sylvia communis

Vzáčne hniezdi (odhadujeme 25 až 30 párov so stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 0,53 až 1,41 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či zaletujúcich jedincov vzáčne (na výskumných plochách v priemere 1 až 1,25 ex.), tiež vzácný migrant. Mimo výskumných plôch hniezdi aj na Trenčianskych kaskádach (1 ex. 14.7.2019, CHUDÝ in litt.), v záplavovom území Váhu pod stavidlami hate (napr. 4 ex. 19.6.2019, 1 ex. 13.6.2019, 2 ex. 18.5.2019, ORSÁG in litt., 2 ex. 31.5.2019, 10 ex. v roku 2018 až po Trenčianske kaskády, CHUDÝ in litt. a 11 ex. 1.6.2018), pri Nozdrkovskom štrkovisku (2 ex. 18.5.2019, ORSÁG in litt.), v Opatovej (1 ex. 3.5.2019, 1 ex. 17.6.2016, ORSÁG in litt.), na okraji lesoparku Brezina (1 ex. 26.6.2018), na Zábraní (1 ex.

Penica popolavá

20.5.2018, ORSÁG in litt.), na Nábřežnej ulici (1 ex. 1.5.2017, VASKOVÁ in litt.) atď. Do mestského prostredia vstupuje menej ako predošlý druh penice.

PENICA SLÁVIKOVITÁ

Sylvia borin

V minulosti sa vyskytla aj v hniezdnom období, inak len vzácnne na ťahu. 2 ex. zistil 15.9.2015 v Opatovej nad Váhom ORSÁG (in litt.). Na tejto lokalite bol 1 ex. zaznamenaný aj 6.7.2004. 1 uhynutý ex. sa našiel v roku 2000 na ceste pri Kostolnej-Záriečí, blízko záujmového územia. Druh je tu síce vzácny, ale pravdepodobne aj uniká pozornosti.

Penica slávikovitá

PENICA ČIERNOHLAVÁ

Sylvia atricapilla

Druh na území bežne hniezdi aj migruje, vzácnne letuje, resp. údajov o nehniedznom výskyte v hniezdnom období je len málo. Na ploche VÁH dosahuje hustotu až 21,54 ter./10 ha, v BRZ 7,56 ter./10 ha a na ploche JUH 4,51 ter./10 ha. Trend je na všetkých plochách relatívne stabilný. Pre celé územie odhadujeme 160 až 180 párov. Prítomnosť druhu v mestskom prostredí je už aj v Trenčíne samozrejmosťou. Na ploche VÁH dosahuje vysokú hustotu vďaka dobrým hniezdnym podmienkam a tzv. ostrovnému efektu.

Penica čiernohlavá

Kolibiarik sykavý

KOLIBIARIK SYKAVÝ

Phylloscopus sibilatrix

Na území nehojný hniezdič (odhadujeme 30 až 40 párov s relatívne stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na ploche BRZ v priemere 3,97 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich, zaletujúcich a migrujúcich jedincov vzácné. V hniezdnom období sa sporadicky vyskytne aj v Trenčianskom luhu. 1 ex. bol 16.4.2016 pozorovaný aj v Opatovej pri Váhu a 27.4.2014, 20.4.2013 a 23.8.2015 na Trenčianskych kaskádach (1 ex., CHUDÝ in litt.).

KOLIBIARIK ČIPČAVÝ

Phylloscopus collybita

Na území hojný hniezdič (odhadujeme 60 až 70 párov so stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 2,43 až 9,36 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či zaletujúcich jedincov skôr nehojný (na výskumných plochách v priemere 1,25 až 1,75 ex.), v čase migrácie (2,05 až 4,2 ex.). Zo zimovania je len málo údajov z minulosti. CHUDÝ (in litt.) pozoroval 20.11.2004 2 ex. v Trenčianskom luhu (v tom čase už snehová pokrývka).

KOLIBIARIK SPEVAVÝ

Phylloscopus trochilus

Vzácné hniezdi a migruje. Odhadujeme 12 až 20 párov so stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 0,51 až 2,82 ter./ 10 ha). Mimo výskumných plôch hniezdi aj v Zátokke pokoja (pri cestnom moste) (1 ex. 10.7.2018 a 17.4.2017, ORSÁG in litt.), pri Nozdrkovciach (1 ex. 21.4.2018, ORSÁG in litt.) a na Trenčianskych kaskádach (1 ex. 14.4.2018, 4 ex. 16.4.2016, 2 ex. 3.5.2015 a 26.6.2015, CHUDÝ in litt., 1 ex. 1.7.2014, 2 ex. 18.4.2014, CHUDÝ in litt.).

KRÁLIK ZLATOHLAVÝ

Regulus regulus

Na území vzácný, často prehliadaný hniezdič (odhadujeme 10 až 15 párov, hustota teritórií na ploche BRZ 1,01 ter./ 10 ha). Vzácné v čase migrácie (v priemere 1,34 až 2,83 ex.) aj zimovania (1 až 1,85 ex.). Na ťahu a v zime zistený aj v meste a v povodí Váhu, napr. 1 ex. 22.3.2019 na Piaristickej, 5 ex. 16.12.2018 Pod Sokolicami, 1 ex. 13.11.2018 na Opatovskej, 2 ex. 7.1.2018 pri Kubrej, 3 ex. 16.10.2017 v Zátokke pokoja,

Kolibiarik čipčavý

ORSÁG in litt., 2 ex. 20.12.2016 a 3 ex. 12.11.2014 pri Váhu pod stavidlami hate atď.

KRÁLIK OHNIVOHLAVÝ ***Regulus ignicapillus***

Na záujmovom území vzácné v hniezdnej sezóne, hniezdnú početnosť odhadujeme len na 0 až 2 páry. 1 ex. pozoroval 26.5.2019, 3 ex. 14.4.2019 ORSÁG (in litt.) v lesoparku

Brezina, 20.4.2019 zistil v západnej časti lesoparku dokonca 4 ex. 1 ex. sa vyskytol 20.4.2019 aj na Kukučínovej (ORSÁG, in litt.). 20.5.2018 a 21.6.2018 bol pozorovaný 1 ex. pri pamätníku umučených na Brezine (ORSÁG, in litt.). V minulosti zistený aj v zime, 1 ex. bol pozorovaný 15.12.2006 a 8.4.2006 v Trenčianskom luhu a 2 ex. 20.8.2007 na Kozom vrchu.

Králik zlatohlavý

Králik ohnivohlavý

Muchár sivý

Muchárík čiernohlavý

Muchárík malý

MUCHÁR SIVÝ

Muscicapa striata

Na území ako nehojný hniezdič (odhadujeme 40 až 50 párov s negatívnym trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 0,51 až 4,23 ter./ 10 ha). Záznamy nehniesiacich či zaletujúcich jedincov len vzácné, na ťahu vzácné s početnosťou v priemere 1 až 2,67 ex.).

MUCHÁRIK BIELOKRKÝ

Ficedula albicollis

Na území vzácné hniezdi odhadom 20 až 35 párov so stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumnej ploche BRZ 2,67 ter./ 10 ha (mimo plochy hniezdi napríklad aj v Opatovskej a Kubranskej doline). Vzácné aj počas migrácie. Vtedy sa dá pozorovať aj v povodí Váhu a v meste. 1 ex. sa takto vyskytol 16.4.2016 na Trenčianskych kaskádach (CHUDÝ in litt.), 1 ex. bol 14.4.2016 pozorovaný v Trenčianskom luhu a 1 ex. bol 15.4.2006 zaznamenaný aj na Váhu pod stavidlami Hate T. Biskupice (CHUDÝ in litt.). 1 ex. 11.5.2016 na Hviezdoslavovej ulici videl ORSÁG (in litt.).

MUCHÁRIK ČIERNOHLAVÝ

Ficedula hypoleuca

Na území nehniezdi, vyskytuje sa len počas ťahu s presahom do hniezdnej sezóny. V Trenčianskom luhu sa po 1 ex. vyskytol 22.4.2017, 21.4.2015, 26.4.2013, 16.4.2013, 9. a 11.4.2007, 24.4.2005 a 23. a 24.5.2004. 8.5.2014 tu pozoroval 1 ex. ORSÁG (in litt.). 8.5.2010 a 24.4.2005 tu videl 1 ex. CHUDÝ (in litt.).

MUCHÁRIK MALÝ

Ficedula parva

V záujmovom území zistený dvakrát, počas jesennej migrácie na Trenčianskych kaskádach 13. a 14.9.2015 (CHUDÝ in litt.). Druh najbližšie hniezdi na Považskom Inovci.

Muhárik bielokrky

Fúzatka trstinová

FÚZATKA TRSTINOVÁ

Panurus biarmicus

Na území vzácně migruje a zimuje. 2 ex. sa vyskytli v trstovo-pálkovom brehovom poraste na Hati Trenčianske Biskupice 23.1.2019. 1 ex. tu pozoroval STANKOVIČ (in litt.) 27.10.2013. Min. 2 ex. tu 27.10.2013 zistil aj CHUDÝ (in litt.), 3 ex. tu videl tiež 16.10.2010. 16. novembra 2005 boli pozorované 2 ex. (BENKO a CHUDÝ in verb.), išlo o prvý záznam o výskyte druhu na území. Najviac, až 15 ex., sa vyskytlo 3.11.2008. Druh

zaznamenal CHUDÝ (in litt.) aj na Trenčianskych kaskádach 2.4.2010 2 ex.

MLYNÁRKA DLHOCHVOSTÁ

Aegithalos caudatus

Na území vzácny hniezdič (odhadujeme 7 až 10 párov, hustota teritórií na ploche VÁH 1,41 ter./10 ha). Záznamy nehniesdiacich či zaletujúcich jedincov vzácné. V čase migrácie (2 až 3,2 ex.) a zimovania (3,48 až 4,88 ex.) nehojný druh. Mimo plochy VÁH hniezdi pravdepodobne aj

Mlynárka dlhochvostá

pri výstavisku (5 ex. 5.6.2018, ORSÁG in litt.), pred Trenčianskymi kaskádami (2 ex. 20.3.2015, ORSÁG in litt.), na Sihoti (1 ex. 17.3.2015 a 1.3.2015, ORSÁG in litt.), v parku M. R. Štefánika (2 ex. 13.3.2014, ORSÁG in litt.), pri Váhu vedľa Trenčianskych kaskád (2 ex. 1.3.2014, CHUDÝ in litt.), prípadne na Trenčianskych kaskádach (2 ex. 8.5.2010, CHUDÝ in litt.) a na Váhu pod stavidlami hate (2 ex. 26.3.2006, CHUDÝ in litt.). Dokazovanie hniezdenia nálezom hniezda je pri tomto druhu vždy pomerne náročné, preto môže byť jeho početnosť podhodnotená.

SÝKORKA HÔRNA

Poecile palustris

Na území skôr nehojný hniezdič (odhadujeme 25 až 35 párov s relatívne stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 0,42 až 3,13 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či zaletujúcich jedincov vzácne, v čase migrácie (v priemere 1 až 2,23 ex.) a zimovania (1 až 1,73 ex.) nehojne.

SÝKORKA ČIERNOHLAVÁ

Poecile montanus

Na území len vzácne počas migrácie. Pre podobnosť s predošlým druhom dlhodobo prehliadaná. 1 ex. bol 1.10.2015 pozorovaný pri Opatovej (ORSÁG in litt.), 1 ex. tu bol aj 7.9.2004. 7.11.2014 bol 1 ex. zistený v Trenčianskom luhu (ORSÁG in litt.).

SÝKORKA CHOCHLATÁ

Lophophanes cristatus

Na území hniezdi skôr vzácne (odhadujeme 15 až 20 párov s relatívne stabilným až kolísavým trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na ploche BRZ priemerne 2,44 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či zaletujúcich jedincov vzácne (na výskumných plochách v priemere 1 až 1,13 ex.), v čase migrácie (2,8 až 3,67 ex.) a zimovania (1 až 2,83 ex.) nehojný druh. Čoraz častejšie sa objavuje aj priamo v meste na ihličnatých drevinách.

Sýkorka hôrna

Sýkorka čiernohlavá

Sýkorka chochlatá

Sýkorka veľká

SÝKORKA UHLIARKA

Pariparus ater

Na území nehojný hniezdič (odhadujeme celkom 35 až 40 párov s relatívne stabilným až kolísavým trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 3,97 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či zaletujúcich jedincov vzácné (na výskumných plochách v priemere 1,04 ex.), v čase migrácie bežný druh (2,43 až 4,23 ex.), počas zimovania skôr nehojný druh (2,63 až 4,97 ex.). Často preniká do mesta, kde sa dá pozorovať na ihličnanoch.

SÝKORKA BELASÁ

Cyanistes caeruleus

Na záujmovom území celoročne hojný druh. Odhadujeme 60 až 70 hniezdných párov s mierne pozitívnym trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 1,73 až 4,61 ter./ 10 ha). Nehniedzdiacich či zaletujúcich jedincov v priemere 1,06 až 2 ex., v čase migrácie 3,88 až 4,94 ex., v zime 3,59 až 5,57 ex.

Sýkorka belasá

SÝKORKA VEĽKÁ

Parus major

Na záujmovom území celoročne veľmi hojný druh. Odhadujeme 140 až 160 hniezdných párov so stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 4,2 až 9,1 ter./ 10 ha). Nehniedzdiacich či zaletujúcich jedincov v priemere 1,74 až 2,47 ex., v čase migrácie 14,41 až 20,75 ex., v zime 10,49 až 36,81 ex.

BRHLÍK OBYČAJNÝ

Sitta europaea

Na záujmovom území celoročne hojný druh. Odhadujeme 70 až 80 hniezdných párov s mierne pozitívnym trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 0,42 až 5,57 ter./ 10 ha). Nehniedzdiacich či zaletujúcich jedincov v priemere 1 až 1,31 ex., v čase migrácie 2,71 až 10,66 ex., v zime 1,55 až 10 ex.

Sýkorka uhliarka

Brhlík obyčajný

Kôrovník dlhoprstý

Vlha obyčajná

KÔROVNÍK DLHOPRSTÝ

Certhia familiaris

Na území nehojný hniezdič (odhadujeme 35 až 40 párov so stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumnej ploche BRZ v priemere 2,44 ter./ 10 ha). Záznamy nehniezdiacich či zaletujúcich jedincov len vzácné (v priemere 1,17 ex.), v čase migrácie (1,87 až 2,32 ex.) a zimovania (1 až 1,47 ex.) nehojne. V zimnom období a na ťahu zalieťa nižšie k Váhu či do mestského prostredia. 1 ex. bol takto zistený 17.2.2019 pri Váhu pod stavidlami Hate T. Biskupice, 30.1.2019 na sídlisku Juh, 4.2.2018 Pod Sokolicami (ORSÁG in litt.), 1 ex. 16.4.2016 na Trenčianskych kaskádach (CHUDÝ in litt.), 2 ex. 20.3.2015 pred nimi (ORSÁG in litt.) a 2 ex. 7.3.2016 a 1 ex. 7.11.2014 (ORSÁG in litt.), tiež 2.12.2012 (CHUDÝ in litt.) v Trenčianskom luhu. 1 ex. 7.6.2015 pravdepodobne hniezdil na Rázusovej ulici v meste (ORSÁG in litt.).

KÔROVNÍK KRÁTKOPRSTÝ

Certhia brachydactyla

Na území vzácné hniezdič (odhadujeme len 1 až 4 páry), vzácné počas ťahu a zimovania (1 až 2 ex.). Hustota teritórií na ploche VÁH 1,41 ter./ 10 ha). Objavuje sa prakticky len v povodí Váhu, napr. na Trenčianskych kaskádach zis-

tený 23.8.2015 (CHUDÝ in litt.), vyššie na území nevystupuje.

KÚDELNÍČKA LUŽNÁ

Remiz pendulinus

Na záujmovom území vzácné počas celého roku. Hniezdnu početnosť odhadujeme na 7 až 10 párov s relatívne stabilným, mierne kolísavým trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumnej ploche VÁH v priemere 5 ter./ 10 ha). Na území hniezdi aj na Trenčianskych kaskádach (napr. 1 ex. 14.4.2018, 23.4.2016, 10.5.2014, 27.4.2014, 2 ex. 16.4.2016, 18.4.2014 a 23.3.2014, 3 ex. 12.5.2013 a 20.4.2013 a 4 ex. 5.4.2014, CHUDÝ in litt.). V zime zistená 15.10.2011 (1 ex.) na Hati T. Biskupice. Sporadické zimné výskyty aj v minulosti, krdliky evidované napr. na Trenčianskych kaskádach (BENKO in verb.).

VLHA OBYČAJNÁ

Oriolus oriolus

Na území len nehojný hniezdič (odhadujeme 20 až 25 párov s mierne negatívnym trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 1,47 až 6,67 ter./ 10 ha). Záznamy nehniezdiacich či zaletujúcich jedincov len vzácné (na výskumných plochách v priemere 1 až 1,75 ex.), v čase migrácie tiež iba vzácny druh (1 až 1,17 ex.).

STRAKOŠ OBYČAJNÝ

Lanius collurio

Na území už len vzácny hniezdí a migrant s presahom do hniezdnej sezóny (odhadujeme 8 až 12 párov s negatívnym trendom). Hniezdi len mimo výskumných plôch, v záplavovom území rieky Váh pod stavidlami hate (napr. 3 ex. 31.5.2019, 2 ex. 31.5.2018, CHUDÝ in litt., 1 ex. 13.5.2018, ORSÁG in litt.), pri Nozdrkovciach (1 ex. 1.6.2018, 1 ex. 26.6.2015), pri Kubranskej kyselke (1 ex. 29.6.2018, ORSÁG in litt.) a na okraji lesoparku Brezina (1 ex. 26.6.2018). Na ťahu zistený v Trenčianskom luhu (1 ex. 9.9.2018, 2 ex. 16.5.2018, 1 ex. 10.5.2015, ORSÁG in litt.), na Partizánskej (1 ex. 6.5.2018, TÓTHOVÁ in verb.), na Sihoti (1 ex. 22.5.2015, ORSÁG in litt.), pri Váhu medzi Sihotou a Opatovou (2 ex. 23.8.2016 a 15.9.2015, ORSÁG in litt.), v záplavovom území rieky Váh pod stavidlami hate (napr. 4 ex. 20.8.2016, ORSÁG in litt.), pri trenčianskom letisku (1 ex. 12.9.2015, ORSÁG in litt.), pri trenčianskej skládke (2 ex. 29.8.2014) atď.

Strakoš obyčajný

STRAKOŠ VEĽKÝ

Lanius excubitor

V minulosti druh hniezdil. Dnes na záujmovom území len vzácné počas ťahu a zimovania. 1 ex. sa vyskytol 25.3.2016 a 6.1.2013 (CHUDÝ in litt.) na Trenčianskych kaskádach a 10.10.2015 pri Váhu pod stavidlami hate. 1 ex. videl 1.10.2015 pri Opatovej ORSÁG (in litt.), 16.3.2013 pri družstve CHUDÝ (in litt.) a 1 ex. bol pozorovaný aj 28.9.2012 pri trenčianskej skládke, tiež 22.9.2012 (CHUDÝ in litt.). V zime zistený pri Nosickom kanáli (1 ex. 18.2.2018, CHUDÝ in litt.) a pri trenčianskej skládke (1 ex. 8.12.2013, CHUDÝ in litt.). V širšom okolí evidovaný častejšie. V minulosti bol 1 ex. viditeľný 19.3.2006 pri Váhu pri mestskej časti Noviny, 1 ex. sa vyskytol pri Opatovej 15.3.2004, 1 ex. tiež v zime pod Juhom (bez dochovania dátumu). Hniezdil napr. v blízkosti Trenčianskych kaskád (1 pár 25.3.2006, v rovnakom roku dohľadané aj hniezdo, 1 ex. tu bol pozorovaný aj 8.5.2004, CHUDÝ in litt.). Hniezdi v okolí, nepravdepodobne v záplavovom území Váhu.

Strakoš veľký

Sojka obyčajná

SOJKA OBYČAJNÁ

Garrulus glandarius

Na území nehojný hniezdič (odhadujeme 18 až 22 párov so stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 0,42 až 2,12 ter./ 10 ha). Záznamy ne-

hniezdiacich či letujúcich jedincov skôr nehojné (na výskumných plochách v priemere 1,38 až 1,67 ex.), v čase migrácie (3,13 až 3,94 ex.) a zimovania (2,02 až 2,5 ex.) hojný druh. Stále častejšie ju môžeme pozorovať aj priamo v mestskom prostredí.

Orešnica perľavá

Kavka tmavá

STRAKA OBYČAJNÁ

Pica pica

Na území nehojný hniezdič (odhadujeme 25 až 30 párov s pozitívnym trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 0,66 až 1,65 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či letujúcich jedincov skôr nehojné (na výskumných plochách v priemere 1 až 1,91 ex.), v čase migrácie (2,63 až 4,37 ex.) a zimovania (1 až 2,18 ex.) hojný druh. V mestskom prostredí v posledných rokoch pribúda, pričom stupňuje predačný tlak na miestnu populáciu spevavcov.

OREŠNICA PERLAVÁ

Nucifraga caryocatactes

Vyskytla sa len vzácné v zimnom období. 1 ex. sa objavil 24.2.2008 na Zábraní. V 90. rokoch bola opakovane počutá v Opatovskej doline (POLANSKÝ in verb.).

KAVKA TMAVÁ

Coloeus monedula

Nehojný druh s celoročným výskytom. Na celom území odhadujeme hniezdenie 22 až 30

párov aktuálne s pozitívnym trendom vývoja početnosti. Nehniedzdiacich či letujúcich jedincov v priemere 1,75 až 2,49 ex.), v čase migrácie (4 až 5,1 ex.) a zimovania (2,5 až 13,5 ex.). Druh hniezdi dlhoročne na hradbách trenčianskeho hradu, miestami v starších budovách (Mierové námestie), v konštrukcii starého cestného mostu, vo vtáčích búdkach (na golfovom ihrisku), ktoré vďačne obsadzuje, a v posledných rokoch dokonca aj v dierach po dätľoch v zateplenej fasáde bytových domov (roky 2018, 2019 Západná, Šmidkého a Mateja Bela na sídlisku Juh, Beckovská v meste, celkom do 10 takto špecializovaných párov). Vo väčších skupinkách zimuje, migruje (a preletuje) napríklad pri novom cestnom moste, Golfovom ihrisku M. Hossu a Hati T. Biskupice (napr. 28 ex. 13.1.2019, 30 ex. 26.12.2018, 20 ex. 16.2.2019), tiež v Záblatí a pri Ľudovíta Stárka (napr. 52 ex. 8.2.2019, ORSÁG in litt., 30 ex. 11.7.2018) a na ostrove (40 ex. 13.1.2018). CHUDÝ (in litt.) uvádza 24.12.2017 nocovanie kaviiek na starom cestnom moste v počte až 220 ex. Mimo záujmového územia, pri Zamarovciach, zimujú pomerne veľké krdle kaviiek, bežne okolo 120 ex. (napr. 28.11.2017).

Straka obyčajná

Havran čierny

Vrana popolavá

HAVRAN ČIERNY

Corvus frugilegus

Na území nehniedzí. Záznamy nehniedzíacich či letujúcich jedincov len vzácné, v čase migrácie nehojne a počas zimovania dokonca už len vzácné. Na Hati Trenčianske Biskupice bol 1 ex. pozorovaný 19.3.2015 a 30.10.2009, 9 ex. tu bolo 2.3.2014 (CHUDÝ in litt.), 2 ex. 1.1.2014 (STANKOVIČ in litt.) a 43 ex. 14.3.2012. V Záblatí videl ORSÁG (in litt.) 8.2.2019 1 ex. Na sídlisku Juh sa 1 ex. objavil 4.4.2017. Na Sihoti pozoroval ORSÁG (in litt.) 18.2.2017 5 ex. Pri letisku videl 1 ex. 9.5.2016, v T. Biskupiciach pri trati 26.2.2016 až 100 ex, 5.3.2011 tu CHUDÝ (in litt.) videl dokonca až 500 ex. Pri Váhu pod stavidlami hate bolo 10.10.2015 30 ex. Na Sihoti zistil ORSÁG (in litt.) 27.2.2015 až 500 ex. V Orechovom pozoroval CHUDÝ (in litt.) 30.11.2014 5 ex. V okolí územia sú pozorovania druhu momentálne častejšie. V minulosti sa havran vyskytoval v Trenčíne podstatne početnejšie. V zimnom období preletovali nad Váhom pravidelne stovky jedincov, veľké skupiny boli prítomné aj na trenčianskej skládke, ktorá je však už zrekultivovaná. Teraz sa koncentrujú skôr pri dubnickej skládke odpadu.

VRANA POPOLAVÁ

Corvus cornix

Na záujmovom území vzácny hniezdíč (odhadujeme 10 až 12 párov so stabilným trendom vývoja počtosti, hustota teritórií na výskumných plochách 0,42 až 1,41 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzíacich či letujúcich jedincov vzácné (na výskumných plochách v priemere 1 až 2,27 ex.), v čase migrácie (1,05 až 2,06 ex.) a zimovania (1,5 až 2,29 ex.) nehojný druh. Mimo výskumných plôch hniezdi aj v Trenčianskom parku (1 ex. 5.6.2018 a 21.5.2018, 1 ex. 15.6.2015, 8.3.2015 ORSÁG in litt.). ORSÁG (in litt.) uvádza pravdepodobné hniezdenie vrany aj na ostrove pri kúpalisku (1 ex. 11.7.2019, 3 ex. 25.6.2018, 1 ex. 24.4.2018), na Osvienčimskej (2 ex. 27.5.2019), na ulici Kapitána Nálepku (1 ex. 11.4. a 18.4.2019), pri lodenici (1 ex. 17.7.2018), na Žilinskej ulici (1 ex. 5.7.2018

a 7.6.2018), pri starom železničnom moste (1 ex. 9.6.2018), na Hviezdoslavovej (1 ex. 4.6.2018), na záhradách na Sihoti (1 ex. 2.6. a 7.6.2016). V minulosti hniezdila ďalej od zástavby, napr. na okraji lesoparku, na elektrickom vedení, na Belanskom potoku, v povodí Váhu a pod. Dnes viac preniká do mestského prostredia, jedno z prvých opakovane obsadzovaných hniezd v meste sa nachádzalo v areáli vodárne na Sihoti (BENKO in verb.).

VRANA ČIERNA

Corvus corone

Druh na území vzácné hniezdi, migruje aj zimuje. Záznamy o výskyte druhu z minulosti nemáme, v posledných rokoch preniká zo západu. 1 pár hniezdil v roku 2010 v povodí Váhu pri Opatovej. Zaujímavosťou je zahniezdenie zmiešaného páru s vranou čiernou (*Corvus corone*) v Trenčianskom luhu v roku 2016. 1 ex. bol pozorovaný 8.2.2019 v Záblatí a 16.12.2018 pri cestnom moste (ORSÁG in litt.), na tejto lokalite aj 14.8.2017 (BENKO in litt.). Nad Váhom pri Sihoti preletel 1 ex. 18.12.2017, až 10 ex. sa tu vyskytlo 15.2.2015. Na Sihoti sa 1 ex. objavil 30.11.2017. Na Golfovom ihrisku M. Hossu sa 1 vrana čierna vyskytla 24. a 26.9.2015 (ORSÁG in litt.). Na ľavom brehu Hate T. Biskupice pozoroval ORSÁG (in litt.) 1 ex. aj 27.2.2015. V Trenčianskom luhu sa objavila prvýkrát 26.4.2013.

Vrana čierna

Škorec obyčajný

KRKAVEC ČIERNY

Corvus corax

Na záujmovom území nehniezdi, v širšom okolí na viacerých miestach. Vzácné zaletuje, migruje a zimuje. 1 ex. bol 17.3.2019 pozorovaný v lesoparku Brezina. ORSÁG (in litt.) uvádza z 24.1.2019 zimovanie 13 ex. na Štefánikovej ulici (na Brezine nad OC Max). 1 ex. bol pozorovaný v hniezdnej dobe v lesoch severovýchod-

ne od Kubrej (8.7.2018, ORSÁG in litt.). 2 ex. sa vyskytli 5.3.2017 na trenčianskom letisku, 1 ex. 16.12.2015 v Opatovej, 2 ex. 10.10.2015 v povodí Váhu pod stavidlami Hate T. Biskupice, 2 ex. nad haťou 12.9.2015, 1 ex. bol 19.4.2014 a 2 ex. boli 21.2.2004 pozorované na Trenčianskych kaskádach (CHUDÝ in litt.).

ŠKOREC OBYČAJNÝ

Sturnus vulgaris

Na území hojný hniezdič (odhadujeme 40 až 50 párov so stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 0,42 až 9,87 ter./ 10 ha). Záznamy nehniezdiacich či zaletujúcich jedincov bežné (na výskumných plochách v priemere 1 až 13,1 ex.), v čase migrácie nehojný druh (2 až 14,1 ex.). Zimné pozorovania neevidujeme. Zaujímavosťou je letný výskyt a nocovanie 2500-3570 ex. v krovínach na konci ulice Východná na sídlisku Juh (maximum z 16.5.2017 zistené kamerovým záznamom). Je veľmi pravdepodobné, že všetko sú to nehniezdiace jedince. Ide o dlhoročné nocovisko známe ešte z 90. rokov.

Krkavec čierny

PASTIER RUŽOVÝ

Pastor roseus

Druh na územie vzácné zaletel, 24.5.2018 sa v počte 12 ex. vyskytol nad Biskupickým kanálom pri bývalej trenčianskej skládke. V tom čase boli hlásené invázie druhu (prevažne z Maďarska) aj z iných lokalít Slovenska.

Pastier ružový

VRABEC DOMOVÝ

Passer domesticus

Celoročne veľmi hojný druh. Na území odhadujeme hniezdenie 130 až 150 párov s mierne negatívnym trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumnej ploche JUH v priemere 6,86 ter./ 10 ha). Početnosť nehniedzdiacich či zaletujúcich jedincov v priemere 2,3 až 5,06 ex., v čase migrácie 17,02 až 24,75 ex. a zimovania 3,5 až 19,4 ex.

Vrabc domový

VRABEC POĽNÝ

Passer montanus

Na území hniezdi nehojne (odhadujeme 80 až 100 párov s mierne negatívnym trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 0,84 až 1,41 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či zaletujúcich jedincov vzácné (na výskumných plochách v priemere 1 až 1,56 ex.), v čase migrácie (1 až 2,5 ex.) a zimovania (na ploche VÁH v priemere 4,25 ex.) nehojný druh. Netradičné je hniezdenie 1 páru priamo v interiéri dubovo-hrabového porastu lesoparku Brezina (plocha BRZ) z roku 2015. Mimo výskumných plôch hniezdi napr. na Nábřežnej ulici (3 ex. 16.7.2019, ORSÁG in litt.), pri stavidlách Hate T. Biskupice (2 ex. 31.5.2019, CHUDÝ in litt.), v Opatovej (1 ex. 3.5.2019, ORSÁG in litt.), na lodenici (1 ex. 15.6.2018, ORSÁG in litt.), v povodí Váhu pod stavidlami hate (1 ex. 13.5.2018, ORSÁG in litt.), na ostrove pri kúpalisku (2 ex. 16.3.2017, ORSÁG in litt.), v brehových porastoch Váhu pri Sihoti (2 ex. 30.6.2016, ORSÁG in litt.), tiež na poľnohospodárskych družstvách atď.

Vrabc domový

Pinka obyčajná

PINKA OBYČAJNÁ

Fringilla coelebs

Na území celoročne veľmi hojný druh. Odhadujeme 190 až 210 párov s relatívne stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 1,23 až 11,2 ter./ 10 ha). Početnosť nehniesdiacich či zaletujúcich jedincov v priemere 1,58 až 1,91 ex., v čase migrácie 3,69 až 7,74 ex. a zimovania 2,73 až 4,86 ex.

PINKA SEVERSKÁ

Fringilla montifringilla

Vzácné len počas ťahu a zimovania. V Trenčianskom luhu (plocha VÁH) sa druh vyskytol 16.2.2019 3 ex., 13.12.2017 1 ex., 4.2.2017 4 ex., 13.4.2013 1 ex. a 16.10.2010 3 ex. (CHUDÝ in litt.). STANKOVIČ (in litt.) tu 20.10.2019 zistil až 7 ex. Na sídlisku Juh (plocha JUH) bol 1 ex. pozorovaný 22.12.2018, 4 ex. 30.11.2018, 1 ex. 31.10.2018, 2 ex. 31.1.2017 a 1 ex. 17.11.2017. Mimo vý-

Pinka severská

skumných plôch sa pinka severská objavila aj na Opatovskej ceste (2 ex. 19.10.2019, ORSÁG in litt.), za výstaviskom alebo pri ňom (1 ex. 18.10.2019, 19.1.2019 a 3.2.2019, 2 ex. 19.10.2019, ORSÁG in litt.), na ulici Kapitána Nálepku (1 ex. 11.4.2019, ORSÁG in litt.) a na Sihoti III. (12 ex. 10.1.2010, CHUDÝ in litt.).

KANÁRIK POĽNÝ

Serinus serinus

Na území nehojný hniezdič (odhadujeme 40 až 50 párov s mierne negatívnym trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 1,81 až 4,79 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či letujúcich jedincov vzácne, rovnako aj počas migrácie.

ZELIENKA OBYČAJNÁ

Carduelis chloris

Druh sa vyskytuje nehojne počas celého roka. Na ploche VÁH dosahuje hniezdnu početnosť 4,36 ter./ 10 ha, na ploche BRZ len 0,84 ter./10 ha a JUH 2,08 ter./10 ha. Trend je mierne negatívny, čo mohlo byť v uplynulých rokoch spôsobené aj rozšírenou trichomoníazou, na ktorú populácia tohto druhu lokálne trpí.

Zelenka obyčajná

Kanárik poľný

Stehlík obyčajný

Stehlík čížik

STEHLÍK OBYČAJNÝ

Carduelis carduelis

Na území nehojný hniezdič (odhadujeme celkom 25 až 35 párov s negatívnym trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 0,56 až 2,04 ter./ 10 ha). Záznamy nehniesiacich či letujúcich jedincov skôr nehojné (na výskumných plochách v priemere 1,06 až 2,71 ex.), v čase migrácie hojný druh (2 až 4,5 ex.). Zimuje skôr nehojne (2 až 7,83 ex.). Mimo výskumných plôch hniezdi napr. na Nábrežnej ulici (1 ex. 15.7.2019 a 8.6.2018, ORSÁG in litt.), na ulici K výstavisku (1 ex. 11.7.2019 a 15.6.2018, ORSÁG in litt.), na

ulici Kpt. Nálepku (2 ex. 18.4.2019, ORSÁG in litt.), pri lodenici (1 ex. 17.7.2018, ORSÁG in litt.), pri Tepličke (20 ex. 14.7.2018, ORSÁG in litt.), v Parku M. R. Štefánika (1 ex. 5.6.2018), na Ľ. Stárka (2 ex. 31.5.2018, ORSÁG in litt.) atď.

STEHLÍK ČÍŽIK

Carduelis spinus

Na záujmovom území druh nehojne migruje (v priemere 3,33 až 6,42 ex.) a zimuje (4,17 až 9,13 ex.). V Trenčianskom luhu maximum 40 ex. zo dňa 14.12.2018 a na Juhu maximum 18 ex. zo dňa 10.2.2017. Mimo výskumných plôch sa druh vyskytol napr. na ulici K výstavisku (40 ex.

Stehlík konôpka

Stehlík čečetka

18.3.2019, 17 ex. 13.2.2019, 20 ex. 26.2.2018, ORSÁG in litt.), na Mládežníckej (80 ex. 12.2.2019, ORSÁG in litt.), v Zátokke pokoja (40 ex. 21.1.2019, 4 ex. 8.11.2018 ORSÁG in litt.), pri Váhu pod haťou (6 ex. 16.1.2019, ORSÁG in litt.), pri lodenici (4 ex. 18.10.2018, ORSÁG in litt.) atď.

STEHLÍK KONÔPKA

Carduelis cannabina

Na území hniezdi skôr vzácné (odhadujeme 18 až 22 párov so stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na ploche JUH 0,73 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či zaletujúcich jedincov vzácné (na výskumných plochách v priemere 1,45 až 1,67 ex.), migrujúcich (1,33 až 1,67 ex.) a zimujúcich (1 až 12 ex.) tiež len vzácné. Mimo výskumných plôch hniezdi napr. pri Tepličke (1 ex. 14.7.2018, ORSÁG in litt.), na ulici Halalovka (2 ex. 26.6.2018), na ulici Súvoz (1 ex. 1.6.2018, ORSÁG in litt.) a pri Belej (2 ex. 13.5.2018, ORSÁG in litt.).

STEHLÍK ČEČETKA

Acanthis flammea

Na záujmovom území len v minulosti. 1 ex. sa vyskytol 17.12.2000 na Východnej na sídlisku Juh. 1 ex. bol pozorovaný 24.1.2004 pri Nozdrokoviach, niekoľko jedincov sa zdržiavalo pod Juhom smerom na Soblahov v zimnej sezóne 2004/05 (CHUDÝ in litt.). POLANSKÝ a MIKŠÍK (in verb.) zaznamenali v tomto období veľmi početný výskyt druhu, prakticky až jeho inváziu. V okolí zistený častejšie.

KRIVONOS SMREKOVÝ

Loxia curvirostra

Na území vzácné aj v hniezdnej sezóne (len na ploche BRZ v priemere 3,39 ex.), tiež na ťahu (na plochách JUH a BRZ 4,25 a 4,9 ex.) a v zimnom období (na ploche BRZ 3,15 ex.). Hniezdenie na území len predpokladáme. Pri hoteli Brezina maximum 7.6.2018 v počte 18 ex. Pri Váhu len vzácné, takto tu CHUDÝ (in litt.) pozoroval 3 ex. 20.10.2013 (na Hati T. Biskupice).

Krivonos smrekový

Hýľ obyčajný

Glezg obyčajný

Strnádka trstinová

HÝĽ OBYČAJNÝ

Pyrrhula pyrrhula

Vzácné na ťahu (na plochách v priemere 3,1 až 3,5 ex.), v zime nehojne (2,7 až 6,27 ex.). V Trenčianskom luhu bolo maximum 15 ex. 24.12.2017 a 3.12.2017, 14 ex. 14.1.2018, 13 ex. 13.12.2017, 12 ex. 26.1.2013 (CHUDÝ in litt.) a 11 ex. 5.1.2019. V lesoparku Brezina bolo maximum 20 ex. 15.11.2017. Mimo výskumných plôch bol druh pozorovaný aj na Sihoti (2 ex. 20.3.2019, 4 ex. 18.3.2017, ORSÁG in litt.), v povodí Váhu pod stavidlami Hate T. Biskupice (6 ex. 18.11.2018), na Trenčianskych kaskádach (2 ex. 31.3.2018, CHUDÝ in litt.), pri Riviére (8 ex. 28.2.2018 a 4.12.2017, ORSÁG in litt.), na Piaristickej ulici (1 uhynutý ex. 15.1.2018, ORSÁG in litt.), v areáli fakultnej nemocnice (4 ex. 6.3.2017, ORSÁG in litt.), na ulici Halalovka (8 ex. 1.1.2015) atď.

GLEZG OBYČAJNÝ

Coccothraustes coccothraustes

Na území hojný hniezdič (odhadujeme 45 až 55 párov s pozitívnym trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na výskumných plochách 0,6 až 3,21 ter./ 10 ha). Záznamy nehniedzdiacich či letujúcich jedincov skôr nehojne (na výskumných plochách v priemere 1,1 až 3,28 ex.), v čase migrácie bežne (3 až 5,23 ex.) a zimovania skôr nehojne (2,08 až 5,47 ex.).

STRNÁDKA OBYČAJNÁ

Emberiza citrinella

Na záujmovom území hniezdi vzácné (odhadujeme 20 až 25 párov, v súčasnosti so stabilným trendom vývoja početnosti). Na samotných výskumných plochách nezahniedzila. Záznamy nehniedzdiacich jedincov aj zimovanie na území len vzácné. Na ťahu nehojná (v priemere 1 až 1,67 ex.). Hniezdi v suchších častiach povodia Váhu v okolí Opatovej a pod stavidlami hate, tiež pri bývalej trenčianskej skládke, po okraji lesoparku Brezina. Zistená aj na lúkach nad Kubrou (1 ex. 8.7.2018, ORSÁG in litt.), pod Zábraním (1 ex. 5.7.2018, ORSÁG in litt.), pri Kubranskej kysel-

Strnádka lúčna

ke (1 ex. 29.6.2018, ORSÁG in litt.), na Juhu I. pod Brezinou (1 ex. 20.6.2018), na Trenčianskych kaskádach (2 ex. 24.3.2018, CHUDÝ in litt.) atď. V zime maximum 300 ex. 3.1.2013 a 150 ex. 8.12.2013 v Záblatí (CHUDÝ in litt.), ORSÁG (in litt.) tu videl 52 ex. 8.2.2019. V minulosti bola početnejšia, hniezdila napr. aj pri Lavičkovom potoku.

STRNÁDKA TRSTINOVÁ

Emberiza schoeniclus

Na území vzácné počas celého roku. Odhadujeme hniezdenie 7 až 10 párov so stabilným trendom vývoja početnosti, hustota teritórií na ploche VÁH 2,44 ter./ 10 ha. Počas migrácie na ploche VÁH v priemere 1,46 ex. Mimo výskumnej plochy hniezdi aj na Váhu za železničným mostom (napr. 2 ex. 15.8.2016, 1 ex. 25.4.2015, ORSÁG in litt., 1 ex. 2.5.2015), pravdepodobne aj na Trenčianskych kaskádach (napr. 3 ex. 3.4.2018 a 16.4.2016, 2 ex. 24.3.2018 a 15.4.2017, CHUDÝ in litt.), na Nozdrkovskom štrkovisku (1 ex. 26.6.2015).

STRNÁDKA LÚČNA

Emberiza calandra

Vyskytla sa len v minulosti počas ťahu. 1 ex. 18.4.2004 v povodí Váhu pri Opatovej a 1 ex. 5.4.2001 v Trenčianskom luhu. V širšom okolí bola v minulosti častejšia.

Strnádka obyčajná

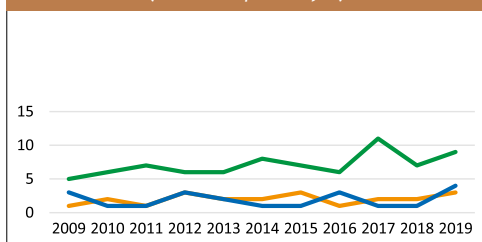
Vývoj hniezdnej početnosti na jednotlivých plochách

VAH

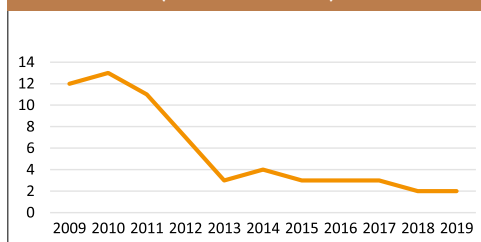
JUH

BRZ

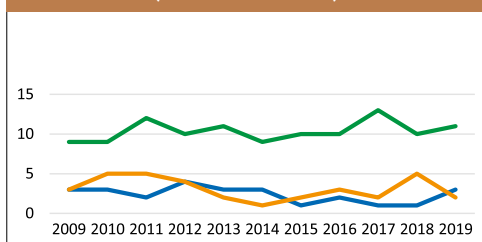
Ďateľ veľký
(*Dendrocopos major*)

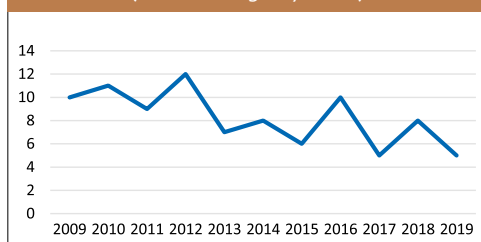
Belorítka obyčajná
(*Delichon urbicum*)

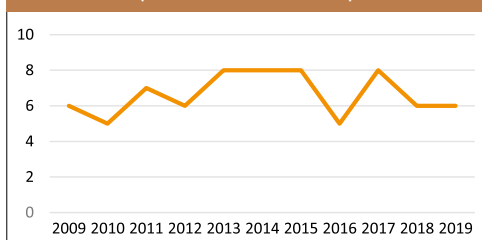
Červienka obyčajná
(*Erithacus rubecula*)

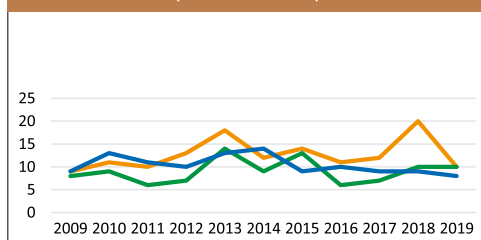
Slávik obyčajný
(*Luscinia megarhynchos*)

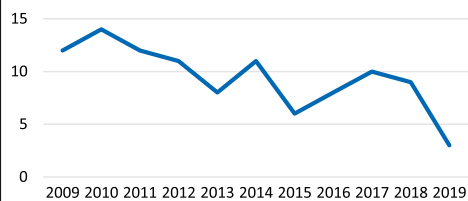
Žltouchvost domový
(*Phoenicurus ochruros*)

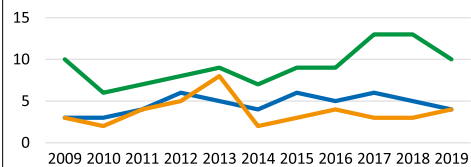
Drozd čierny
(*Turdus merula*)

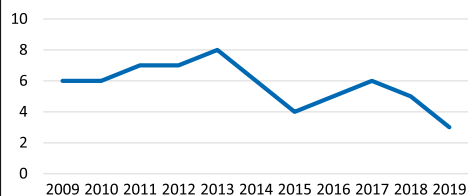
Drozd čvíkotavý
(*Turdus pilaris*)

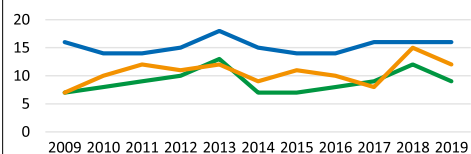
Drozd plavý
(*Turdus philomelos*)

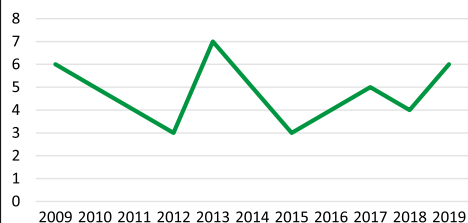
Sedmohlások obyčajný
(*Hippolais icterina*)

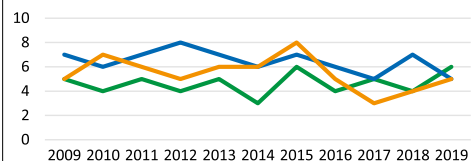
Penica čiernohlavá
(*Sylvia atricapilla*)

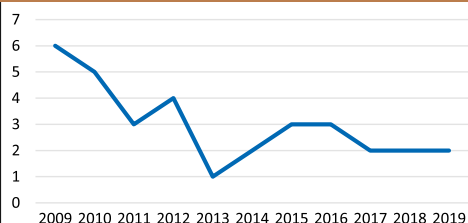
Kolibiarik sykavý
(*Phylloscopus sibilatrix*)

Kolibiarik čipčavý
(*Phylloscopus collybita*)

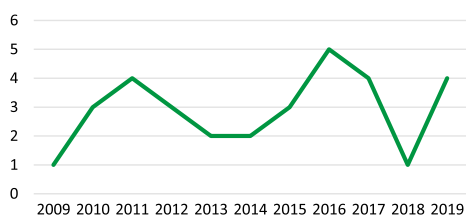
Muchár sivý
(*Muscicapa striata*)

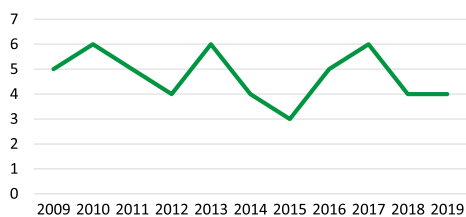
Sýkorka hôrna
(*Poecile palustris*)

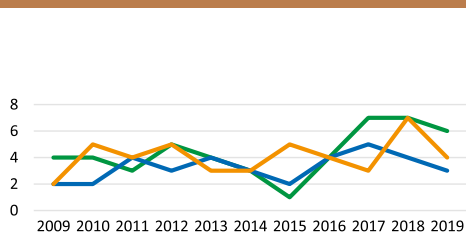
Sýkorka chochlatá
(*Lophophanes cristatus*)

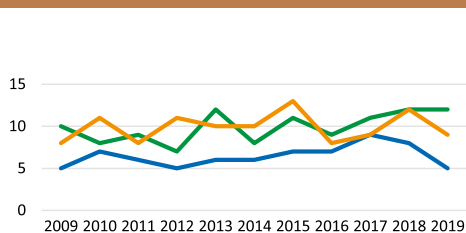
Sýkorka uhliarka
(*Periparus ater*)

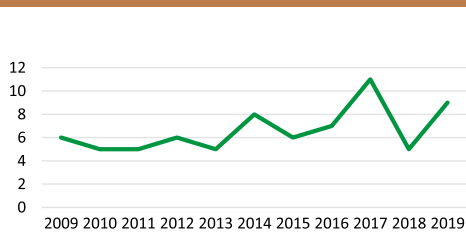
Sýkorka belasá
(*Cyanistes caeruleus*)

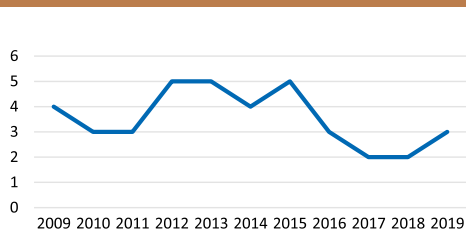
Sýkorka veľká
(*Parus major*)

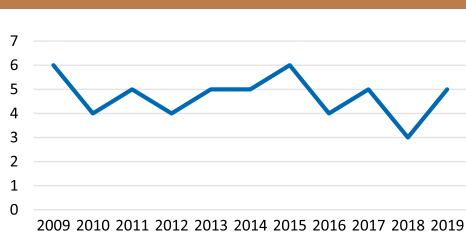
Brhlík obyčajný
(*Sitta europaea*)

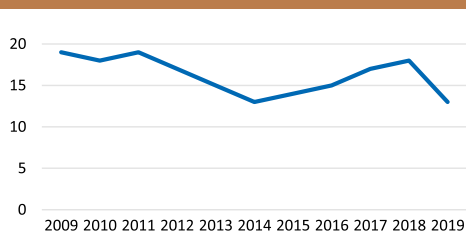
Kúdelníčka lužná
(*Remiz pendulinus*)

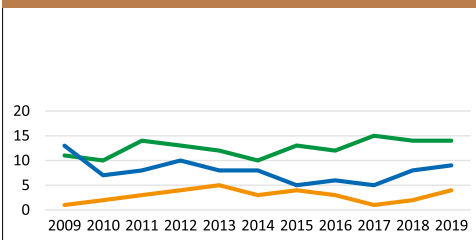
Vlha obyčajná
(*Oriolus oriolus*)

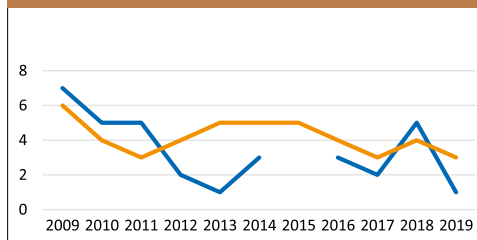
Vrabec domový
(*Passer domesticus*)

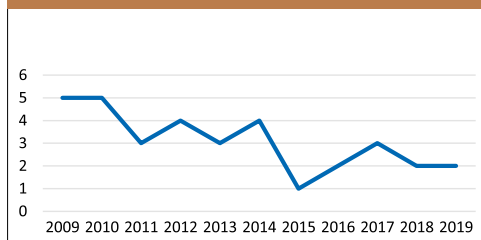
Pinka obyčajná
(*Fringilla coelebs*)

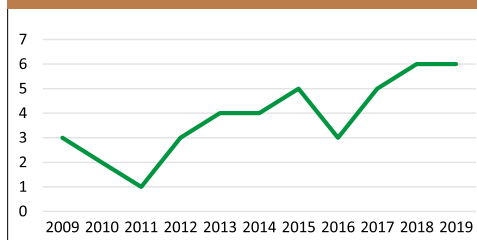
Kanárik poľný
(*Serinus serinus*)

Zelienka obyčajná
(*Carduelis chloris*)

Glezc obyčajný
(*Coccothraustes coccothraustes*)

Glezc obyčajný

5 Význam výsledkov pre ochranu prírody

Z celkového počtu 96 hniezdiacich vtáčích druhov má na území až 26 (27,4 %) klesajúci trend početnosti. Vo väčšine prípadov je tento pokles v súlade s negatívnymi globálnymi trendmi početnosti týchto druhov a zmenami areálov ich rozšírenia, ale u niekoľkých druhov ide o lokálne špecifiká zapríčinené zmenami v krajinskej štruktúre územia Trenčína.

Výrazný pokles v priebehu posledných 11 rokov sme zaznamenali najmä u jarabice poľnej (*Perdix perdix*), prepelice poľnej (*Coturnix coturnix*), cibíka chochlatého (*Vanellus vanellus*), škovránka poľného (*Alauda arvensis*) a kuvíka obyčajného (*Athene noctua*). Sú to druhy, ktoré sú viazané na priaznivý spôsob obhospodarovania poľnohospodárskej krajiny. V porovnaní s minulosťou došlo k úbytku podmáčaných lúk, pasienkov, ako aj samotnej pastvy. Dnes dokonca ustupujú aj samotné poľnohospodárske plochy v dôsledku stále intenzívnejšej zástavby. Vyrastajú tu rozsiahle skladové priestory a domová zástavba sa posúva až k lesoparku Brezina. V prípade škovránka predstavuje isté špecifikum rozsiahla plocha trenčianskeho letiska, kde hniezdi nemalá časť jeho miestnej populácie. Nevhodne načasované festivalové podujatia stoja za hromadným zašľapávaním hniezd a ich opúšťaním v dôsledku niekoľkodňového vyrušovania. Veľmi podobne sú na tom pravdepodobne aj tu hniezdiace jarabice. Významný vplyv na vtáky má aj chemizácia v poľnohospodárstve a jej negatívny dopad na biomasu hmyzu, ktorá je z roka na rok chudobnejšia. Predátory doplácajú na rozsiahlu deratizáciu vonkajších priestorov, a to najmä na družstvách, poľnohospodárskych plochách, ale aj v samotnom meste. Biokumuláciou sa jedy dostávajú do tela sov i dravcov a tie stále častejšie hynú na otravu, nezriedka v bolestiach v dôsledku vnútorného vykrvácania. Strata biotopov či vyrušovanie v hniezdnej sezóne už teda dávno nie sú jedinou príčinou, prečo niektoré druhy vtákov miznú aj z územia Trenčína.

Letisko Trenčín, rozsiahla zelená plocha je hniezdiskom škovráňkov a jarabíc

Medzi vtáky, ktoré z územia ustupujú patria aj dážďovník obyčajný (*Apus apus*), lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*) a belorítka obyčajná (*Delichon urbicum*). Početnosť trojice druhov osídľujúcej budovy klesá v dôsledku intenzívneho a rozsiahleho zatepľovania izolačnými materiálmi. Dochádza k upchávaniu hniezdnych štrbín a atikových otvorov a k zhadzovaniu neželaných hniezd.

Počty hniezdnych párov poklesli aj u pipíšky chochlatej (*Galerida cristata*), ktorá dopláca na nevhodný spôsob kosenia trávnatých porastov v meste, ale aj na ústup poľnohospodárskych družstiev a ich premenu na priemyselné areály. Vplyv má aj predácia premnožených túlavých mačiek a zašliapavanie hniezd v dôsledku pohybu ľudí po trávnikoch (častý jav pri obchodných centrách a pri parkoviskách).

Z územia mizne aj brehuľa hnedá (*Riparia riparia*) a kulík riečny (*Charadrius dubius*), čo je dôsledkom dlhodobej a systematickej degradácie pôvodných riečnych biotopov. Tým, že na povodie Váhu už desaťročia nepôsobia povodne, ako jeden zo základných krajínovotvorných činiteľov, zanikajú štrkové lavice, ale aj strmé steny, ktoré Váh a miestne prítoky predtým vymieľali. Brehuľa sa teda presunula na okolité novovznikajúce štrkoviská a nezriedka obsadí aj stavenisko či výkopové jamy. Kulík je úspešný prakticky už len na okolitých poliach, prípadne na existujúcich štrkových laviciach, ak nekolíše hladina Váhu. Umelá regulácia výšky vodnej hladiny je často príčinou vyplavenia hniezd vodných vtákov pozdĺž celého povodia.

Neopomenuteľné sú aj zmeny v početnosti niektorých, v minulosti bežných, druhov lužného lesa (ide najmä o lokalitu Trenčiansky luh, kde sme túto zmenu zaregistrovali). V posledných rokoch tu ustupuje slávik obyčajný (*Luscinia megarhynchos*), drozd čvíkotavý (*Turdus pilaris*), sedmohlások obyčajný (*Hippolais icterina*), stehlík obyčajný (*Carduelis carduelis*), muchár sivý (*Muscicapa striata*) a vlha obyčajná (*Oriolus oriolus*). Tieto druhy doplácajú

Jeden z posledných, relatívne nedávno opustených, pasienkov pri Opatovej

Zatepľovanie budov sa podpísalo pod zásadný ústup dážďovníka, belorítka a lastovičky

Túlavé mačky vyvíjajú na mestské populácie spevavcov enormný tlak

Štrková lavica na brehu Váhu pod stavidlami Hate T. Biskupice

Stále navštevovanejší Trenčiansky luh, pod tlakom antropických stresorov

Rozsiahla motokrosová dráha za stavidlami, pôvodne hniezdisko vzácnějších druhov vtákov

nielen na stále menšie množstvo hmyzu (a celkové zmenšovanie veľkosti ich populácie), ale územie, zdá sa, opúšťajú aj kvôli meniacim sa podmienkam v lužnom lese a najmä čoraz intenzívnejšiemu vyrušovaniu.

Pokles početnosti, ale aj rozšírenia u svrčika riečneho (*Locustella fluviatilis*) na území signalizuje ústup lúk s vyšším trávnatým porastom (v minulosti najmä zaplavovaných lúk). Tie na mnohých miestach zarástli krovínami (napr. Trenčiansky luh) alebo sú extrémne navštevované (napr. Lavičkový potok a povodie Váhu). Na takýchto miestach sa pohybujú nielen „psíčkari“ s voľne pustenými psami, ale aj motokrosoví nadšenci a čoraz častejšie aj bežní turisti. Tlak na vtáctvo záplavového územia je tak neporovnateľne výraznejší ako v minulosti a nie je to jednoducho riešiteľná situácia, nakoľko sa nejedná o chránené územie.

Na území je z podobných dôvodov stále vzácnejší aj strakoš obyčajný (*Lanius collurio*). Typickú pasienkovú krajinu s rozvoľnenou stromovou vegetáciou už na území nenájdeme a aj samotné povodie, ktoré tieto biotopy suplovalo, mení svoj charakter. Od postavenia vážskej kaskády vodných diel sa v dôsledku vysychania v celom povodí rozmáhajú krovinné porasty hlohu a trnky. V posledných rokoch sú to dokonca aj viaceré invázne druhy rastlín, ktoré tu vytvárajú súvislé, pre hniezdenie vtákov nevhodné monokultúry. Samotné kroviny sú pre hniezdenie vtákov síce dôležité, ale k ich výskytu a úspešnosti je potrebná celá škála ďalších biotopov a hlavne potrava. Bez procesov, ktoré tieto biotopy prirodzene formujú a bez pastvy a hmyzu môžeme v priebehu najbližších desaťročí očakávať stratu ďalších vtáčích druhov.

Chemizácia a zmena potravných zdrojov stojí aj za ústupom oboch druhov vrabcov. Odkedy sa už aj na vidieku prestalo s chovom domácej hydiny a odkedy prišlo do módy balenie odpadkov do igelitových vriec, odvtedy badať pokles veľkosti ich hniezdnej populácie. Ne-

malý negatívny dopad má aj revitalizácia fasád rodinných domov, v ktorých už nenachádzajú hniezdne príležitosti ani vrabce. Zmena životného štýlu, strávenie sa živej prírody, ústup domáceho chovu ako aj reorganizácia a sterilizácia dvorov majú pre populácie mnohých vtáčích druhov fatálne následky.

V porovnaní s obdobím pred rokom 1996, odkedy územie intenzívnejšie sledujeme, sme už nezistili prítomnosť vzácných druhov, akými tu boli kedysi krakľa belasá (*Coracias garrulus*), ležiak úhorový (*Burhinus oedicnemus*), jariabok hôrny (*Bonasia bonasa*), strakoš červenohlavý (*Lanius senator*), strakoš kolesár (*Lanius minor*), drop fúzatý (*Otis tarda*) a rybár bieločelý (*Sterna albifrons*). Tieto druhy tu, podľa viacerých zdrojov (VARGA, 1960, 1966, 1971, FERIÁNC, 1977, 1979, DEVÁN, 1998), buď priamo v území, alebo aspoň v širšom okolí hniezdili. Ich ústup zo záujmového územia je viac-menej následkom dlhodobých zmien prebiehajúcich na celom Slovensku. My však na území Trenčína registrujeme ústup celej plejády ďalších aj relatívne bežných druhov, čo rozhodne nie je dobrý signál a znamená, že Trenčín už neposkytuje vtákovi pre život vhodné podmienky. V porovnaní s obdobím rokov 1996-2009 na území prestali hniezdiť penica jarabá (*Sylvia nisoria*), trasochvost žltý (*Motacilla flava*), skalariak sivý (*Oenanthe oenanthe*), dudok chochlatý (*Upupa epops*) a strakoš veľký (*Lanius excubitor*), celkom sme prišli až o 21 vtáčích druhov. Viac sme už nezaznamenali murárika červenokrídleho (*Tichodroma muraria*), ktorý kedysi zimoval na hrade (POLANSKÝ in verb.), sokola červenonohého (*Falco vespertinus*), kaňu popolavú (*Circus pygargus*) či strnádku lúčnu (*Emberiza calandra*). Spolu s predošlými druhmi sú to všetko indikátory kvality životného prostredia. Trenčín sa teda za posledné desaťročia nielen rozšíril a zmodernizoval, ale prišiel aj o kus prírody a jej operených obyvateľov.

Na druhej strane tu máme 7 vtáčích druhov, ktoré majú na záujmovom území pozitív-

ny trend vývoja hniezdnej početnosti. Patria sem sokol myšiár (*Falco tinunculus*), holub hrivnák (*Columba palumbus*), sýkorka belasá (*Cyanistes caeruleus*), brhlík obyčajný (*Sitta europaea*), straka obyčajná (*Pica pica*), kavka tmavá (*Coloelus monedula*) a glezg obyčajný (*Coccothraustes coccothraustes*). Z veľkej časti sú to vtáče druhy, ktoré sa naučili využívať mestské prostredie ako príležitosť a nepredstavuje pre ich populáciu fatálnu hrozbu. Je to najmä prípad sokola myšiara (*Falco tinunculus*), ktorý pôvodne hniezdil napr. v starých vraních hniezdach, na skalách a hradbách. Svoju hniezdnu populáciu aj na území Trenčína takmer úplne „presídlil“ na bytové domy. Posledné roky zaznamenávame stále viac hniezd na balkónoch a okenných parapetách. Nie je to pre ne vždy bezpečné miesto. Niektorí ľudia akceptujú operených nájomníkov bez problémov a ich sledovaním si spestrujú všedné dni. Týchto pozitívnych akceptácií našťastie pribúda. Známe sú aj opačné prípady, kedy ľudia v nevedomosti pristúpili k nezákonnej likvidácii sokolov. Z balkónov vypadávajú mláďatá sokolov iba zriedkavo, znáška sa najčastejšie objaví v kvetináči. Rizikové sú okenné parapety. Niekoľkotýždňové mláďatá z nich vypadávajú na zem, pričom sa zrania. Za

Typické balkónové hniezdo sokola myšiara, sídlisko Sihoť, 2017

Kavka tmavá hniezdi v meste aj v dierach v zateplenej fasáde

Ďateľ veľký si často buduje svoje nocoviská aj vo fasáde, hniezdi tu len zriedkavo

účelom presídlenia takýchto rizikových hniezd sme v spolupráci so Správou CHKO Biele Karpaty umiestnili v meste niekoľko náhradných bezpečných búdok.

Jednou zo zvláštností, ktorá preorientovanie sokola myšiara na mestské prostredie sprevádza, je aj zmena potravných preferencií. Na mestských hniezdach nachádzame prekvapivo pomerne veľké množstvo zvyškov vtákov, najmä dážďovníkov a belorítok. Podľa našich pozorovaní dokážu jedince týchto vtákov uloviť behákom číhajúc pri hniezde (v prípade dážďovníka) alebo vyťahovaním mláďat priamo z hniezda (v prípade belorítky).

Ďalší druh, ktorého početnosť sa v mestách zväčšuje, je holub hrivnák (*Columba palumbus*). Spočiatku sme evidovali hniezdenie prevažne na stromovej mestskej vegetácii. Stále častejšie hniezda umiestňuje aj priamo na budovách a dokonca aj na balkónoch. To predstavuje určité riziko, postoj obyvateľstva k prítomnosti holubov je povestne nepriateľský a nie každý dokáže rozlišovať mestské holuby od zákonom chránených hrivnákov.

Populácia kavky tmavej (*Coloeus monedula*) bola v nedávnej minulosti na území veľmi oslabená, hniezdila prakticky už len na Trenčianskom hrade, na osvetlení futbalového štadióna

a v prasklinách cestného mosta. V posledných rokoch sa začala zmáhať, do veľkej miery tomu pomohla inštalácia vtáčích búdok určených špeciálne pre tento druh (BENKO in verb.). Na vybraných lokalitách to kavke veľmi pomohlo a začala obsadzovať aj miesta, kde predtým nikdy nehniezdila. Dnes hniezdi dokonca aj na sídlisku Juh, kde využíva diery v zateplenej fasáde bytových domov, ktoré predtým vytvoril ďateľ. Aj napriek tomu, že takéto diery nie sú u majiteľov bytov veľmi vítané a dokonca sa upchávajú (ako potenciálny tepelný most), predstavujú v mestách alternatívu hniezdných dutín. V takýchto dierach sme našli hniezdiť nielen vrabce, sýkorky, ale dokonca aj dážďovníka (ORSÁG in verb.). Ďateľ, ktorý dieru vytvorí, v nej hniezdi iba zriedkavo, bežne ju využíva na nocovanie.

Za zmienku stojí určite aj nárast veľkosti mestskej populácie straky obyčajnej (*Pica pica*), ktorý evidujeme aj v Trenčíne. Na konci hniezdnej sezóny sa tu dokonca stretávame s rodinnými zoskupeniami až krdlami strák v počtoch 10 až 15 ex. Spolu s voľne žijúcimi domácimi mačkami sa stávajú významným predátorom vtáčích hniezd. Obávame sa, že i toto bude jedným z dôležitých faktorov, prečo sa mnohým druhom spevavcov v meste nedarí. Stále častejšie nálezy predovaných hniezd túto

hypotézu do veľkej miery podporujú, otázný je skôr pomer vplyvu jednotlivých predátorov.

Medzi zásadné vplyvy na negatívne trendy početnosti vtákov hniezdiacich v záujmovom území možno zaradiť aj ochranu prírody, ktorá by mala tieto zmeny korigovať. Musíme, žiaľ, konštatovať, že na území Trenčína sa územná ochrana prírody značne zanedbávala a nebola ani pre jedno vedenie mesta v priebehu jeho poslednej histórie prioritou. To bude aj jedným z pádných dôvodov, prečo niektoré vtáčie druhy z územia rýchlo miznú. Na záujmové územie zasahuje prakticky len jediné územie európskeho významu, a to ÚEV Váh pri Zamarovciach. Jedna z ekologicky najcennejších miestnych lokalít, Trenčiansky luh, nebola nikdy vyhlásená za chránené územie, a to aj napriek návrhu ešte z 80. rokov. Ochrana prírody na území lesoparku Brezina ani nie je prioritou, nakoľko sa tu cielene uprednostňuje jeho rekreačná funkcia. Lokalitou, ktorá by si rovnako zaslúžila územnú ochranu, sú aj Trenčianske kaskády.

V oblasti druhovej ochrany možno, naopak, vyzdvihnúť úprimnú snahu miestne príslušnej štátnej ochrany prírody, teda Správy CHKO Biele Karpaty, ktorej pracovníci zabezpečujú formou pohotovosti záchranu jedincov chránených živočíchov vrátane vtákov. Význam-

Záchrana labute s háčikom, pracovníci správy CHKO Biele Karpaty, 2019

ný pokrok zaznamenal aj prístup k stavebnej činnosti v mestách, ktorá ohrozovala vybrané druhy živočíchov. Najmä pri zateplovaní bytových domov sa od stavebníkov žiada posúdenie ornitológom a náhrada za zničené biotopy v podobe kompenzačných opatrení. Tie predstavujú búdky pre netopiere, dážďovníky a čoraz častejšie aj umelé hniezda pre belorítky. Asistencia ornitológa sa žiada aj pri výruboch drevín v zastavanom území. Sú to pozitívne príklady postupného implementovania environmentálnej legislatívy do rozhodovania úradov a ochranárskej praxe.

Významná lokalita Trenčianske kaskády

6 Krajinnoekologická perspektíva

Ak porovnáme minulosť a súčasnosť, možnosti rozvoja mesta Trenčín a jeho krajinnoekologický ráz kedysi určovala predovšetkým „divočiaca“ rieka Váh, ktorej koryto menilo často svoj tvar. Od toho sa odvodzuje aj pôvod jej názvu z germánskeho Waag, čo znamená v preklade blúdívý alebo rýchly tok (NEŠPOROVÁ, 1993). Dnes sa už na trenčianskom úseku Váhu životodarných povodní nedočkáme. Rozvoj mesta v dnešnej modernej dobe určuje predovšetkým „divočiaci“ stavebný boom, význam rieky pre človeka ustúpil do úzadia. Konzum a pohodlie si žiadajú zástavbu ďalších a ďalších plôch. Nachádzame sa v období, kedy sa mestá rýchlo rozvíjajú, vertikálne aj horizontálne. Je však dôležité – a práve v prípade Trenčína sa to zanedbáva – pomerne rýchlo prevziať a osvojiť si moderné koncepty udržateľného rozvoja. Mestá, a v nich žijúce vtáctvo, budú totižto čoraz intenzívnejšie čeliť výzvam, akými sú zmena klímy a vysychanie krajiny. Mestá potrebujú viac zelene, zelené nárazníkové zóny, vodné plochy, zelené plochy pre rekreáciu, musia byť nielen „smart“, ale aj „eko“, environmentálne udržateľné, umožňujúce

spolužitie prírody a ľudí. Zmeny sú nevyhnutné v každodennom prístupe, v manažmente mestského ekosystému. Inak sa musí kosiť, inak sa musí riadiť doprava, inak sa musí stavať.

V tejto kapitole navrhujeme niekoľko rámcových odporúčaní, ktorých aplikovaním predídeme nielen úbytku ďalšieho množstva vtáčích druhov, ale aj stupňujúcej sa krajinnokoekologickej degradácii.

1) Akceptácia mesta ako ekosystému: Treba hneď v úvode pochopiť, že ochrana prírody nie je proti rozvoju mesta, rozvoj však musí nevyhnutne zohľadňovať jej prítomnosť a potenciál. Príroda nie je v meste prekážkou, ale naopak príležitosťou. A súčasťou prírody v meste a na jej periférii je aj vtáctvo. Údaje o ňom nám pomáhajú pochopiť, čo sa s mestom a jeho zelenými časťami deje a akými smermi jeho rozvoj orientovať. Treba tiež akceptovať, že vtáky do miest patria, žijú tu a niektoré druhy sem budú prenikať stále častejšie a početnejšie. Je nevyhnutné tento poznatok využiť, statožniť sa s ním, pripraviť sa naň a nie proti nemu bojovať. Keďže aj pre vtáky je mesto ekosystémom, musíme ho tak vnímať aj my. Mestský ekosystém sa riadi absolútne tými istými zákonitostami a princípmi, ako ktorýkoľvek iný ekosystém.

2) Tvorba siete zelených oáz: Plachým vtáčím druhom a tým, ktoré majú špecifické nároky na prostredie je potrebné vytvárať a udržiavať zelené plochy, ale aj líniové prvky, ktoré ich budú spájať, a ktoré využijú pri migrácii medzi sezónami. Čím väčšia je izolácia zelenej plochy, tým to má horší dopad na jej ekologickú stabilitu, a to aj napriek pomerne vysokým hustotám hniezdneho spoločenstva, ktoré na takýchto miestach vtáky dosahujú (tzv. ostrovný efekt). Rozvrat takéhoto vtáčieho spoločenstva potom nastane často vplyvom veľmi malého okruhu vplyvov (sucho, mačky, koncerty, výrubu atď.). Sieť zelených oáz je ekvivalentom územného systému eko-

logickej stability, známeho ako ÚSES, ale v malom a priamo v meste, zahŕňa mikro-biocentrá a mikro-biokoridory. Táto sieť musí byť začlenená priamo do mestskej architektúry. Samotná zelená oáza nemôže byť len náhodnou zmesou niekoľkých ihličnanov a anglického trávnik. Dôležitá je aj jej štruktúra. Nevyhnutné prvky sú bobuloviny, ovocné stromy, jazierko s vodou, živý „plot“, lúčne zmesi tráv a bylín s nevykosenými ostrovmi. Na stromy tiež odporúčame inštalovať malé aj veľké vtáčie búdky, môžu tu byť krmidlá, lavičky, ale aj hmyzie domčeky či včelíny. Nevylučujú sa s parkovou architektúrou ani turizmom. Líniové prvky zelene môžu tvoriť súbežné pásy popri chodníkoch, pri izolovaných cestných komunikáciách to nie je vhodné z dôvodu kolízií vtáctva s dopravou.

- 3) **Časová výluka aktivít:** Plánovanie aktivít s ohľadom na potreby vtáčích druhov je v mestskom prostredí prakticky tým najdôležitejším (ak nie v praxi aj jediným) ochranným opatrením. Súčasná legislatíva vymedzuje pojmy ako reprodukčné či hniezdne obdobie a do istej miery sa stožňuje s vegetačným obdobím, kedy sú napríklad obmedzené výruby. To, žiaľ, nestačí. Údržba zelene sa vykonáva aj počas hniezdenia, doplácajú na to mnohé vtáčie druhy hniezdiace na stromoch a v krov-

nách. „Vykosené“ sú často aj mláďatá, ktoré vyskakujú z hniezd vo veku, kedy ešte nedokážu lietať a rodičia ich naďalej krmia na zemi mimo hniezda. Patria sem najmä drozdy a žltouchvost. Odborné posúdenie ornitológom a dohľadávanie hniezd na drevinách a krovinách by sa malo uskutočňovať aj v prípade ich údržby a ošetrovania v hniezdnej sezóne. Aj výberková či kalamitná ťažba drevín v lesných porastoch mimo zástavby by sa mala v hniezdnej sezóne vykonávať v spolupráci s ornitológmi, v ideálnom prípade presunúť na august. To je aj prípad lesoparku Brezina, kde hromadne odumierajú jasene a vplyvom zmeny klímy sa šíria rôzne drevokazné ochorenia. Dôležité je aj načasovanie kosenia trávnikov, celoplošné kosenie orientovať až do mesiaca august. Pokiaľ možno, nechávať ostrovy nepokosenej trávy. Pri hromadných podujatiach a festivaloch v prírodných plochách presunúť termíny vždy do obdobia po skončení hniezdnej sezóny, najskôr na mesiac august, kedy už väčšina druhov vyhniezdila.

- 4) **Bezpečná architektúra:** Jedným z najnebezpečnejších prvkov súčasnej architektúry sú priehľadné sklá a zrkadliace sa okná. Smrteľné nárazy do týchto sklenených „pascí“ patria medzi najčastejšie príčiny úhynu vtáctva. Je na to potrebné myslieť už v štá-

diu projektovania budov a komunikácií. Uprednostňovať riešenia bez sklenenej architektúry. Ak sa tomu nedá vyhnúť, použiť aspoň účinné antikolízne nálepky s dostatočne malými rozstupmi. Nestačia ojedinelé nálepky dravcov, ktoré sa mylne interpretujú ako „vtáko-odpudivé“. Dôležitejšie je pokrytie celej sklenenej plochy a nie výber „odpuďzujúcich“ prvkov. Ak sú nálepky dravcov vierohodné, niektoré vtáčie druhy môžu na ne, naopak, útočiť v snahe vyhnáť potenciálneho predátora. Stačia rôzne tvary, kolieska, dizajnovo prijateľné prvky, možnosti sú prakticky neobmedzené. Základné je takto pokryť aj už existujúce sklenené bariéry a zrkadliace sa okná. Dodnes sú takto neošetrené aj viaceré trenčianske sklenené autobusové zastávky či odkladacie cyklo-prístrešky.

- 5) **Zelené nárazníkové zóny:** V mnohých moderných mestách sú takýmito zónami rôzne väčšie parky či lesoparky. Nemajú význam len pre vtáctvo, ale predstavujú aj dôležitý ekostabilizačný prvok, ktorý schladzuje prehriate mestské plochy a zachytáva prašnosť a hluk. V prípade Trenčína majú takýto potenciál lesopark Brezina

a samotná rieka Váh s brehovými porastami. V druhom prípade je však nutné zdôrazniť zachovanie brehových porastov, nakoľko to nie je úplnou samozrejmosťou a negarantuje to ani územný plán mesta. Akékoľvek zásahy do týchto brehových porastov (ako sa to už stalo napr. pri Slnčnej riviére) predstavujú zásadný odklon od tohto konceptu. Dôležité je zachovanie prírodného rázu brehových porastov bez zbytočných bizarných architektonických zásahov (napr. „betónovanie“ brehov Váhu pri Trenčíne). Docieľiť „zaručenú“ ochranu takýchto zelených prvkov je pri súčasnej úrovni rozvoja mesta náročné a bez legislatívneho zázemia priam nemožné. Vieme,

že územný plán nie je pre vedenie mesta nemenný či záväzný dokument, aj napriek tomu, že by to tak malo byť. Správcovi vodného toku stačí, aby brehové porasty považoval za prekážku v odtoku. Zákon mu umožňuje svoj zámer odstraňovať drevinu iba oznámiť na príslušných úradoch. Záväzný nie je ani územný systém ekologickej stability, v ktorom sa časť brehových porastov nachádza. Zo dňa na deň sa tak môžeme stať svedkami ich zániku. Z uvedeného dôvodu by bolo vhodné zväziť územnú ochranu s vyšším stupňom aspoň pre lokalitu Trenčiansky luh, ktorá je ekologicky tou najcennejšou v celom regióne a zahŕňa dlhú a veľmi účinnú zelenú nárazníkovú zónu. V prípade lesoparku, ako zelenej nárazníkovej zóny, je situácia ešte zložitejšia. Tu je jedinou šancou na jeho ochranu samotný verejný záujem a jeho prioritná rekreačná funkcia, ktorú garantuje aj „nemenný“ územný plán. Zmysel by malo tiež rozšíriť ochranné lesy lesoparku aspoň na 35 % jeho rozlohy. Môže ísť o niekoľko menších plôch (ostrovov) s environmentálno-edukačnou funkciou. Slúžili by ako ukážka interiéru a štruktúry bezzásahovej zóny v dubovo-hrabovom lese. Aspoň pri jednej takejto ploche odporúčame zriadiť terénnu eko-učebňu. Ďalšiu rozsiahlejšiu zelenú nárazníkovú zónu je potrebné vytvoriť na južnej strane mesta, kde nielen-

že chyba, ale posledné zvyšky vegetácie tu ohrozuje rýchla zástavba s perspektívou prepojenia Trenčianskej Turnej a Trenčína. Ideálnym priestorom pre výsadbu drevín a vytvorenie jazierok sú polia pri Belanskom potoku.

- 6) *Ochrana procesov:* Ide o najnáročnejšiu oblasť, často problematickú aj v prísne chránených územiach. Vždy sa predpokladalo, že v praxi nie je možné chrániť procesy, ktoré udržiavajú ekosystémy v priaznivom stave. Často sú totižto v rozpore s priemyselnými zámermi, hospodárskymi cieľmi, či dokonca s bezpečnosťou obyvateľstva. Nepriaznivé globálne trendy nám ukazujú, že je to stále väčšia nevyhnutnosť, a že túto starú dogmu nadradenosti priemyslu nad prírodou musíme prekonať. Udržiateľnosť rozvoja musí predpokladať zosúladenie prírodných a rozvojových procesov, bez konsenzu nebude možné dosahovať vyššiu ekologickú stabilitu v našom životnom prostredí a využívať z nej plynúce ekosystémové služby. Inak povedané, môžeme mať zeleň, lesy, rieky, ale obmedzovaním prírodných procesov bude biodiverzita na ich území len degradovať. Na území Trenčína sú týmito prírodnými procesmi predovšetkým riečna aktivita, biodegradácia a sukcesia. V prvom prípade sa proces vzťahuje predovšetkým k ovplyvňovaniu povodia rieky Váh (kolísanie hladiny a povodňová voda zásobujú Trenčiansky luh živinami, tie potrebujú drevinu mäkkého lužného lesa, naň je naviazané ohromné množstvo živočíchov). V druhom prípade ide najmä o rozklad drevnej hmoty (napr. na území lesoparku môžeme ponechať plochy na samovývoj, staré spráchnivené a popadané stromy vždy pritiahnú množstvo fauny) a v treťom prípade ide o prirodzenú obnovu lesných porastov zarastaním voľných poľnohospodárskych plôch (ideálne napr. pri Belanskom potoku, kde

môžeme rozšíriť tvrdý lužný les, ktorý má väčšiu biodiverzitu ako okolité prostredie).

- 7) *Špeciálne formy obhospodarovania:* Okrem ochrany prírodných procesov a ponechania prostredia na určitú mieru vlastnej sebaregulácie, je dôležité začleniť do územia aj ľudské činnosti, ktoré sú prírode prospešné. Patria sem napríklad osvedčené formy obhospodarovania krajiny smerujúce k regulácii nežiadúcej vegetačnej sukcesie (napr. aby nezarastali lúky). Nie je ju možné aplikovať celoplošne. Typickým príkladom takéhoto obhospodarovania krajiny je pastva. Prispieva k zvyšovaniu biodiverzity na území. V Trenčíne nachádzame viaceré plochy, kde by sa pastva dala realizovať aj dnes. Typickým príkladom je povodie Váhu pri Opatovej, kde sa ešte v nedávnej minulosti pásol hovädzí dobytok.

- 8) *Prírodný turizmus:* Mnohé prírodné plochy na území trpia zvýšenou návštevnosťou a tlakom na biodiverzitu v dôsledku uprednostňovania nešetrných foriem rekreácie (motokros, venčenie psov, opekanie, rybolov a pod.). Na vhodných miestach je ich potrebné nahradiť „soft“ alternatívou,

eko-turizmom či poznávacím turizmom. Neoddeliteľnou súčasťou infraštruktúry takéhoto turizmu je aj sieť informačných tabulí a náučných chodníkov, ktorých máme na území stále nedostatok, prípadne sú obsahovo nevhodné (napr. náučné tabule v lesoparku sú už neaktuálne).

Uplatňovaním týchto odporúčaní možno očakávať udržanie biodiverzity na území v priaznivom stave, vrátane vtácej fauny, a zvýšenie potenciálu pre ekosystémové služby.

Zhrnutie a záver

Na území mesta Trenčín evidujeme pre obdobie rokov 1996 až 2019 spolu 208 vtáčích druhov. V rokoch 2009 až 2019 tu bolo zistených 187 druhov, v porovnaní s minulosťou (1996-2009) sa tu už viackrát nevyskytlo 21 vtáčích druhov!

Mnohé z nich sú veľmi vzácne, ale vymizli aj druhy, ktoré sú v okolí pomerne početné. Značí to zásadné zhoršenie podmienok pre vtáky na území Trenčína. Z 96 hniezdičov malo v posledných 11 rokoch až 26 klesajúci trend početnosti. V mnohých prípadoch je zistený ústup druhov v súlade s negatívnymi globálnymi trendmi. Ide o nepriaznivé zmeny sprevádzané vysokou mierou chemizácie, poľnohospodárskou intenzifikáciou, intenzívnym hospodárením v lesoch, lovom, či dokonca zmenou klimatických pomerov. Napríklad pribúdanie suchých mesiacov a úbytok hmyzu sa stávajú jednými z najväznejších ochranných výziev tohto storočia. Zmeny v početnosti vtáctva naprieč každým ekosystémom signalizujú, že sa spoločnosť musí vážne zaoberať perspektívou jej ďalšieho vývoja. Sú potrebné mnohé opatrenia a prísnejšia ochrana prírody. Konať musíme nielen v chránených územiach mimo zastavaného územia, ale aj v samotných mestách. V nich je vtáctvo, zdá sa, najzraniteľnejšie. Aj výsledky monitoringu na území Trenčína nám ukazujú, že práve lokálne trendy môžu mať podstatne rýchlejší a fatálnejší priebeh, ako tie v regiónoch či štáte. Lokálny ústup druhov a zmeny v ich početnosti tu súvisia najmä s rýchlym či nevhodným rozvojom mesta (a následným tlakom obyvateľstva na zdroje a priestor a nepriaznivou zmenou jeho krajinné štruktúry).

Bolo by nesmierne prospešné, keby sa takéto výskumy zohľadňovali aj pri koncipovaní územnoplánovacej dokumentácie. Územné plánovanie s ohľadom na krajnoekologické súvislosti a ochranu prírody, podložené ornitologickými dátami, môže oveľa presnejšie identifikovať smery, akými sa má rozvoj miest uberať, či už v priestorovej alebo hospodárskej rovine. Vtáky sú totižto jedným z najpresnejších bioindikátorov, ktoré tieto rozvojové smery determinujú. A brať ohľad na takéto poznatky, zdôrazňujúce význam prírody pre človeka a jej potenciálu pretaveného do ekosystémových služieb, je, podľa nášho názoru, zásadným predpokladom trvalo udržateľného rozvoja všetkých miest, vrátane Trenčína.

Resume

For the period from 1996 to 2019, we registered here 208 bird species in the Trenčín city. Between 2009 and 2019, 187 species were found here, compared to the past (1996-2009), 21 bird species is missing!

Many of them are very rare, but species that are common to the area have also disappeared. This indicates a significant deterioration in the conditions for birds in this area. Of the 96 breeders, 26 have had a decreasing trend in numbers over the past 11 years. In many cases, the decline has been in line with negative global trends. These are adverse changes which result from a high degree of chemicalisation, agricultural intensification, intensive forest management, hunting or even climate change. For example, the increase in dry months and the loss of insects are becoming one of the most serious environmental challenges of this century. Changes in the bird population across each ecosystem indicate that our society must be serious about its future prospects. Many measures and stricter nature protection are needed. However, these should only be limited to protected areas outside of populated regions, but also in the cities themselves where the bird population seems to be at its most vulnerable. Research focussed on Trenčín city has shown that local trends can be much faster and more fatal than those in regions or the state. Local species retreat and changes in their abundance are mainly related to the rapid development of the city (and the consequent population pressure on resources and space) and the change in its landscape structure, more than anything else.

It would be extremely beneficial if such studies were also taken into account when drawing up land-use planning documentation. Spatial planning with regard to the ecological and environmental context and nature conservation, supported by ornithological research, can much more precisely identify the directions in which urban development is to take, whether spatially or economically. Birds are one of the most accurate bioindicators that determine these development directions. Taking into account such knowledge, emphasizing the importance of nature for man and its potential integration into ecosystem services, is in our opinion, an essential prerequisite for the sustainable development of all cities.

ZOZNAM CITOVANÝCH PRAMEŇOV

- BENKO, Š., 2000. Avifauna Dubnického štrkoviska. Chránené územia Slovenska, č. 46, s. 18-19.
- BENKO, Š., CHUDÝ, A. 2011. *Chránené vtáčie územie Dubnické štrkovisko*. Bratislava: Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko.
- DÁVID, 2004: Vážska vodná cesta. Brno: VUT v Brně. Fakulta stavební. Konference doktorandského štúdia, roč. 6.
- DEVÁN, P. 1998: Vyhodnotenie ramennej sústavy na strednom toku Váhu a návrhy na jej účinnú ochranu a revitalizáciu. Správa Karpatského ochrannárskeho združenia altruistov. Trenčín.
- DEVÁN, P., MÁJSKY, J., 1985: *Ochrana prírody v okrese Trenčín*. Bratislava: Vydavateľstvo Obzor.
- FERIANEC, O., 1977: *Vtáky Slovenska 1*. Bratislava: Veda.
- FERIANEC, O., 1979: *Vtáky Slovenska 2*. Bratislava: Veda.
- FILÍPEK, M., 2006. Zajímavé ornitologické pozorovania v severnej časti CHKO Biele Karpaty a na strednom Považí (Z Slovenska). *Tichodroma*, č. 18, s. 135-136.
- GILL, F., WRIGHT, M., 2006. *Birds of the World: Recommended English Names*. Princeton NJ: Princeton University Press.
- HALADA, Ľ., a kol. 1998: *Miestny územný systém ekologickej stability*. Mesto Trenčín. Nitra: Regioplán.
- HUDEEC, K., ŠTASTNÝ, K. a kol. 2005. *Ptáci 2/II*. Praha: Academia.
- CHUDÝ, A., 2009: Hniezdenie rybdra riečného (*Sterna hirundo*) na Slovensku, faktory ovplyvňujúce početnosť, hniezdnu úspešnosť a návrhy manažmentu. Diplomová práca, Bratislava: PríF UK.
- JAMBOR, J., 2004: 50 rokov prevádzky II. Vážskej kaskády. *Vodohospodársky spravodajca*, č. 2-3, s. 25.
- JAMBOR, R., 1999: Trenčianske kaskády a ich význam z ornitologického hľadiska. *Chránené územia Slovenska*, č. 41, s. 17-19.
- JAMBOR, R., 2000: *Ornitofauna štrkovísk*. Stredoškolská odborná činnosť, Gymnázium Ludovita Štúra v Trenčíne, Trenčín.
- JAMBOR, R., 2002: Avifauna štrkoviska „Trenčianske kaskády“ (západné Slovensko). *Tichodroma*, č. 15, s. 34-43.
- JAMBOR, R., 2003: Vtáky trenčianskeho úseku Váhu. *Chránené územia Slovenska*, č. 57, s. 28-31.
- JAMBOR, R., 2005: Vtáky navrhovaného CHVÚ Dubnické štrkovisko. s. 29 – 31. In: SIROTIK, M. (edit): *Zborník študentskej vedeckej konferencie*, PríF UK v Bratislave, Environ.sekcia.
- JAMBOR, R., 2006: Avifauna Trenčianskeho luhu a priľahlého úseku rieky Váh – súčasný stav poznatkov. s. 28-29. In KROPIL, R., (edit): *Aplikovaná ornitológia 2005 a 2006. Zborník abstraktov zo 17. a 18. stredoslovenskej ornitologickej konferencie*. Zvolen.
- JAMBOR, R., 2008a: Váha pôsobenia antropických faktorov na riečny ekosystém s využitím vtáctva ako indikátora. Diplomová práca, PríF UK v Bratislave.
- JAMBOR, R., 2008b: Ornitocenózy antropicky ovplyvňovaného riečného ekosystému. s. 20. In STLOUKAL, E., KAUFMAN, J. (Eds): *Kongres slovenských zoológov a konferencia 14. feriancove dni – zborník abstraktov*. Faunima, Bratislava.
- JAMBOR, R., 2009a: Bird communities of a river ecosystem influenced by human. *Folia faunistica Slovaca*, vol. 14, no. 8, p. 47-58.
- JAMBOR, R., 2009b: Využitie poznatkov o vtáctve pri posudzovaní vplyvu výstavby cestnej komunikácie na životné prostredie. s. 17-18. In KROPIL, R., LEŠO, P. (eds): *Zborník abstraktov Aplikovaná ornitológia 2009*. Zvolen.
- JAMBOR, R., 2010: Hodnotenie potenciálneho dopadu výstavby cestnej komunikácie na vtáčie spoločenstvá lesoparku Brezina. s. 1387-1392. *Zborník študentskej vedeckej konferencie*, PríF UK v Bratislave, Environ.sekcia.
- JAMBOR, R., 2011a: Druhové bohatstvo avifauny Trenčína a širšieho okolia v rokoch 1996 až 2010. s. 320-325. In GALAMBOŠ, M., DŽUGASOVÁ, V. (Eds): *Zborník študentskej vedeckej konferencie*, sekcia Biológia, PríF UK v Bratislave.
- JAMBOR, R., 2011b: Vtáčie spoločenstvá lesoparku Brezina (Trenčín). *Folia faunistica Slovaca*, roč. 16, č. 3, s. 127-138.
- JAMBOR, R., CHUDÝ, A., CHUDÝ, S., 2009: Zimovanie vodného vtáctva na rieke Váh pri Trenčíne v rokoch 2001 až 2009. s. 24. *Zborník abstraktov z konferencie 15. Feriancove dni 2009*, 26.11.2009. Faunima, Bratislava.
- JAMBOR, R., NUHLÍČKOVÁ, S., 2006: Historický vývoj avifauny rieky Váh a jej povodia na území Trenčína. s. 224-226. *Zborník študentskej vedeckej konferencie*, PríF UK v Bratislave, Environ.sekcia.
- JAMBOR, R., NUHLÍČKOVÁ, S., 2008: Zimovanie vodného vtáctva na dvoch vybraných úsekoch rieky Váh. s. 199-201. *Zborník študentskej vedeckej konferencie*, PríF UK v Bratislave, Environ.sekcia.
- JANDA, J., ŘEPA, P., 1986: *Metody kvantitatívneho výzkumu v ornitologii*. Praha: SZN.
- KOŠČÁL, M., 2004: Problematika vývaru hate Trenčianske Biskupice a vývoj pozdĺžneho sklonu koryta Váhu. *Vodohospodársky spravodajca*, č. 4-5, s. 13-15.
- KOVALÍK, P. a kol. 2010. *Slovenské mená vtákov Sveta*. Bratislava: SOS/BirdLife Slovensko.
- LIPTÁK, L., 1993: Dejiny Trenčína v rokoch 1849 – 1918. s. 129-192. In ŠÍŠMIŠ, M., (Ed.): *Trenčín. Vlastivedná monografia 1*. Bratislava: Vydavateľstvo Alfa.
- MARSINA, R. 1993: Najstaršie dejiny Trenčína. S. 47-73. In ŠÍŠMIŠ, M., (Ed.): *Trenčín. Vlastivedná monografia 1*. Bratislava: Vydavateľstvo Alfa.
- MELIŠKOVÁ, M., FILÍPEK, M., ORSZÁGHOVÁ, Z. 2006: Ornitofauna PR Vršatecké Bradlá. s. 172. In BRYJA, J., ZUKAL, J. *ZOOLOGICKÉ DNY Brno 2006. Sborník abstraktů z konferencie 9-10. února 2006*.
- MELIŠKOVÁ, M., ORSZÁGHOVÁ, Z. 2007: Vtácie spoločenstvá Vršatských bradiel. *Crex*, č. 27, s. 116-130.
- NEŠPOROVÁ, T., 1993: Najstaršie osídlenie Trenčína. s. 33-46. In ŠÍŠMIŠ, M., (Ed.): *Trenčín. Vlastivedná monografia 1*. Bratislava: Vydavateľstvo Alfa.
- NUHLÍČKOVÁ, S., 2010: Ornitocenózy vybraného úseku inundačného úseku rieky Váh. *Tichodroma*, č. 22, s. 85-95.
- REGULA, E., 2003: Sucho, sucho... Slovenská energetika. *Spravodajca Slovenských elektrární*, č. 9, s. 5.
- ŠTASTNÝ, K., HUDEC, K. a kol. 2005. *Ptáci 2/I*. Praha: Academia.
- ŠTASTNÝ, K., HUDEC, K. a kol. 2011a. *Ptáci 3/I*. Praha: Academia.
- ŠTASTNÝ, K., HUDEC, K. a kol. 2011b. *Ptáci 3/II*. Praha: Academia.
- ŠTASTNÝ, K., HUDEC, K. a kol. 2016. *Ptáci 1*. Praha: Academia.
- VARGA, J., 1962a: Priehrady na Váhu a ich význam pre hniezdenie a migráciu vtáctva. *Vlastivedný obzor*, s. 79-80.
- VARGA, J., 1962b: Príspevok k poznaniu rozšírenia a ochrany stavovcov Trenčianskeho okresu. *Zborník prác ochrany prírody v Západoslovenskom kraji*. Bratislava: KŠSaPaOP, s. 67-83.
- VARGA, J., 1966: Zánik Melčickej bariny a osudy jej avifauny. *Vlastivedný obzor*, s. 9-10.
- VARGA, J., 1968: Výskyt niektorých vzácnejších druhov vtákov v Trenčianskom okrese 2. *Ochrana fauny*, č. 1-2, s. 35-37.
- VARGA, J. 1969a. Poznámky k antropickým vplyvom na rozširovanie skalných ornitocenóz v okrese Trenčín. *Vlastivedný zborník múzea a hradu*. Bratislava: Vydavateľstvo Slavin, s. 117-118.
- VARGA, J. 1969b. Niekoľko zaujímavých údajov o výskyte vzácnejších druhov vtákov v Trenčíne a jeho okolí. *Vlastivedný zborník múzea a hradu*. Bratislava: Vydavateľstvo Slavin, s. 119-120.
- VARGA, J., 1971a: Vtáctvo intravilánu a zmeny v jeho zložení vplyvom rozvoja výstavby Trenčianskeho okresu. *Vlastivedný zborník Trenčianskeho múzea*. Bratislava: Vydavateľstvo Slavin, s. 36-49.
- VARGA, J., 1971b: Niekoľko zaujímavých údajov o výskyte vzácnejších druhov vtákov v Trenčíne a jeho okolí. *Vlastivedný zborník Trenčianskeho múzea*. Bratislava: Vydavateľstvo Slavin, s. 119-120.
- VARGA, J., 1984: Navrhované chránené územie Trenčiansky luh. *Pamiatky a príroda*, Bratislava, č. 5, s. 18-20.
- VÍTAZ, V., KOSTKAN, V. 1992. Vtáky. s. 207-215. In KUČA P., MÁJSKY J., KOPEČEK F. a JONGEPIEROVÁ I. (Eds): *Biele/Bílé Karpaty*. Vydavateľstvo Ekológia, Bratislava.

Príloha 1: Početnosť vtáctva zisteného na výskumných plochách počas hniezdneho obdobia

Vysvetlivky: **VÁH** – plocha Trenčiansky luh a priľahlý Váh (riečny ekosystém), **BRZ** – plocha lesopark Brezina (lesný ekosystém), **JUH** – plocha sídlisko Juh a Partizánska (mestský ekosystém), **NZ** – nehniezdna zložka (priemerný počet jedincov), **A** – abundancia (priemerný počet párov/teritórií), **D** – priemerná hniezdna denzita na 10 ha za roky 2009 až 2019, hrubým písmom hniezdiče

Slovenský názov	VÁH			BRZ			JUH		
	NZ	A	D	NZ	A	D	NZ	A	D
Potápka malá	1,63								
Potápka chochlatá	1,25								
Kormorán veľký	8,83								
Bučiachik močiarny	1	1,25	1,76						
Chavkoš nočný	1,17								
Beluša veľká	1,5								
Volavka popolavá	1,56			1			1		
Bocian čierny	1								
Labuť veľká	1,9	1	1,41	6			1		
Kačica chrapka	4,5								
Kačica divá	11,3	1,4	1,97						
Chochlačka vrkočatá	3,15								
Kaňa močiarna	1						1		
Jastrab veľký	1								
Jastrab krahulec	1						1		
Myšiak hôrny				1			1,25		
Sokol myšiar	1	1	1,41				1		
Sokol lastovičiar	2								
Bažant obyčajný	1,08	1	1,41	1					
Chriaštel vodný	1	1	1,41						
Sliepočka vodná	1,17	1	1,41						
Lyska čierna	1,63	1,33	1,88						
Kulík riečny	1	1	1,41						
Kalužiačik malý	1,84								
Čajka smeživá	9,27								
Čajka žltónohá	3,41								
Rybár riečny	3,44								
Holub hrivnák	1,74	3,1	4,37	1,71	2,45	2,06	1,75	1,67	0,71
Hrdlička záhradná	2,12	4,09	5,77				2,4	4,18	1,77
Hrdlička poľná	1			1,45	1	0,84	1		
Kukučka obyčajná	1,2	1,25	1,76	1			1		
Sova obyčajná				1	1	0,84			
Myšiarka ušatá	2						1		
Dážďovník obyčajný	6,47			1,86			15,7	8,91	3,77
Rybárik riečny	1,19								
Krutohlav hnedý	1,07	1,9	2,68	1			1		
Žlna sivá	1			1					
Žlna zelená	1,37	1	1,41	1,19	1	0,84	1		
Tesár čierny				1,06	1	0,84	1		
Ďateľ veľký	1,36	1,91	2,69	1,25	7,09	5,96	2,12	2	0,85
Ďateľ hnedkavý	1								

Slovenský názov	VÁH			BRZ			JUH		
	NZ	A	D	NZ	A	D	NZ	A	D
Ďateľ prostredný				1					
Škovránok poľný				1,5					
Brehuľa hnedá	1,88								
Lastovička obyčajná	7,12			1,25			3		
Belorítka obyčajná	13,9			1,65			7,27	5,73	2,43
Trasochvost horský	1								
Trasochvost biely	1,63	1	1,41				1,5		
Oriešok obyčajný	1	1	1,41	1	2,09	1,76	1		
Vrchárka modrá	1	2,13	3				1	1	0,42
Červienka obyčajná	1	2,36	3,33	1,11	10,4	8,71	1	3,09	1,31
Slávik obyčajný	1	8,27	11,7	1					
Žltouchvost domový	1,23			1			1,5	6,34	2,81
Drozd čierny	5,66	10,45	14,74	4,58	9	7,56	8,99	12,73	5,4
Drozd čvíkotavý	5,7	9,45	13,33				1,58		
Drozd plavý	2,19	4,64	6,54	3,31	9,18	7,71	2,29	3,72	1,58
Svrčiak riečny		1	1,41						
Svrčiak slávikovitý	1	1	1,41						
Trsteniarik malý	1	1,43	2,01						
Trsteniarik obyčajný	1	1,13	1,59				1		
Trsteniarik bahenný	1	1,57	2,22						
Trsteniarik veľký	1	1	1,41						
Sedmohlások obyčajný	1,17	5,72	8,08	1			1	2	0,85
Penica popolavá	1,05	1	1,41				1	2	0,85
Penica obyčajná	1	1	1,41				1,25	1,25	0,53
Penica čiernohlavá	1,42	15,3	21,5	1,5	9	7,56	1,4	10,6	4,51
Kolibiarik sykavý	1			1,25	4,73	3,97	1		
Kolibiarik čipčavý	1,25	6,64	9,36	1,25	5	4,2	1,75	5,73	2,43
Kolibiarik spevavý	1	2	2,82	1	1	0,84	1	1,2	0,51
Králik zlatohlavý				1	1,2	1,01			
Králik ohnivohlavý				1					
Muchár sivý	1	3	4,23		1,9	2,35	1	1,2	0,51
Muchárik bielokrký				1	3,18	2,67			
Muchárik čiernohlavý	1								
Mlynárka dlhochvostá	1,28	1	1,41				1		
Sýkorka hôrna				1	3,72	3,13	1	1	0,42
Sýkorka chochlatá				1	2,91	2,44	1,13		
Sýkorka uhliarka					4,72	3,97	1,04		
Sýkorka belasá	1,06	3,27	4,61	2	4,36	3,67	1,25	4,09	1,73
Sýkorka veľká	1,74	6,45	9,1	2,1	9,91	8,32	2,47	9,91	4,2
Brhlík obyčajný	1,31	1,29	1,81	1	6,64	5,57	1,03	1	0,42
Kôrovník dlhoprstý				1,17	2,91	2,44			
Kôrovník krátkoprstý	1	1	1,41						
Kúdelníčka lužná	1	3,54	5						
Vlha obyčajná	1,75	4,73	6,67	1	1,75	1,47			
Sojka obyčajná	1,67	1,5	2,12	1,54	1,75	1,47	1,38	1	0,42
Straka obyčajná	1,65	1,17	1,65	1			1,91	1,57	0,66

Slovenský názov	VÁH			BRZ			JUH		
	NZ	A	D	NZ	A	D	NZ	A	D
Kavka tmavá	2,49						1,75		
Vrana popolavá	2,27	1	1,41	1			1,22	1	0,42
Vrana čierna	1	1	1,41						
Krkavec čierny				1			1,5		
Škorec obyčajný	13,1	7	9,87	1	1	0,84	1,86	1	0,42
Vrabec domový	2,3						5,06	16,8	6,86
Vrabec poľný	1,56	1	1,41	1	1	0,84			
Pinka obyčajná	1,91	7,91	11,2	1,63	13	10,9	1,58	2,91	1,23
Kanárik poľný	2,08	3,4	4,79				1,63	4,27	1,81
Zelienka obyčajná	1,31	3,09	4,36	1	1	0,84	2,02	4,91	2,08
Stehlík obyčajný	2,71	1,44	2,04	1,06	1	0,84	1,78	1,33	0,56
Stehlík konôpka	1,67						1,45	1,71	0,73
Krivosnos smrekový				3,39					
Glezg obyčajný	1,1	1,75	2,47	1,4	3,82	3,21	3,28	1,43	0,6
Strnádka obyčajná				1					
Strnádka trstinová	1	1,73	2,44						

Zelienka obyčajná

Príloha 2: Počet hniezdných párov zistených v rokoch 2009 až 2019 na ploche VÁH**Vysvetlivky:** R – rok

Slovenský názov	R2009	R2010	R2011	R2012	R2013	R2014	R2015	R2016	R2017	R2018	R2019
Bučiačik močiarny		1	1			2		1			
Labuť veľká		1	1	1	1	1		1	1		1
Kačica divá	1	2	1		1	1	1	3	1	1	2
Sokol myšiár					1						
Bažant obyčajný		1	1			1	1	1	1		1
Chriaštel vodný		1						1			
Sliepočka vodná		1				1	1	1			
Lyska čierna			1				2	1			
Kulík riečny	1										
Holub hrivnák		1	4	3	3	2	4	3	3	4	4
Hrdlička záhradná	5	4	5	4	4	5	3	4	4	3	4
Kukučka obyčajná			1		2	1	2	1	1	1	1
Krutohlav hnedý	2	3	1	2	3	1	2	2	1		2
Žlna zelená							1	1	1		
Ďateľ veľký	3	1	1	3	2	1	1	3	1	1	4
Trasochvost biely											1
Oriešok obyčajný		1									
Vrchárka modrá	3	1	2	3	4	2		1	1		
Červienka obyčajná	3	3	2	4	3	3	1	2	1	1	3
Slávik obyčajný	10	11	9	12	7	8	6	10	5	8	5
Drozd čierny	9	13	11	10	13	14	9	10	9	9	8
Drozd čvikoťavý	12	14	12	11	8	11	6	8	10	9	3
Drozd plavý	3	3	4	6	5	4	6	5	6	5	4
Svrčiak riečny	1	1									
Svrčiak slávikovitý					1	1		1		1	1
Trsteniarik malý				1	2	1		2	1	2	1
Trsteniarik obyčajný	1	1	1		1	1	1	1		2	
Trsteniarik bahenný				1	1	1		2	3	1	2
Trsteniarik veľký	1	1		1	1	1		1	1	1	1
Sedmohlások obyčajný	6	6	7	7	8	6	4	5	6	5	3
Penica popolavá				1	1	1					
Penica obyčajný			1	1		1		1	1	1	
Penica čiernohlavá	16	14	14	15	18	15	14	14	16	16	16
Kolibiarik čipčavý	7	6	7	8	9	6	7	6	5	7	5
Kolibiarik spevavý	2	1	1	2	2	3	4	2	1		2
Muchár sivý	6	5	3	4	1	2	3	3	2	2	2
Mlynárka dlhochvostá	1	1	1	1	1			1	1	1	1
Sýkorka belasá	2	2	4	3	4	3	2	4	5	4	3
Sýkorka veľká	5	7	6	5	6	6	7	7	9	8	5
Brhlík obyčajný			1	1	2			1	1	1	2
Kórovník krátkoprstý			1	1	1						
Kúdelníčka lužná	4	3	3	5	5	4	5	3	2	2	3

Slovenský názov	R2009	R2010	R2011	R2012	R2013	R2014	R2015	R2016	R2017	R2018	R2019
Vlha obyčajná	6	4	5	4	5	5	6	4	5	3	5
Sojka obyčajná						1					2
Straka obyčajná					2	1	1		1	1	1
Vrana popolavá							1	1		1	
Vrana čierna								1			
Škorec obyčajný	9	7	8	6	8	6	6	8	7	6	6
Vrabc poľný					1		1	1		1	
Pinka obyčajná	13	7	8	10	8	8	5	6	5	8	9
Kanárik poľný	7	5	5	2	1	3		3	2	5	1
Zelienka obyčajná	5	5	3	4	3	4	1	2	3	2	2
Stehlík obyčajný	3	1		1		1	1	2	2	1	1
Glezg obyčajný	1		1	3	2	2	2	1	2		
Strnádka trstinová	1	1	2	2	3	2	1	1	3	1	2

Červienka obyčajná

Príloha 3: Počet hniezdných párov zistených v rokoch 2009 až 2019 na ploche BRZ**Vysvetlivky:** R – rok

Slovenský názov	R2009	R2010	R2011	R2012	R2013	R2014	R2015	R2016	R2017	R2018	R2019
Holub hrivnák	1	3	3	2	3	4	1	2	3	2	3
Hrdlička poľná						1	1		1		
Sova obyčajná					1						
Žlna zelená							1				
Tesár čierny			1	1						1	1
Ďateľ veľký	5	6	7	6	6	8	7	6	11	7	9
Oriešok obyčajný	3	2	1	1	2	2	3	2	3	2	2
Červienka obyčajná	9	9	12	10	11	9	10	10	13	10	11
Drozd čierny	8	9	6	7	14	9	13	6	7	10	10
Drozd plavý	10	6	7	8	9	7	9	9	13	13	10
Penica čiernohlavá	7	8	9	10	13	7	7	8	9	12	9
Kolibiarik sykvý	6	5	4	3	7	5	3	4	5	4	6
Kolibiarik čipčavý	5	4	5	4	9	3	6	4	5	4	6
Kolibiarik spevavý	1	1		1	1	1	1	1	1		1
Králik zlatohlavý		1		1		2	1	1			
Muchár sivý	2	1	3	1	2	3	2	1		2	2
Muchárik bieločrý	3	3	4	4	3	2	3	3	3	3	4
Sýkorka hôrna	4	3	5	4	7	4	4	2	4	1	3
Sýkorka chochlatá	1	3	4	3	2	2	3	5	4	1	4
Sýkorka uhliarka	5	6	5	4	6	4	3	5	6	4	4
Sýkorka belasá	4	4	3	5	4	3	1	4	7	7	6
Sýkorka veľká	10	8	9	7	12	8	11	9	11	12	12
Brhlík obyčajný	6	5	5	6	5	8	6	7	11	5	9
Kórovník dlhoprstý	4	2	3	4	5	3	2	2	2	2	3
Vlha obyčajná	2	1	3			1	1	1	2		3
Sojka obyčajná	1			1	2		2	2	1	2	3
Škorec obyčajný											1
Vrabec poľný							1				
Pinka obyčajná	11	10	14	13	17	10	13	12	15	14	14
Zelienka obyčajná					1		1		1		
Stehlík obyčajný					1						1
Glezg obyčajný	3	2	1	3	4	4	5	3	5	6	6

Príloha 4: Počet hniezdných párov zistených v rokoch 2009 až 2019 na ploche JUH**Vysvetlivky:** R – rok

Slovenský názov	R2009	R2010	R2011	R2012	R2013	R2014	R2015	R2016	R2017	R2018	R2019
Holub hrivnák								1		2	2
Hrdlička záhradná	3	4	5	3	5	4	4	3	4	6	5
Dážďovník obyčajný	6	10	8	4	8	9	8	11	14	8	12
Ďateľ veľký	1	2	1	3	2	2	3	1	2	2	3
Belorítka obyčajná	12	13	11	7	3	4	3	3	3	2	2
Vrchárka modrá				1					1		
Červienka obyčajná	3	5	5	4	2	1	2	3	2	5	2
Žltouchvost domový	6	5	7	6	8	8	8	5	8	6	6
Drozd čierny	9	11	10	13	18	12	14	11	12	20	10
Drozd plavý	3	2	4	5	8	2	3	4	3	3	4
Sedmohlások obyčajný											2
Penica popolavá		1	2	3	4	2	2	1	2	2	1
Penica obyčajná	2	2	1	1	1	1		1		1	
Penica čiernohlavá	7	10	12	11	12	9	11	10	8	15	12
Kolibiarik čipčavý	5	7	6	5	9	6	8	5	3	4	5
Kolibiarik spevavý				1			1	1	2		1
Muchár sivý				1	1	1		2	1		
Sýkorka hôrna										1	
Sýkorka belasá	2	5	4	5	3	3	5	4	3	7	4
Sýkorka veľká	8	11	8	11	10	10	13	8	9	12	9
Brhlík obyčajný							1		1		1
Sojka obyčajná							1		1		1
Straka obyčajná				1		1	1	2	1	2	3
Vrana popolavá										1	
Škorec obyčajný					1	1		1			
Vrabc domový	19	18	19	17	15	13	14	15	17	18	13
Pinka obyčajný	1	2	3	4	5	3	4	3	1	2	4
Kanárik poľný	6	4	3	4	5	5	5	4	3	5	3
Zelienka obyčajná	8	6	4	5	7	5	2	5	6	3	3
Stehlík obyčajný			1		3	1	1		1		1
Stehlík konôpka					2	2	2	1	2	1	2
Glezg obyčajný			1	2	3		1	1		1	1

Príloha 5: Početnosť a frekvencia výskytu vtáctva na výskumných plochách počas migrácie

Vysvetlivky: **VÁH** – plocha Trenčiansky luh a priľahlý Váh (riečny ekosystém), **BRZ** – plocha lesopark Brezina (lesný ekosystém), **JUH** – plocha sídlisko Juh a Partizánska (mestský ekosystém), **NZ** – nehniedzna zložka (priemerný počet jedincov), **P** – početnosť (priemerný počet zaznamenaných jedincov), **F** – priemer sezónnej frekvencie výskytu v rokoch 2009 až 2019

Slovenský názov	Vedecký názov	VÁH		BRZ		JUH	
		P	F [%]	P	F [%]	P	F [%]
Potáplica stredná	<i>Gavia arctica</i>	1	0,17				
Potápka malá	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	1,8	1,5				
Potápka chochlatá	<i>Podiceps cristatus</i>	1,75	2,25				
Potápka červenokrká	<i>P. grisegena</i>	1	0,17				
Kormorán veľký	<i>Phalacrocorax carbo</i>	12,2	22,09	1	0,5		
Bučačík močiarny	<i>Ixobrychus minutus</i>	1	1,5				
Chavkoš nočný	<i>Nycticorax nycticorax</i>	1,5	2,1				
Beluša veľká	<i>Ardea alba</i>	1,5	11,45				
Volavka popolavá	<i>A. cinerea</i>	1,8	62,4	1	0,5		
Labuť veľká	<i>Cygnus olor</i>	3,06	85,45				
Hus siatinná	<i>Anser fabalis</i>	35	1,5	2	1		
Hus divá	<i>A. anser</i>	8	0,35				
Kačica hvízdárka	<i>Anas penelope</i>	2,8	2,5				
Kačica chriplávka	<i>A. strepera</i>	1	1,5				
Kačica chrapka	<i>A. crecca</i>	10,4	52,5				
Kačica lyžičiarka	<i>A. clypeata</i>	16	0,17				
Kačica ostrochvostá	<i>A. acuta</i>	1	0,35				
Kačica divá	<i>A. platyrhynchos</i>	144,3	100				
Kačica chrapačka	<i>A. querquedula</i>	4	0,17				
Hrdzavka potápvavá	<i>Netta rufina</i>	1	0,17				
Chochlačka sivá	<i>Aythya ferina</i>	2	8,5				
Chochlačka vrkočatá	<i>A. fuligula</i>	1,85	19,2				
Chochlačka morská	<i>A. marila</i>	6	0,17				
Turpan tmavý	<i>Melanitta fusca</i>	1	2				
Hlaholka severská	<i>Bucephala clangula</i>	2,5	3,75				
Potápač malý	<i>Mergellus albellus</i>	1	1,5				
Kaňa močiarna	<i>Circus aeruginosus</i>	1	1,5				
Jastrab krahulec	<i>Accipiter nisus</i>	1	2,1	1	0,5	1	1,2
Myšiak hôrny	<i>Buteo buteo</i>	1,13	2,5	1,14	8,5	1,25	6,5
Sokol myšiar	<i>Falco tinnunculus</i>	1,33	15,2			1,34	10,25
Sokol lastovičiar	<i>F. subbuteo</i>	1	0,17				
Bažant obyčajný	<i>Phasianus colchicus</i>	1,38	36,3				
Chriašteľ vodný	<i>Rallus aquaticus</i>	1	5,75				
Sliepočka vodná	<i>Gallinula chloropus</i>	1,25	18,5				
Lyska čierna	<i>Fulica atra</i>	17,08	81,82				
Kulík riečny	<i>Charadrius dubius</i>	2	1,5				
Cíbič chochlatý	<i>Vanellus vanellus</i>	7,5	2,75				
Pobrežník čiernozobý	<i>Calidris alpina</i>	6	0,17				
Kalužiak červenonohý	<i>Tringa totanus</i>	1	0,17				
Kalužiak sivý	<i>T. nebularia</i>	1	0,35				
Kalužiačík malý	<i>Actitis hypoleucos</i>	1,25	7,6				

Slovenský názov	Vedecký názov	VÁH		BRZ		JUH	
		P	F [%]	P	F [%]	P	F [%]
Čajka smejivá	<i>Chroico. ridibundus</i>	15,87	75,16				
Čajka sivá	<i>Larus canus</i>	14,9	12,35				
Čajka tmavá	<i>L. fuscus</i>	1	0,17				
Čajka žltónohá	<i>L. michahellis</i>	15,43	65,8				
Čajka bielohlavá	<i>L. cachinnans</i>	2,25	2,5				
Rybár riečny	<i>Sterna hirundo</i>	2,5	11,8				
Holub hrivnák	<i>Columba palumbus</i>	4,09	52,22	3,06	18	4,58	22,35
Hrdlička záhradná	<i>Streptopelia decaocto</i>	3,73	75,33			5,35	96,67
Hrdlička poľná	<i>S. turtur</i>	1	2,5	1	5,25		
Kukučka obyčajná	<i>Cuculus canorus</i>	1	2,75				
Dážďovník obyčajný	<i>Apus apus</i>	4	7,35				
Rybárik riečny	<i>Alcedo atthis</i>	1,2	55,7				
Žlna sivá	<i>Picus canus</i>			1	0,5	1	1,2
Žlna zelená	<i>P. viridis</i>	1,38	22,5	1	10,5	1	15,4
Tesár čierny	<i>Dryocopus martius</i>			1,33	14,75	1,38	2,5
Ďateľ veľký	<i>Dendrocopos major</i>	2,43	84,55	9,82	100	6,32	83,33
Ďateľ prostredný	<i>D. medius</i>	1	0,35	1	1		
Ďateľ malý	<i>D. minor</i>			1	0,5	1	1,2
Škovránok poľný	<i>Alauda arvensis</i>	2,25	7,5	2,74	14,25	1,17	23,5
Brehuľa hnedá	<i>Riparia riparia</i>	9,67	3				
Lastovička obyčajná	<i>Hirundo rustica</i>	6,4	27				
Beloritka obyčajná	<i>Delichon urbicum</i>	16,56	37,5	7,5	7,75	18,38	22,6
Trasochvost horský	<i>Motacilla cinerea</i>	1,67	3,5				
Trasochvost biely	<i>M. alba</i>	2,33	56				
Oriešok obyčajný	<i>Troglodytes troglodytes</i>	1,4	32,22	1,37	22	1,2	15,25
Vrchárka modrá	<i>Prunella modularis</i>	1,4	12,7			1	2,4
Červienka obyčajná	<i>Erithacus rubecula</i>	3,48	89,09	3,29	92,12	3,88	100
Slávik modrák	<i>Luscinia svecia</i>	1	0,17				
Žltouchvost domový	<i>Phoenicurus ochruros</i>	2,16	8,85			2,69	55,25
Žltouchvost hôrny	<i>P. phoenicurus</i>	1	0,17				
Prhlaviar čiernohlavý	<i>Saxicola rubicola</i>	1,5	2,5				
Drozd čierny	<i>Turdus merula</i>	23,6	100	6,15	95,15	17,2	100
Drozd čvokotavý	<i>T. pilaris</i>	4,4	80,3	1,25	2,5	2,92	45
Drozd plavý	<i>T. philomelos</i>	5,72	58,67	5,56	58	6,65	63,33
Trsteniarik bahenný	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	1	2,5				
Sedmohlások obyčajný	<i>Hippolais icterina</i>	1,5	2,75				
Penica popolavá	<i>Sylvia curruca</i>	5	2,75			1	7,5
Penica obyčajná	<i>S. communis</i>	1	3,5			1	9
Penica čiernohlavá	<i>S. atricapilla</i>	5,52	38	1,5	24	2,05	32,5
Kolibiarik sykvý	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>			2	14,5		
Kolibiarik čipčavý	<i>P. collybita</i>	4,2	64,54	2,36	51,48	2,05	60
Kolibiarik spevavý	<i>P. trochilus</i>	1	19,17				
Králik zlatohlavý	<i>Regulus regulus</i>	2,83	2	2,15	38,25	1,34	4,5
Fúzatka trstinová	<i>Panurus biarmicus</i>	2,5	2				
Muchár sivý	<i>Muscicapa striata</i>	2,33	5,2	1	10,2	2,67	10,12
Muchárik bielokrký	<i>Ficedula albicollis</i>	1	0,17	1	12,5		

Slovenský názov	Vedecký názov	VÁH		BRZ		JUH	
		P	F [%]	P	F [%]	P	F [%]
Muchárik čiernohlavý	<i>F. hypoleuca</i>	1	1,5				
Mlynárka dlhochvostá	<i>Aegithalos caudatus</i>	2,56	32,24	3,2	19,33	2	6
Sýkorka hôrna	<i>Poecile palustris</i>	1	15,8	1,95	64,85	2,23	4,5
Sýkorka čiernohlavá	<i>P. montanus</i>	1	0,17				
Sýkorka chochlatá	<i>Lophophanes cristatus</i>			2,8	78,79	3,67	3,45
Sýkorka uhliarka	<i>Periparus ater</i>			4,23	88,18	2,43	50
Sýkorka belasá	<i>Cyanistes caeruleus</i>	3,88	79	4,12	85,46	4,94	97,14
Sýkorka veľká	<i>Parus major</i>	18,92	100	14,41	100	20,75	100
Brhlík obyčajný	<i>Sitta europaea</i>	2,71	60,33	10,66	100	6,32	84,29
Kôrovník dlhoprstý	<i>Certhia familiaris</i>			1,87	57,67	2,32	
Kôrovník krátkoprstý	<i>C. brachydactyla</i>	1	0,35				
Kúdelníčka lužná	<i>Remiz pendulinus</i>	2,33	21,2				
Vlha obyčajná	<i>Oriolus oriolus</i>	1,17	11,8	1	10,5	1	7,5
Sojka obyčajná	<i>Garrulus glandarius</i>	3,54	63,64	3,13	84,24	3,94	75,5
Straka obyčajná	<i>Pica pica</i>	2,63	60,3			4,37	85,71
Kavka tmavá	<i>Coloelus monedula</i>	5,1	67,62			4	10,25
Havran čierny	<i>Corvus frugilegus</i>	22	1,5				
Vrana popolavá	<i>C. cornix</i>	2,06	32,24			1,5	2,4
Krkavec čierny	<i>C. corax</i>			1,33	2,7	1	1,2
Škorec obyčajný	<i>Sturnus vulgaris</i>	14,1	61,8	2	1,5	6,67	17,8
Vrabec domový	<i>Passer domesticus</i>	17,02	42,08			24,75	100
Vrabec poľný	<i>P. montanus</i>	2,5	56			1	2,4
Pinka obyčajná	<i>Fringilla coelebs</i>	3,69	79,39	7,74	73,94	5	67,14
Pinka severská	<i>F. montifringilla</i>	1,75	1,5			1	1,2
Kanárik poľný	<i>Serinus serinus</i>	3,13	12,9			3,33	12
Zelienka obyčajná	<i>Carduelis chloris</i>	3,3	62,45	2	10,7	3,57	57,5
Stehlík obyčajný	<i>C. carduelis</i>	3,97	57,8	2	12,5	4,5	73,33
Stehlík čížik	<i>C. spinus</i>	6,42	22,15	3,33	15,25	4,2	48,15
Stehlík konôpka	<i>C. cannabina</i>	1,67	18,5			1,33	18,2
Stehlík čečetka	<i>Acanthis flammea</i>	1	0,17				
Krivonos smrekový	<i>Loxia curvirostra</i>			4,9	16	4,25	2,4
Hýľ obyčajný	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	3,5	4,75	3,1	18,5	3,13	5,6
Glezg obyčajný	<i>Coccoth. coccothraustes</i>	3	73,33	5,23	80,67	3,63	83,33
Strnádka obyčajná	<i>Emberiza citrinella</i>	1,67	1,25	1	0,5		
Strnádka trstinová	<i>E. schoeniclus</i>	1,46	37,04				

Príloha 6: Početnosť a frekvencia výskytu vtáctva na výskumných plochách počas zimovania

Vysvetlivky: **VÁH** – plocha Trenčiansky luh a priľahlý Váh (riečny ekosystém), **BRZ** – plocha lesopark Brezina (lesný ekosystém), **JUH** – plocha sídlisko Juh a Partizánska (mestský ekosystém), **NZ** – nehniedzna zložka (priemerný počet jedincov), **P** – početnosť (priemerný počet zaznamenaných jedincov), **F** – priemer sezónnej frekvencie výskytu v rokoch 2009 až 2019

Slovenský názov	Vedecký názov	VÁH		BRZ		JUH	
		P	F [%]	P	F [%]	P	F [%]
Potáplica stredná	<i>Gavia arctica</i>	1	2				
Potápka malá	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	2,06	10,8				
Potápka chochlatá	<i>Podiceps cristatus</i>	1	7,5				
Kormorán veľký	<i>Phalacrocorax carbo</i>	18,96	93,94				
Beluša veľká	<i>Ardea alba</i>	1,98	62,96				
Volavka popolavá	<i>A. cinerea</i>	2,35	89,39				
Labuť veľká	<i>Cygnus olor</i>	5,48	79,63				
Hus siatinná	<i>Anser fabalis</i>					7	1,2
Hus bieločelá	<i>A. albifrons</i>	1	1,5				
Káčica hvízdárka	<i>Anas penelope</i>	2,5	2				
Káčica chriplavka	<i>A. strepera</i>	3	1,5				
Káčica chrapka	<i>A. crecca</i>	12,47	62,8				
Káčica divá	<i>A. platyrhynchos</i>	218	94,7				
Káčica ostrochvostá	<i>A. acuta</i>	1	1,5				
Hrdzavka potápavá	<i>Netta rufina</i>	1	1,5				
Chochlačka sivá	<i>Aythya ferina</i>	2,61	52,78				
Chochlačka vrkočatá	<i>A. fuligula</i>	4,21	56,82				
Hlaholka severská	<i>Bucephala clangula</i>	2,45	23,17				
Potápač malý	<i>Mergellus albellus</i>	1,5	20,5				
Potápač veľký	<i>M. merganser</i>	1,71	16,75				
Orliakorský	<i>Haliaeetus albicilla</i>	1	1,5				
Jastrab veľký	<i>Accipiter gentilis</i>	1	1,5				
Jastrab krahulec	<i>Accipiter nisus</i>	1,17	3	1	2	1	3,3
Myšiak hôrny	<i>Buteo buteo</i>	1,33	5,5	1	4	1	8,45
Sokol myšiár	<i>Falco tinnunculus</i>	1	7				
Bažant obyčajný	<i>Phasianus colchicus</i>	1	14,6				
Chriaštel vodný	<i>Rallus aquaticus</i>	1	3,5				
Sliepočka vodná	<i>Gallinula chloropus</i>	1	12,25				
Lyska čierna	<i>Fulica atra</i>	24,61	81,06				
Kalužiak perlavý	<i>Tringa ochropus</i>	2	3,5				
Čajka smeživá	<i>Chroicoceph. ridibundus</i>	10,1	81,67			3	1,2
Čajka sivá	<i>Larus canus</i>	20,26	32,7				
Čajka žltónohá	<i>L. michahellis</i>	40,35	92,42				
Čajka bielohlavá	<i>L. cachinnans</i>	2	1,5				
Hrdlička záhradná	<i>Streptopelia decaocto</i>	2,22	35,2			4,97	93,33
Sova obyčajná	<i>Strix aluco</i>			1	2		
Myšiarka ušatá	<i>Asio otus</i>	1	1,5				
Rybárik riečny	<i>Alcedo atthis</i>	1,17	42,7				
Žlna sivá	<i>Picus canus</i>					1	1,2
Žlna zelená	<i>P. viridis</i>	1,5	12,2	1	4,8	1	18,4
Tesár čierny	<i>Dryocopus martius</i>			1,28	10,5	1	1,2

Slovenský názov	Vedecký názov	VÁH		BRZ		JUH	
		P	F [%]	P	F [%]	P	F [%]
Ďateľ veľký	<i>Dendrocopos major</i>	2,23	80,83	8,39	93,18	2,95	52,45
Ďateľ prostredný	<i>D. medius</i>			1	2		
Ďateľ malý	<i>D. minor</i>			1	2		
Škovránok poľný	<i>Alauda arvensis</i>	1	2,75	1	2,3		
Trasochvost horský	<i>Motacilla cinerea</i>	1	3				
Trasochvost biely	<i>M. alba</i>	1,5	10,18				
Chochláč severský	<i>Bombycilla garrullus</i>	20	1,5				
Oriešok obyčajný	<i>Troglodytes troglodytes</i>	1,9	14	1,08	42,6	1,1	45,12
Červienka obyčajná	<i>Erithacus rubecula</i>	2,67	84,65	2,64	62,5	3,02	90,48
Drozd čierny	<i>Turdus merula</i>	8,98	96,97	4,76	79,55	27,81	100
Drozd čvīkotavý	<i>T. pilaris</i>	6,48	61,67			4	2,4
Drozd červenavý	<i>T. iliacus</i>	2	10,5				
Králik zlatohlavý	<i>Regulus regulus</i>	1	3	1,85	35,7	1	2,4
Fúzatka trstinová	<i>Panurus biarmicus</i>	2	1,5				
Mlynárka dlhochvostá	<i>Aegithalos caudatus</i>	4,28	61,11	3,48	41,2	4,88	21,8
Sýkorka hôrna	<i>Poecile palustris</i>	1	2,5	1,73	42,8	1	1,2
Sýkorka chochlatá	<i>Lophophanes cristatus</i>			2,83	72,58	1	2,4
Sýkorka uhliarka	<i>Periparus ater</i>			4,97	90,91	2,63	10,9
Sýkorka belasá	<i>Cyanistes caeruleus</i>	4	81,06	3,59	80,3	5,57	95,24
Sýkorka veľká	<i>Parus major</i>	10,49	100	13,25	93,18	36,81	100
Brhlík obyčajný	<i>Sitta europaea</i>	1,55	71,67	10	93,18	3,21	95,24
Kôrovník dlhoprstý	<i>Certhia familiaris</i>			1,47	52,27	1	18,95
Kôrovník krátkoprstý	<i>C. brachydactyla</i>	1	1,5	2	2		
Sojka obyčajná	<i>Garrulus glandarius</i>	2,07	42,8	2,5	76,52	2,02	80,95
Straka obyčajná	<i>Pica pica</i>	2,18	39,15	1	2	1,72	83,34
Kavka tmavá	<i>Coloelus monedula</i>	13,5	39,4			2,5	2,4
Vrana popolavá	<i>Corvus cornix</i>	2,29	52,38			1,5	37,55
Krkavec čierny	<i>C. corax</i>			1	2,5		
Vrabec domový	<i>Passer domesticus</i>	3,5	45,83			19,4	100
Vrabec poľný	<i>P. montanus</i>	4,25	47,22				
Pinka obyčajná	<i>Fringilla coelebs</i>	3,99	70,45	2,73	59,09	4,86	80,95
Pinka severská	<i>F. montifringilla</i>	4,5	10,54	3	2,8	1,5	2,4
Zelienka obyčajná	<i>Carduelis chloris</i>	1,91	32,8			5,92	72,33
Stehlík obyčajný	<i>C. carduelis</i>	3,85	21	2	18,9	7,83	60,5
Stehlík čížik	<i>C. spinus</i>	8,32	33,4	4,17	35,7	9,13	45,8
Stehlík konôpka	<i>C. cannabina</i>	1	2,8			12	2,4
Krivosnos smrekový	<i>Loxia curvirostra</i>			3,5	20,12		
Hýľ obyčajný	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	6,27	41,5	2,7	63,64	3,5	25,7
Glezg obyčajný	<i>Coccoth. coccothraustes</i>	2,08	57,65	2,44	46,3	5,47	36
Strnádka obyčajná	<i>Emberiza citrinella</i>	3	3				
Strnádka trstinová	<i>E. schoeniclus</i>	1	7,25				

Príloha 7: Zoznam vtáčích druhov zistených na území Trenčína (1996-2019)

Vysvetlivky: **H** – hniezdzenie, **L** – letovanie (estivácia)/nehniezdny výskyt v hniezdnom období (nehniezdna zložka), **M** – migrácia/transmigrácia, **Z** – zimovanie, **3** – častý/bežný/vysoká frekvencia výskytu, **2** – nehojný/menej frekventovaný výskyt, **1** – ojedinelý až vzácný výskyt, **0** – výskyt len pred rokom 2009, **t** – trend vývoja hniezdnej populácie na území (**0** bez výrazných zmien/ + pozitívny/ – negatívny/ ? neznámy), **PP** – odhad počtu hniezdných párov/hniezd

Slovenský názov	Vedecký názov	H	L	M	Z	t	PP
Potáplica malá	<i>Gavia stellata</i>			1	1		
Potáplica stredná	<i>G. arctica</i>		1	1	1		
Potápka malá	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	0	1	1	2		
Potápka chochlatá	<i>Podiceps cristatus</i>	1	1	1	1	?	0 až 1
Potápka červenokrká	<i>P. grisegena</i>			1			
Kormorán veľký	<i>Phalacrocorax carbo</i>		2	3	3		
Kormorán malý	<i>Microcarbo pygmaeus</i>				0		
Bučiak veľký	<i>Botaurus stellaris</i>			1			
Bučačík močiarny	<i>Ixobrychus minutus</i>	1	1	1		?	2 až 3
Chavkoš nočný	<i>Nycticorax nycticorax</i>		1	1			
Beluša malá	<i>Egretta garzetta</i>			0			
Beluša veľká	<i>Ardea alba</i>		1	1	2		
Volavka popolavá	<i>A. cinerea</i>		1	2	3		
Volavka purpurová	<i>A. purpurea</i>			1			
Bocian čierny	<i>Ciconia nigra</i>		1	1			
Bocian biely	<i>C. ciconia</i>	1	1	0		?	0 až 1
Labuť veľká	<i>Cygnus olor</i>	2	2	3	3	0	2 až 4
Labuť spevavá	<i>C. cygnus</i>			0			
Hus siatinná	<i>Anser fabalis</i>			1	1		
Hus bieločelá	<i>A. albifrons</i>		1	1	1		
Hus divá	<i>A. anser</i>		0	1	1		
Bernikla veľká	<i>Branta canadensis</i>		1		1		
Kačica hvízdárka	<i>Anas penelope</i>			1	1		
Kačica chriplavka	<i>A. strepera</i>			1	1		
Kačica chrapka	<i>A. crecca</i>		1	2	3		
Kačica divá	<i>A. platyrhynchos</i>	2	2	3	3	0	7 až 12
Kačica ostrochvostá	<i>A. acuta</i>			1	1		
Kačica chrpačka	<i>A. querquedula</i>		1	1			
Kačica lyžiarky	<i>A. clypeata</i>			1			
Hrdzavka potápavá	<i>Netta rufina</i>			1	1		
Chochlačka sivá	<i>Aythya ferina</i>			1	2		
Chochlačka bielooká	<i>A. nyroca</i>			1	1		
Chochlačka vrkočatá	<i>A. fuligula</i>		1	1	2		
Chochlačka morská	<i>A. marila</i>			1	0		
Ľadovka dlhochvostá	<i>Clangula hyemalis</i>			0			
Turpan čierny	<i>Melanitta nigra</i>			0			
Turpan tmavý	<i>M. fusca</i>			1	0		
Hlaholka severská	<i>Bucephala clangula</i>			1	2		
Potápač malý	<i>Mergellus albellus</i>			1	1		
Potápač prostredný	<i>Mergus serrator</i>			1			
Potápač veľký	<i>M. merganser</i>	1	1	1	2	?	0 až 1
Včelár lesný	<i>Pernis apivorus</i>		1	1			

Slovenský názov	Vedecký názov	H	L	M	Z	t	PP
Haja červená	<i>Milvus milvus</i>			1			
Orliak morský	<i>Haliaeetus albicilla</i>			0	1		
Kaňa močiarna	<i>Circus aeruginosus</i>		1	1			
Kaňa sivá	<i>C. cyaneus</i>			0	1		
Kaňa popolavá	<i>C. pygargus</i>			0			
Jastrab veľký	<i>Accipiter gentilis</i>		1	1	1		
Jastrab krahulec	<i>A. nisus</i>	0	1	1	1		
Myšiak hôrny	<i>Buteo buteo</i>	1	1	2	2	(-)	2 až 4
Myšiak hrdzavý	<i>B. rufinus</i>		1				
Myšiak severský	<i>B. lagopus</i>				1		
Orol kráľovský	<i>Aquila heliaca</i>		1				
Orol skalný	<i>A. chrysaetos</i>				0		
Kršiak rybár	<i>Pandion haliaetus</i>			1			
Sokol myšiar	<i>Falco tinnunculus</i>	2	1	2	1	(+)	14 až 17
Sokol kobcovitý	<i>F. vespertinus</i>			0			
Sokol kobec	<i>F. columbarius</i>				0		
Sokol lastovičiar	<i>F. subbuteo</i>	1	1	1		(-)	0 až 1
Sokol sťahovavý	<i>F. peregrinus</i>			1	1		
Jarabica poľná	<i>Perdix perdix</i>	1		1	1	(-)	2 až 4
Prepelica poľná	<i>Coturnix coturnix</i>	1		0		(-)	1 až 3
Bažant obyčajný	<i>Phasianus colchicus</i>	1	2	2	1	(-)	5 až 8
Chriaštel' vodný	<i>Rallus aquaticus</i>	1		1	1	0	3 až 4
Chriaštel' bodkovaný	<i>Porzana porzana</i>			1			
Chrapkák poľný	<i>Crex crex</i>			1			
Sliepočka vodná	<i>Gallinula chloropus</i>	1	1	1	1	0	1 až 3
Lyska čierna	<i>Fulica atra</i>	1	2	3	3	0	0 až 2
Žeriav popolavý	<i>Grus grus</i>			1	1		
Kulík riečny	<i>Charadrius dubius</i>	1	1	1		(-)	3 až 5
Cívik chochlatý	<i>Vanellus vanellus</i>	1	1	1		(-)	0 až 1
Pobrežník hrdzavý	<i>Calidris canutus</i>			0			
Pobrežník sivý	<i>Calidris temminckii</i>			0			
Pobrežník čiernozobý	<i>C. alpina</i>			1			
Bojovník bahenný	<i>Philomachus pugnax</i>			0			
Močiarnica mekotavá	<i>Gallinago gallinago</i>			1	1		
Sluka hôrna	<i>Scolopax rusticola</i>			0			
Kalužiak tmavý	<i>Tringa erythropus</i>			0			
Kalužiak červenonohý	<i>T. totanus</i>			0			
Kalužiak sivý	<i>T. nebularia</i>			1			
Kalužiak perlavý	<i>T. ochropus</i>		1	1	1		
Kalužiak močiarny	<i>T. glareola</i>		1	1			
Kalužiačik malý	<i>Actitis hypoleucos</i>		1	1			
Čajka čiernohlavá	<i>Ichth. melanocephalus</i>			1			
Čajka malá	<i>Hydrocoloeus minutus</i>			1			
Čajka smeživá	<i>Chroic. ridibundus</i>		2	3	3		
Čajka sivá	<i>Larus canus</i>			1	2		
Čajka tmavá	<i>L. fuscus</i>			1			
Čajka striebristá	<i>L. argentatus</i>			0	1		

Slovenský názov	Vedecký názov	H	L	M	Z	t	PP
Čajka žltónohá	<i>L. michahellis</i>		2	3	3		
Čajka bielohlavá	<i>L. cachinnans</i>		1	1	1		
Rybár riečny	<i>Sterna hirundo</i>	0	1	1			
Čorík bahenný	<i>Chlidonias hybrida</i>		0				
Čorík čierny	<i>Ch. niger</i>		0	0			
Holub plúžik	<i>Columba oenas</i>		1				
Holub hrivnák	<i>C. palumbus</i>	2	1	2		(+)	24 až 30
Hrdlička záhradná	<i>Streptopelia decaocto</i>	3	2	3	3	0	55 až 65
Hrdlička poľná	<i>S. turtur</i>	2	1	1		0	18 až 23
Kukučka obyčajná	<i>Cuculus canorus</i>	1	1	1		0	7 až 10
Výrik lesný	<i>Otus scops</i>		1				
Výr skalný	<i>Bubo bubo</i>	1		1	1	0	0 až 1
Kuvik obyčajný	<i>Athene noctua</i>	1				(-)	0 až 1
Sova obyčajná	<i>Strix aluco</i>	1	1	0	1	0	13 až 15
Myšiarka ušatá	<i>Asio otus</i>	1	1	1	1	0	2 až 4
Dážďovník obyčajný	<i>Apus apus</i>	3	2	2		(-)	60 až 80
Rybárik riečny	<i>Alcedo atthis</i>	1	1	2	2	0	0 až 2
Včelárik zlatý	<i>Merops apiaster</i>		1	1			
Dudok chochlatý	<i>Upupa epops</i>		1	1			
Krutohlav hnedý	<i>Jynx torquilla</i>	1				0	10 až 13
Žlna sivá	<i>Picus canus</i>	1	1	1	1	0	0 až 3
Žlna zelená	<i>P. viridis</i>	2	1	2	1	0	5 až 7
Tesár čierny	<i>Dryocopus martius</i>	1	1	1	1	0	2 až 3
Ďateľ veľký	<i>Dendrocopos major</i>	3	3	3	3	0	55 až 65
Ďateľ hnedkavý	<i>D. syriacus</i>	1	1	1	1	?	7 až 9
Ďateľ prostredný	<i>D. medius</i>	1	1	1	1	0	3 až 6
Ďateľ bielochrbtý	<i>D. leucotos</i>		1				
Ďateľ malý	<i>D. minor</i>	1		1	1	?	3 až 5
Pipíška chochlatá	<i>Galerida cristata</i>	1	1	1	1	(-)	1 až 3
Škovránik stromový	<i>Lullula arborea</i>			0			
Škovránok poľný	<i>Alauda arvensis</i>	3	1	2		(-)	45 až 55
Brehuľa hnedá	<i>Riparia riparia</i>	1	1	1		(-)	2 až 5
Lastovička obyčajná	<i>Hirundo rustica</i>	3	2	2		(-)	30 až 40
Beloritka obyčajná	<i>Delichon urbicum</i>	3	3	3		(-)	80 až 90
Ľabtuška hôrna	<i>Anthus trivialis</i>	0		1			
Ľabtuška lúčna	<i>A. pratensis</i>			1			
Trasochvost žltý	<i>Motacilla flava</i>	0	0	1			
Trasochvost horský	<i>M. cinerea</i>	1	1	1	1	?	2 až 4
Trasochvost biely	<i>M. alba</i>	1	1	2	1	?	5 až 7
Chochláč severský	<i>Bombicilla garrulus</i>				1		
Vodnár potočný	<i>Cinclus cinclus</i>				1		
Oriešok obyčajný	<i>Trogl. troglodytes</i>	2	1	2	3	0	25 až 30
Vrchárka modrá	<i>Prunella modularis</i>	1	1	1	1	0	10 až 15
Červienka obyčajná	<i>Erithacus rubecula</i>	3	2	3	3	0	70 až 90
Slávik veľký	<i>Luscinia luscinia</i>			1			
Slávik obyčajný	<i>L. megarhynchos</i>	3	1	3		(-)	35 až 42
Žltouchvost domový	<i>Phoenicurus ochruros</i>	3	2	3	1	0	70 až 90

Slovenský názov	Vedecký názov	H	L	M	Z	t	PP
Žltochvost hôrny	<i>P. phoenicurus</i>		1	1			
Pŕhlaviar červenkastý	<i>Saxicola rubetra</i>		1	1			
Pŕhlaviar čiernohlavý	<i>S. rubicola</i>	1		1		0	7 až 10
Skaliarik sivý	<i>Oenanthe oenanthe</i>	0	1				
Drozd čierny	<i>Turdus merula</i>	3	3	3	3	0	180 až 200
Drozd čvîkotavý	<i>T. pilaris</i>	2	2	3	2	(-)	30 až 40
Drozd plavý	<i>T. philomelos</i>	3	2	3		0	120 až 150
Drozd červenkavý	<i>T. iliacus</i>			1	1		
Drozd trskota	<i>T. viscivorus</i>			1			
Svrčiak zelenkavý	<i>Locustella naevia</i>		1	1			
Svrčiak riečny	<i>L. fluviatilis</i>	1	1			(-)	6 až 8
Svrčiak slávikovitý	<i>L. luscinioides</i>	1	1			0	1 až 2
Trsteniarik malý	<i>Acroc. schoenobaenus</i>	1	1			0	2 až 4
Trsteniarik obyčajný	<i>A. palustris</i>	1	1			0	8 až 10
Trsteniarik bahenný	<i>A. scirpaceus</i>	1	1	1		0	2 až 3
Trsteniarik veľký	<i>A. arundinaceus</i>	1	1			0	4 až 7
Sedmohlások obyč.	<i>Hippolais icterina</i>	2	1			(-)	18 až 22
Penica jarabá	<i>Sylvia nisoria</i>	0		1			
Penica popolavá	<i>S. curruca</i>	1	1	1		0	9 až 14
Penica obyčajná	<i>S. communis</i>	1	1	1		0	25 až 30
Penica slávikovitá	<i>S. borin</i>		0	1			
Penica čiernohlavá	<i>S. atricapilla</i>	3	1	3		0	160 až 180
Kolibiariik sykvý	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	2	1	1		0	30 až 40
Kolibiariik čipčavý	<i>P. collybita</i>	3	2	3	0	0	60 až 70
Kolibiariik spevavý	<i>P. trochilus</i>	1	1	1		0	12 až 20
Králik zlatohlavý	<i>Regulus regulus</i>	1	1	1	1	?	10 až 15
Králik ohnivohlavý	<i>R. ignicapillus</i>	1	1		0	?	0 až 2
Muchár sivý	<i>Muscicapa striata</i>	2	1	1		(-)	40 až 50
Muchárik bielokrký	<i>Ficedula albicollis</i>	1	1	1		0	20 až 35
Muchárik čiernohlavý	<i>F. hypoleuca</i>		1	1			
Muchárik malý	<i>F. parva</i>			1			
Fúzatka trstinová	<i>Panurus biarmicus</i>			1	1		
Mlynárka dlhochvostá	<i>Aegithalos caudatus</i>	1	1	2	2	?	7 až 10
Sýkorka hôrna	<i>Poecile palustris</i>	2	1	2	2	0	25 až 35
Sýkorka čiernohlavá	<i>Parus montanus</i>			1			
Sýkorka chochlatá	<i>Lophophanes cristatus</i>	1	1	2	2	0	15 až 20
Sýkorka uhliarka	<i>Periparus ater</i>	2	1	3	2	0	35 až 40
Sýkorka belasá	<i>Cyanistes caeruleus</i>	3	3	3	3	(+)	60 až 70
Sýkorka veľká	<i>Parus major</i>	3	3	3	3	0	140 až 160
Brhlík obyčajný	<i>Sitta europaea</i>	3	3	3	3	(+)	70 až 80
Kôrovník dlhoprstý	<i>Certhia familiaris</i>	2	1	2	2	0	35 až 40
Kôrovník krátkoprstý	<i>C. brachydactyla</i>	1		1	1	?	1 až 4
Kúdelníčka lužná	<i>Remiz pendulinus</i>	1	1	1	1	0	7 až 10
Vlha obyčajná	<i>Oriolus oriolus</i>	2	1	1		(-)	20 až 25
Strakoš obyčajný	<i>Lanius collurio</i>	1		1		(-)	8 až 12
Strakoš veľký	<i>L. excubitor</i>	0		1	1		
Sojka obyčajná	<i>Garrulus glandarius</i>	2	2	3	3	0	18 až 22

Slovenský názov	Vedecký názov	H	L	M	Z	t	PP
Straka obyčajná	<i>Pica pica</i>	2	2	3	3	(+)	25 až 30
Orešnica perlavá	<i>Nucifr. caryocatactes</i>				0		
Kavka tmavá	<i>Coloelus monedula</i>	2	2	2	2	(+)	22 až 30
Havran čierny	<i>Corvus frugilegus</i>		1	2	1		
Vrana popolavá	<i>C. cornix</i>	1	1	2	2	0	10 až 12
Vrana čierna	<i>C. corone</i>	1	1	1	1	?	0 až 1
Krkavec čierny	<i>C. corax</i>		1	1	1		
Škorec obyčajný	<i>Sturnus vulgaris</i>	3	3	2		0	40 až 50
Pastier ružový	<i>Pastor roseus</i>		1				
Vrabec domový	<i>Passer domesticus</i>	3	2	3	3	(-)	130 až 150
Vrabec poľný	<i>P. montanus</i>	2	1	2	2	(-)	40 až 60
Pinka obyčajná	<i>Fringilla coelebs</i>	3	3	3	3	0	190 až 210
Pinka severská	<i>F. montifringilla</i>			1	1		
Kanárik poľný	<i>Serinus serinus</i>	2	1	1		(-)	40 až 50
Zelienka obyčajná	<i>Carduelis chloris</i>	2	2	2	2	(-)	50 až 60
Stehlík obyčajný	<i>C. carduelis</i>	2	2	3	2	(-)	25 až 35
Stehlík čížik	<i>C. spinus</i>			2	2		
Stehlík konôpka	<i>C. cannabina</i>	1	1	1	1	0	18 až 22
Stehlík čečetka	<i>Acanthis flammea</i>				0		
Krivosnos smrekový	<i>Loxia curvirostra</i>		1	1	1		
Hýľ obyčajný	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>			1	2		
Glezg obyčajný	<i>Cocc.. coccothraustes</i>	3	2	3	2	(+)	45 až 55
Strnádka obyčajná	<i>Emberiza citrinella</i>	1	1	2	1	0	20 až 25
Strnádka trstinová	<i>E. schoeniclus</i>	1	1	1	1	0	7 až 10
Strnádka lúčna	<i>E. calandra</i>			0			

INDEX SLOVENSKÝCH NÁZVOV VTÁKOV

- Bažant obyčajný **52**
 Belorítka obyčajná **77**, 114, 119, 122, 123
 Beluša malá **25**
 Beluša veľká **26**
 Bučiacik močiarny **25**
 Bučiak veľký **25**
 Bocian biely **27**
 Bocian čierny **27**
 Bojovník bahenný **57**
 Brehuľa hnedá **76**, 119
 Brhlík obyčajný **98**, 116, 121
 Cíbik chochlatý **56**, 118
 Čajka bielohlavá **64**
 Čajka čiernohlavá **61**
 Čajka malá **62**
 Čajka sivá **62**
 Čajka smeživá **62**
 Čajka striebristá **63**
 Čajka tmavá **63**
 Čajka žltónohá **64**
 Červienka obyčajná **81**, **114**
 Čorík bahenný **65**
 Čorík čierny **65**
 Dážďovník obyčajný **70**, 119, 122, 123
 Drop fúzatý **6**, 121,
 Drozd červenavý **86**
 Drozd čierny **85**, 114
 Drozd čviktavý **85**, 115, 119
 Drozd plavý **86**, 115
 Drozd trskota **86**
 Dudok chochlatý **70**, 121
 Ďateľ bielochrbtý **75**
 Ďateľ hnedavý **74**
 Ďateľ malý **75**
 Ďateľ prostredný **74**
 Ďateľ veľký **74**, 114, 122
 Fúzatka trstinová **96**
 Glezg obyčajný **112**, 116, 121
 Haja červená **42**
 Havran čierny **105**
 Hlaholka severská **38**
 Holub hrivnák **66**
 Holub plúžik **66**
 Hrdlička poľná **66**
 Hrdlička záhradná **66**
 Hrdzavka potápavá **35**
 Hus bieločelá **29**
 Hus divá **29**
 Hus siatinná **29**
 Hyľ obyčajný **112**
 Chavkoš nočný **25**
 Chochlačka bielooká **35**
 Chochlačka morská **36**
 Chochlačka sivá **35**
 Chochlačka vrkočatá **36**
 Chochláč severský **80**
 Chrapkáč poľný **53**
 Chrišť bodkovaný **52**
 Chrišť veľký **52**
 Jarabica poľná **51**, 118
 Jariabok hôrny **121**
 Jastrab krahulec **44**
 Jastrab veľký **44**
 Kačica divá **32**
 Kačica hvizdárka **30**
 Kačica chrapkača **34**
 Kačica chrapka **30**
 Kačica chriplavka **30**
 Kačica lyžičiarka **34**
 Kačica ostrochvostá **32**
 Kalužiachik malý **61**
 Kalužiachik červenonohý **59**
 Kalužiachik močiarny **61**
 Kalužiachik perľavý **61**
 Kalužiachik sivý **59**
 Kanárik poľný **109**, 116
 Kaňa močiarna **42**
 Kaňa sivá **44**
 Kaňa popolavá **44**
 Kavka tmavá **103**, 121, 122
 Kolibiarik čipčavý **92**, 115
 Kolibiarik spevavý **92**
 Kolibiarik sykavý **92**, 115
 Kormorán malý **23**
 Kormorán veľký **23**
 Kôrovník dlhoprstý **100**
 Kôrovník krátkoprstý **100**
 Krakľa belasá **6**, 121
 Králik ohnivohlavý **93**
 Králik zlatohlavý **92**
 Krivonos smrekový **111**
 Krkavec čierny **106**
 Kršiak rybár **47**
 Krutohlav hnedý **72**
 Kukučka obyčajná **67**
 Kulík riečny **55**, 119
 Kuvik obyčajný **68**, 118
 Kúdelníčka lužná **100**, 116
 Labuť spevavá **28**
 Labuť veľká **28**
 Lastovička domová **77**, 119
 Ležiak úhorový **121**
 Lyska čierna **54**
 Ľabtuška lesná **78**
 Ľabtuška lúčna **78**
 Ľadovka dlhochvostá **38**
 Mlynárka dlhochvostá **96**
 Močiarnica mekotavá **57**
 Muchárik bielokrky **94**
 Muchárik čiernohlavý **94**
 Muchárik malý **94**
 Muchár sivý **94**, 115
 Murárik červenokridlý **121**
 Myšiak hôrny **45**
 Myšiak hrdzavý **46**
 Myšiak severský **46**
 Myšiarka ušatá **69**
 Orešnica perľavá **103**
 Orišek obyčajný **80**
 Orliak morský **42**
 Orol kráľovský **46**
 Orol skalný **46**
 Pastier ružový **107**
 Penica čiernohlavá **91**, 115
 Penica jarabá **90**
 Penica obyčajná **90**
 Penica popolavá **90**
 Penica slávikovitá **91**
 Pinka obyčajná **108**, 116
 Pinka severská **108**
 Pipiška chochlatá **76**, 119
 Pobrežník čiernozobý **57**
 Pobrežník hrdzavý **56**
 Pobrežník sivý **56**
 Potápač malý **39**
 Potápač prostredný **39**
 Potápač veľký **40**
 Potápka červenokrká **22**
 Potápka chochlatá **22**
 Potápka malá **22**
 Potápka stredná **22**
 Prepelica poľná **51**, 118
 Prhlaviar červenkastý **84**
 Prhlaviar čiernohlavý **84**
 Rybárik riečny **70**
 Rybár bieločelý **123**
 Rybár riečny **64**
 Sedmohlások obyčajný **89**, 115
 Skaliarik sivý **84**, 121
 Slávik modrák **83**
 Slávik obyčajný **82**, 119
 Slávik veľký **82**, 114
 Sliepočka vodná **53**
 Sluka hôrna **59**
 Sojka obyčajná **102**
 Sokol kobcovitý **48**
 Sokol kobec **48**
 Sokol lastovičiar **48**
 Sokol myšiar **47**, 121
 Sokol sťahovavý **51**
 Sova dlhochvostá **69**
 Sova lesná **68**
 Stehlík čečetka **111**
 Stehlík čížik **110**
 Stehlík konôpka **111**
 Stehlík obyčajný **110**
 Straka obyčajná **103**, 121, 122
 Strakoš červenohlavý **121**
 Strakoš kolesár **121**
 Strakoš obyčajný **101**, 120
 Strakoš veľký **101**, 121
 Strnádka lúčna **113**
 Strnádka obyčajná **112**
 Strnádka trstinová **113**
 Svrčiak riečny **87**
 Svrčiak slávikovitý **87**
 Svrčiak zelenavý **87**
 Sýkorka belasá **98**, 116
 Sýkorka čiernohlavá **97**
 Sýkorka hôrna **97**, 115
 Sýkorka chochlatá **97**, 116
 Sýkorka uhliarka **98**, 116
 Sýkorka veľká **98**, 116
 Škorec obyčajný **106**
 Škovránik stromový **76**
 Škovránok poľný **76**
 Tesár čierny **73**
 Trasochovej biely **79**
 Trasochovej horský **79**
 Trasochovej žltý **78**
 Trsteniarik bahenný **88**
 Trsteniarik malý **87**
 Trsteniarik obyčajný **88**
 Trsteniarik veľký **88**
 Turpan čierny **38**
 Turpan tmavý **38**
 Včelárik zlatý **70**
 Včelár lesný **40**
 Vlha obyčajná **100**, 116
 Vodnár potočný **80**
 Volavka popolavá **26**
 Volavka purpurová **27**
 Vrabec domový **107**, 116, 120
 Vrabec poľný **107**, 120
 Vrana čierna **105**
 Vrana popolavá **105**
 Vrchárka modrá **81**
 Výrik lesný **68**
 Výr skalný **68**
 Zelenka obyčajná **109**, 116
 Žerjav popolavý **55**
 Žlna sivá **72**
 Žlna zelená **73**
 Žltouchvej domový **83**
 Žltouchvej hôrny **83**, 114

INDEX VEDECKÝCH NÁZVOV VTÁKOV

- Accipiter gentilis* **44**
Accipiter nisus **44**
Acrocephalus arundinaceus **88**
Acrocephalus palustris **88**
Acrocephalus scirpaceus **88**
Acrocephalus schoenobaenus **27**
Actitis hypoleucos **61**
Aegithalos caudatus **96**
Alauda arvensis **76**
Alcedo atthis **70**
Anas acuta **32**
Anas clypeata **34**
Anas crecca **30**
Anas penelope **30**
Anas platyrhynchos **32**
Anas strepera **30**
Anas querquedula **34**
Anser albifrons **29**
Anser anser **29**
Anser fabalis **29**
Anthus pratensis **78**
Anthus trivialis **78**
Apus apus **70, 119, 122, 123**
Aquila heliaca **46**
Aquila chrysaetos **46**
Ardea alba **26**
Ardea cinerea **26**
Ardea purpurea **27**
Asio otus **69**
Athene noctua **68, 118**
Aythya ferina **35**
Aythya fuligula **36**
Aythya marila **36**
Aythya nyroca **36**
Bombus garrulus **80**
Bonasia bonasa **121**
Botaurus stellaris **25**
Bubo bubo **68**
Bucephala clangula **38**
Burhinus oedicnemus **121**
Buteo buteo **45**
Buteo lagopus **46**
Buteo rufinus **46**
Calidris alpina **57**
Calidris canutus **56**
Calidris temminckii **56**
Carduelis cannabina **111**
Carduelis carduelis **110**
Carduelis spinus **110**
Carduelis chloris **109, 116**
Certhia brachydactyla **100**
Certhia familiaris **100**
Ciconia ciconia **27**
Ciconia nigra **27**
Cinclus cinclus **80**
Circus aeruginosus **42**
Circus cyaneus **44**
Circus pygargus **44**
Clangula hyemalis **38**
Coccothraustes coccothraustes **112, 116, 121**
Coloeus monedula **103, 121, 122**
Columba oenas **66**
Columba palumbus **66**
Coracias garrulus **6, 121**
Corvus corax **106**
Corvus cornix **105**
Corvus corone **105**
Corvus frugilegus **105**
Coturnix coturnix **51, 118**
Crex crex **53**
Cuculus canorus **67**
Cyanistes caeruleus **98, 116**
Cygnus cygnus **28**
Cygnus olor **28**
Delichon urbicum **77, 114, 119, 122, 123**
Dendrocopos leucotos **75**
Dendrocopos major **74, 114, 122**
Dendrocopos medius **74**
Dendrocopos minor **75**
Dendrocopos syriacus **74**
Dryocopus martius **73**
Egretta garzetta **25**
Emberiza calandra **113**
Emberiza citrinella **112**
Emberiza schoeniclus **113**
Erethacus rubecula **81, 114**
Falco columbarius **48**
Falco peregrinus **51**
Falco subbuteo **48**
Falco tinnunculus **47, 121**
Falco vespertinus **48**
Ficedula albicollis **94**
Ficedula hypoleuca **94**
Ficedula parva **94**
Fringilla coelebs **108, 116**
Fringilla montifringilla **108**
Fulica atra **54**
Galerida cristata **76, 119**
Gallinago gallinago **57**
Gallinula chloropus **53**
Garrulus glandarius **102**
Gavia arctica **22**
Grus grus **55**
Haliaeetus albicilla **42**
Hippoboscus icterina **89, 115**
Hirundo rustica **77, 119**
Hydrocoloeus minutus **62**
Charadrius dubius **55, 119**
Chlidonias hybrida **65**
Chlidonias niger **65**
Chroicocephalus ridibundus **62**
Ichthyophaga melanocephalus **61**
Ixobrychus minutus **25**
Jynx torquilla **72**
Lanius collurio **101, 120**
Lanius excubitor **101, 121**
Lanius minor **121**
Lanius senator **121**
Larus argentatus **63**
Larus cachinnans **64**
Larus canus **62**
Larus fuscus **63**
Larus michahellis **64**
Locustella fluviatilis **87**
Locustella luscinioides **87**
Locustella naevia **87**
Lophophanes cristatus **97, 116**
Loxia curvirostra **111**
Lullula arborea **76**
Luscinia luscinia **82**
Luscinia megarhynchos **82, 114, 119**
Luscinia svecica **83**
Mergus albellus **39**
Mergus merganser **40**
Mergus serrator **39**
Melanitta fusca **38**
Melanitta nigra **38**
Merops apiaster **70**
Microcarbo pygmaeus **23**
Milvus milvus **42**
Motacilla alba **79**
Motacilla cinerea **79**
Motacilla flava **78**
Muscicapa striata **94, 115**
Netta rufina **35**
Nucifraga caryocatactes **103**
Nycticorax nycticorax **25**
Oenanthe oenanthe **84, 121**
Oriolus oriolus **100, 116**
Otis tarda **6, 121**
Otus scops **68**
Pandion haliaetus **47**
Panurus biarmicus **196**
Parus major **98, 116**
Passer domesticus **107, 116, 120**
Passer montanus **107, 120**
Pastor roseus **107**
Perdix perdix **51, 118**
Periparus ater **98, 116**
Pernis apivorus **40**
Phalacrocorax carbo **23**
Phasianus colchicus **51**
Philomachus pugnax **57**
Phoenicurus ochruros **83, 114**
Phoenicurus phoenicurus **83**
Phylloscopus collybita **92, 115**
Phylloscopus sibilatrix **92, 115**
Phylloscopus trochilus **93**
Pica pica **103, 121, 122**
Picus canus **72**
Picus viridis **73**
Podiceps cristatus **22**
Podiceps griseogenus **22**
Poecile palustris **97, 115**
Poecile montanus **97**
Porzana porzana **52**
Prunella modularis **81**
Pyrrhula pyrrhula **112**
Rallus aquaticus **52**
Regulus ignicapillus **93**
Regulus regulus **92**
Remiz pendulinus **100, 116**
Riparia riparia **76, 119**
Saxicola rubetra **84**
Saxicola rubicola **84**
Scolopax rusticola **59**
Serinus serinus **109, 116**
Sitta europaea **98, 116, 122**
Sterna albifrons **123**
Sterna hirundo **64**
Streptopelia decaocto **66**
Streptopelia turtur **66**
Strix aluco **68**
Strix uralensis **69**
Sturnus vulgaris **106**
Sylvia atricapilla **91, 115**
Sylvia borin **91**
Sylvia communis **90**
Sylvia curruca **90**
Sylvia nisoria **90**
Tachybaptus ruficollis **22**
Tichodroma muraria **121**
Tringa erythropus **59**
Tringa glareola **61**
Tringa nebularia **59**
Tringa ochropus **61**
Tringa totanus **59**
Troglodytes troglodytes **80**
Turdus iliacus **86**
Turdus merula **85, 114**
Turdus philomelos **86, 115**
Turdus pilaris **85, 115, 119**
Turdus viscivorus **86**
Upupa epops **70, 121**
Vanellus vanellus **56, 118**

Materiál vydala Slovenská ornitologická spoločnosť/Birdlife Slovensko v rámci projektu
„Živé brehy – spoločná ochrana riečnych ekosystémov“, č. 304021D168, podporeného v rámci operačného programu
Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika 2014-2020.